

Бекітемін:

Маңғыстау облысының білім басқармасының
Бейнеу ауданы бойынша білім бөлімінің
«Бейнеу» санаториялық бөбекжайы» КММ
директор м.у.а. Р.Нуртаева
« 31 » « 05 » 2022 жыл

**Ересек "Жауқазын" тобының 2022 жылға арналған жазғы сауықтыру іс-шараларының
циклограммасы**

**Тәрбиешілері: Туркбенбаева Р
Абдыханова**

«Бекітемін»
 Маңғыстау облысының білім бөлімінің
 Бейнеу ауданы бойынша білім бөлімінің
 «Бейнеу санаториялық бөбекжайы» КММ-нің
 директоры М.у.а. Р.Нуртаева

Жазғы маусымға арналған ұйымдастырылған оқу қызметінің кестесі

Апта күндері	Білім беру саласы	Ұйымдастырылған оқу қызметі
Дүйсенбі	«Денсаулық»	Дене шынықтыру
Сейсенбі	«Денсаулық» «Шығармашылық»	Ән-саз Дене шынықтыру
Сәрсенбі	«Денсаулық»	Дене шынықтыру
Бейсенбі	«Шығармашылық»	Сурет
Жұма	«Шығармашылық» «Варитивті компонент»	Ән-саз Хореография
Ұйымдастырылған оқу қызметінің көлемі		
Вариатив		Хореография 10 ⁰⁰ -10 ³⁰
Ұйымдастырылған оқу іс-әрекетінің ұзақтығы 15-20мин		

Әдіскер Ә.Қабдолова

орындау
жүзеге асырылды

Ересектобы	ЦИКЛОГРАММА				
Аптаөмірі	№1				
Күндері	30.05-03.06.2022ж.				
Өтпелі тақырыптың атауы	Кемпірқосақанатын жайды/Раскинуларадуга крылья/Spread the rainbow's wings				
Мекеменің атауы, тобы	жауқазын				
Педагогтің аты-жөні	Туркбенбаева Р				
Аптa күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу.	Балалар бірінші күн толық құжаттарымен, дене қызуын өлшеп, денетерісін тексеріп, медбикенің рұқсатымен қабылданады. Бойы, салмағы өлшенеді.				
Еңбекке баулу	Ойыналаңын сыпыру. Мақсаты: сыпырғышты қолдану біліктілігін бекіту, ойын алаңын тұрақты және уақытылы жинауға дағдыландыру, берілген тапсырмаға деген жауапкершілікті қалыптастыру.	"Бөлме өсімдіктеріне пульверизатормен субүрку". Мақсаты: жаңа еңбек дағдыларын үйрету; жапырақтағы ылғалдылықтың қажеттілігі жайлы түсініктерін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты күтім жасауға тәрбиелеу. Өз бетінше сұғару қажеттілігін анықтауға үйрету (өсімдіктің сыртқы тұрқы және топырақтың түсі мен қалпына байланысты), сұғару техникасын ескертуді.	"Асхана бойынша кезекшілік". Мақсаты: балаларды кезекшілік міндеттерін өз бетімен тиянақты, адал орындауға үйрету. Қолды таза жуу, кезекшінің киімін кию, дастарханды дұрыс әзірлеу. Тамақтан кейін ыдысты тазалау. Еңбекке баулу. Еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.	"Киім шкафын реттеу" (тәрбиешінің көмекшісімен бірігіп). Мақсаты: балаларды киім-кешекке арналған жеке шкафты таза ұстауға үйрету: шкафты киімдер мен аяқ киімнен босату, дымқыл шүберек пен сөрелерді сүртіп, киімдерді қайта орнына тиянақты жинау. Тәртіпке бағынуға, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Ұжымдағы ұйымшыл еңбекке үйрету.	"Кірлеген орамалдарды ауыстыру". Мақсаты: еңбекке деген тұрақты қызығушылықтарын, тапсырманы тиянақты орындау ұмтылыстарын қолдау. Орамалдарды бөлек ұяшыққа ілуге үйрету. Еңбектенуге, ересектерге көмектесуге деғен ниетке тәрбиелеу.

Ойындар(үстелүсті,саусақ, дамытушыойындары)	"Сақина" ойыны. Мақсаты: балаларды зеректікке, ептілікке, шапшаңдыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Бастаушышеңберішіне, албалаларшеңбердіайнала тұрады. Алақанында сақина бар, оныекіқолдыбіріктіріп, кезек-кезекбалалардыңалақанын ашып, байқатпай біріне беругетырысады. Балалар бастаушының әрекетінжәнедостарынмүкият бақылайды. Сақинағане болған бала басқаларға білдірмеу керек. Белгі бойынша бастаушы: "Сақина, сақина, қанешықшы ортаға!" – дегендесақинаұстағанбала шеңбер ортасына жүгіріп шығады да, бастаушы болады. Егер ойыншылар белгібергенге дейін балалардың бірінен сақинаныбайқап қалса, оны шеңбер ортасынажібермейді. Ондай жағдайда ойынды солбастаушы қайта жалғастырады. Көркем сөзді жаттау жаттығуы. Мақсаты: тақпақтың мазмұны нестесактап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзгедеген қызығушылықты арттыру. ""Бақшада"". Көңілді бар бала, Бақшаға, баққасек. Ойнаймызаулад а, Төбемізәтке ншек. Шешеміз жұмбақта, Жаңылтпа шайтамыз. Ке	Саусақ жаттығуы. Мақсаты: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Жалғыз саусақ тіпті де, Ұстай алмас жіпті де. Екі саусақ бірікті. Ине қолға ілікті. Үш саусағым орамды, Жүгірте ді қаламды. Өнерлі екен он саусақ! Қаласалсақ, жолсалсақ. "Қайда барсаң – соны табасың" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балаларды кеңістікті бағдарлауға баулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, не құралдарды) ойыналанының түрлі жерлеріне салады. Бала педагог айтқан бағытты қол мен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған объектіні табу керек. Педагог нұсқауларды нақтылы және дұрыс беру керек: алғабес қадам, солға бұрылып екі қадам, оңға тағы екі қадам. Күрделенуі: балалардың өздері топтастарынан нұсқау беріп, жүргізуші бола алады.	Үстелүсті ойыны. "Лото. "Ұл бала мен қыз бала киімдері" "". Мақсаты: балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; заттарды топтастыруға дағдыландыру; байқампаздық тәрбиелеу. - Кімге не қажет? Қыз бала мен ұл балаға қиым тандау. "Қатарғатұрып билейік" жаттығуы. Мақсаты: балаларды жаттығу барысында ырғаққасай қозғалып, сөздерді бірге айта жүріп, айтылған дене мүшелерін қозғауға машықтандыру; қабылдау, зерек болу қабілеттерін, вестибуляр аппаратындамыту. Жаттығуды көңілді әуен жазбасын қосып өткізуге болады. Қатарғатұрып билейік, Мүшеле рді көрсетейік: Басты оң-солға бұрып, Қос иықты көтерейік. Қатарғатұрып билейік, Мүшелерді көрсетейік: Жоғары қол көтеріп, Бұлап, төмен түсірейік. Қатарғатұрып билейік, Мүшеле рді көрсетейік: Аяқты кезек көтеріп, Маршпен шапалақтап жүрейік. Д. Ахметова.	"Текшелер" құрастырғышымен ойындар. Мақсаты: балалардың ойлау, елестету қабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту. Балалар құрылыс материалдардан балабақша құрастырады. Құралдары: текшелер, кірпіштер, білеулер, призмалар. "Балабақша" жаттығуы. Мақсаты: мәтіннің мәніне, ырғағына сай қозғалуға ынталандыру; дене мүшелерін жетілдіру, жағымды эмоцияларды дамыту; балабақшада ұйымшыл болуға баулу. - Балабақша, балабақша (Орнын даярлап, қолдармен сермеу) Біздің ортақ үйіміз. Бізбен бірге, бізбен бірге (Орнында жүріп, шапалақтау) Ойыншықтар, достарымыз. Ойнап-күліп, ойнап-күліп, (Орнында секіру, қолдармен жоғары шапалақтау) Бізбен бірге қоймайды, Қолды бұлап, қолды бұлап, (Орнында жүріп, қолдармен алдыда бұрмалау) Кейіп керді сомдайды. Отырады да тұрады, (Қолдар белде, аяқтарды бүгіп, тік тұру) Теңселеді жан-жаққа, (Қолдар белде, оң-сол жақтарға теңселу) Оңға-солға бұрылады, (Қолдар белде, оң-солға бұрылу) Жүреді болашаққа. (Орнында марш басу, қолдарды жоғары көтеру)	"Дойбы" үстелүсті ойыны. Мақсаты: балалардың зейіндерін тұрақтандыру, логикалық ойлау қабілетін дамыту; байқампаздық тәрбиелеу. Ойын мақсаты. Қарсыластың фигураларын толық жою немесе жүру жолын бұзғаттау. "Жаңбыр жауғанда" фонетикалық жаттығуы. Мақсаты: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау жаңбыр Жау жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жері нәшп болсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-түрс! Тарс-түрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру)
---	---	--	--	---	---

	шкілік үй жаққа Үлкейіп қайтамыз. Б. Кірісбаев."				
Таңғыжаттығу	Оянындар, тұрындар! Мұнда мойынбұрындар, Жаттығулар жасайық, Терезеңішайық. Таза ауа пайдалы, Қане, биге басайық. Шындық са жас денеміз, Жылдам өсе береміз.				

Таңғы ас (көркем сөздер, қалыптастырылатын іскерліктері мен дағдылары)	Дұрыс тамақтану мәдениетін қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын дұрыс қолдану (асқасығымен шай қасығын, шанышқыны); майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпей жеу, астыауызды жауып шайнау, тамақ ішіп отырғандарға сөйлемей, әдепті болуға тәрбиелеу (ас үшін алғыс білдіру, тазалық пен тиянақтылық қажеттілігі.) Біздерде бар қасықтар Сиқырлы екен құралдар. Міне — қасық, міне — ас. Еш нәр сені қалмас. Осы сөздерден кейін, балалар таңғы астарын ішеді. Тамақтану барысында, тәрбиеші балалардың орындықта дұрыс отыруын қадағалайды. Егер бала орындықта дұрыс отырмаса, жанына келіп түзу отыру керектігін айтуға болады.
Ойындар, оқу қызметіне дайын	Балаларды ҰОҚ-дайындау мақсатында жүргізілетін ойындар мен ойын жаттығулары.

ық	"Демалыс күндерің қалай өткіздің?" тақырыбына әңгімелесу. Мақсаты: балалардың ойын жинақтау, естесактау, сөйлеу қабілетін дамыту.	"Менің ой-қиялым" шабыттану сәті. Мақсаты: балалардың ой-қиялын дамыту; босансыту жағдайын жасау. - Балалар, қазір, сурет салу алдында, әрқайсымыз біраз ойланып, әуендітіндіп, шабыталайық. Құралдары: әдемі әуен жазбасы. Жаттығу аяқталғаннан кейін педагог балаларды аралап, негіз салуды ойлағандарын сұрайды.	"Балабақша" тақырыбында иллюстрациялық суреттерді қарастыру. Мақсаты: балалардың балабақшадағы күн тәртібін ысықтау.	"Жау, жау, жанбыр!" сөзді-ырақтық жаттығуы. Мақсаты: жанбыр туралы түсініктерді тиянақтау; көркем сөзді мәнерлеп, ырақпен айтуға машықтандыру. Жау, жау, жанбыр, селдетіп, Құт кеніміз сең едің. Жас егін де ер жетіп, Желкідетсін желегін. Жау, жау, жанбыр, тағы да, Д ала, тауға көрік бер, менің еккен бағымда, Өссін жүзім, өріктер.	«Кім не істейді?» сөздік ойыны. Мақсаты: көрсетілген объектінің, құбылыстың суретіне қарап немесе атауын естіп, оның не істейтінін айтуға машықтандыру; сөздік қорды молайту: ойлау, есте жаңғырту қабілетін дамыту.
Балабақша кестесі бойынша УОҚ	Сөйлеуді дамыту "Жазғы кемпіркосақ" Мақсаты: Балалардың жыл мезгілінің табиғи құбылыстары, ай аттары, апта күндері жайындағы білімдерін бекіту; таң, күн, кеш, түн мезгілдерінің атауы мен ауысуы туралы түсініктерді тиянақтау; сөздік қорын молайту, логикалық ойлауын, қолдың қимыл-қозғалыс моторикасын дамыту; аңғарымпаздыққа, жап-жақтылыққа тәрбиелеу.	Дене шынықтыру "Қос кемпіркосақ" Мақсаты: Балаларды сапқа құрылымын өзгертіп қайта тұрғуға; 2-3 метрлік қашықтықта алға ұмтыла қос аяқпен секіру дағдыларын дамыту; қимылды ойындар арқылы табан мен алақанға сүйеніп төрт тағандап еңбектеу іскерліктерін жетілдіру; дене шынықтыру жаттығуларының арасындағы қызығушылықтарын ояту.	Көркем әдебиет "Ақыммақасқыр" ертегісі Мақсаты: Балаларға ертегіні оқып беру, мазмұнының бірізділігіне үйрету; ертегі кейіпкерлерінің ролін еңсіндіріп, сөздерін айтқызу арқылы байланыстырып сөйлеуге, кейіпкерлердің ерекшеліктерін, белгілерін дәл тауып, сипаттауға үйрету; сөздік қорларын молайтып, тіл байлықтарын дамыту; достыққа, бірлікке тәрбиелеу.	Сурет салу "Қала аспанындағы кемпіркосақ" Мақсаты: Балаларды әр түрлі құралдардың көмегімен әдемі табиғи құбылыстар жайлы түсініктерін шығармашылық түрде жеткізе білуге, негізгі түстерді тануды, саусақпен сурет салуды үйретуді жалғастыру; балалардың түстерді қабылдау, түсті таңдау біліктілігін дамыту; зейіндерін тұрақтандыру, ойлау, естесактау қабілеттерін дамыту; тиянақтылыққа, табиғатты аялауға, достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу. Музыка "Қошкелдің жаз!" Мақсаты: Балалардың жеке қасиеттерін дамыту, өлеңдерді, әндерді нақышына келтіре айтуға дамыту. Бір-бірін сыйлауға, адамгершілік қасиеттерін жоғалтпауға тәрбиелеу.	Жаратылыстану "Түрлі-түсті ертегі әлеміне саяхат" Мақсаты: Балалардың түстер туралы білімдерін бекіту (қызыл, сарғыш, сары, жасыл, көк, көгілдір, күлгін). Сөйлеу, есте сақтау, ойлау, зейін, қиялым, шығармашылық қабілеттерін дамыту. Топтағы өзара достық қарым-қатынасқа белсенділікке, тәуелсіздікке, өзіне деген сенімділікке тәрбиелеу.

Серуен	Жаз мезгіліндегі табиғаттағы өзгерістерді бақылау. Мақсаты: балаларға жазғы ауа-райы жайлы түсінік беру. Табиғатқа деген қамқорлық сезімдерін қалыптастыру, оның әсемдігін көрумен бағалауды үйрету. Сұрақ-жауап. - Қандай қылым мезгілінде, біз көп уақытымызды лада, таза ауада өткіземіз? (Жаз мезгілінде) - Жаңбырдан кейін, аспандан пайда болады? (Көмпіркөсак) - 1-маусым күні қандай мерекені тойлаймыз? (Балаларды қорғау күнін) - Жаңбырдан кейін, қандай тіршілік иесі өлшіктерде секіріп жүреді? (Бақа) - Жаз мезгіліндегі балалардың сүйіктісі? (Демалыс) - Тікенге барғу? (Раушангүл) - Астында қалып, қой сансу болатын, жазғыта биігі құбылас? (Жаңбыр) - Жазда орманда не істеуге болады? (Саңырауқұлақ, жидек жинау) Көркем сөзді мәнерлен айту (жаттау) жаттығуы. Мақсаты: жылдың төрт мезгілі ретін білуге дағды алындыру; есте сақтау, сөйлеу қабілеттерін дамыту. "Төрт досым". Төрт досым жанымнан өткен: Жаз, күз, қыс және көктем. Ұмытпаймын не бүгін, не ертең: "Жаз, күз, қыс және көктем". Д.Ахметова. Еңбек әрекеті: үлескені құмнан тазалау. Мақсаты: қоршаған ортада ретсіздікті байқауға, тазалыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу. "Орамал" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды шашпандыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды арттырып тастап кетуге тиісті. Балаартына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзі жалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орнына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзі жалғастырады. "Жыланша" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсаты: бастаушының және бір-бірінің соңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап, жүгіре білу қабілетін жетілдіру. Еркін ойындар: балалардың ерікті қимылдары орынды білу мүмкіндіктерін жетілдіру.	Арнайы көліктерді бақылау Мақсаты: арнайы көліктер жайлы білімдерін кеңейту; сөздік қорын молайту. Педагог көшеде өтіп жатқан көліктерді есептеп, көлік деп атайтынның сұрайды. Балалар көліктерге тән ерекшеліктерді айтады, көліктердің түстерін, жеңіл көлік не жұтқасымалдайтын көлік екенін анықтап жатады. Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: бақша қайышысы мен ағаштар мен бұталардың сынған, құрғақ бұтақтарын кесу, оларды тазалау. Мақсаты: бақша қайышысын қолдануды үйрету, тек қана сынған бұтақтарды жою біліктілігін дамыту. Қимыл-қозғалыс ойыны. "Тым-тырақай" ойыны. Мақсаты: балалардың ойыншартына сай ойынға баулу; шашпандыққа, зеректікке, кеңестікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында белгісін амақ сөздерден кейін ұстап алушылардың ролін атқаратын болады. Ал, көнекі, балалар, Бір, екі, үш-деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал тараңдар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Олардың ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "Бір, екі, үш"- деп санағанша, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. "Аралар мен аюлар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: ауыспалы қадамдар мен гимнастикалық сатымен өрмелеуге жаттықтыру; допты лақтыру мен қағып алуға жаттықтыру. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар: секіру жаттығулары. Мақсаты: секіртпелі артқа, алға айналыр секіру біліктіліктерін бекіту.	Шетенді бақылау. Мақсаты: шетенді бақылауды жалғастыру; қара және қызыл түсті шетеннің ұқсастықтары мен айырмашылықтарын байқап, айтуға ынталандыру; қоршаған орта объектілеріне деген қызығушылықтарды арттыру. Зерттеу. Қызыл және қара шетенді салыстыру, ұқсастықтары мен айырмашылықтарын табу. Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: бақша аумағын және гүлзарларды ретке келтіру. Мақсаты: ересектерге көмектесуге үйрету. "Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балалардың ойынды зерек болып ойнауға, шашпандыққа, жылдамдыққа, қимылдарды үйлестіре білуге дағдыландыру; кеңестікті бағдарлай білуді, күш-жігерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі балатаңдалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрған баланың бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен ашақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзін қалаған жұптың алаңына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала өрмен қарай қашуды жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолмен тигізіп, түртіп үлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды. "Допты ұста" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсаты: допты ұстау және оны бақша белгі бойынша жылдам бере білуді жетілдіру. Еркін ойындар: шығарылған материалмен ойындар, бірігіп құмнан түрлі құрылыс нысандарын тұрғызу, иістерін тәрбиелеу.	Өрмекшіні бақылау. Мақсаты: өрмекшілер олардың ерекшеліктерін, тіршілігі жайлы түсініктерін кеңейту; жалғастыру; қоршаған ортаға деген қызығушылықтарын арттыру. Зерттеу. Ұлғайтқыш әйнек арқылы үлкен өрмекшіні бақылау (өрмекшінің көзі мен ауызбасында, ал кеудесі төрт аяғына тірелген). Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: гүлзардағы дөңгелексіздікті (барқыт гүлді) топқа ауыстыру. Мақсаты: гүлдің айналасын ұқыпты қазуды үйретуді жалғастыру; гүлдерді топырағымен бірге құмыраға ұқыпты ауыстыруды үйрету; өсімдіктерге деген сүйіспеншілікке тәрбиелеу. "Ормандағы аюда" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай, таппақ сөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғымай, бір бағытта жылдам жүгіруге дағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болып тағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар-балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып, отырады. Балалар алаңның екінші жағынан, таппақ сөздерін айтып, себетке жидектерді жинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағы аюдың Құлпы найы көп екен. Теріп, теріп алайық. Себетімгізгесалайық. Балалар, жақын келеді, Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген "аю""оянып", "балаларға" қарай жүгіріп, олар ұстала алмай қаша бастайды. Ұстап алу- балаға қолмен тию болып саналады. Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды. Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланы ұстап алғанын санайды. Ойынды, жүргізушінің ауыстырып, тағы бір рет ойнатуға болады. Қимыл-қозғалыс ойындары: "Бір, екі", "Үш, төрт, бес, алты, жеті, сегіз, тоқсан, жүз". Мақсаты: дұрыс жүру дағдысын, қозғалыс оордациясын меңгерту; тәртіптілік тәрбиелеу. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, алаңда шығарылған материалмен ойындар: баяу қарқында ұзақ жүгіру. Мақсаты: ептілікті, тәртіптілікті, дұрыстығына луды дамыту.	Күн-жыл мен жарық көзі. Мақсаты: күн-жыл мен жарық көзі екені жайлы түсініктерін нығайту; талқылау, дәлелдеу біліктіліктерін дамыту; табиғатты аялауға тәрбиелеу. Зерттеу. Күнне қарап, сұрақтарға жауап беруді үйрену. - Күнне қарағанда, өзіндік алай сезінесің? - Күнне тұра қарай аламыз ба, көзімізгезиянғи гібеміз? Педагог балаларға екі тасты алып, біреуін күннің көзін е, екіншісін көлеңкеге, яғни, жан-жағын жауып, қараңғы жерге қоюды сұрайды. Біраз уақыттан кейін, балалар күн көзінде тұрған тас көлеңкеде тұрған тасқа қарағанда қызып, жылы екенін көз жеткізеді. Күн көзінде зат қызатынына қорытынды жасау. Еңбек тапсырмалары: кіші топ балалар ына ойын аумақтарын жинауға көмектесу. Мақсаты: жасы кішіге көмектесуге ұмтылуға үйрету, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. "Ақсүйек" қимыл-қозғалыс ойыны. Ойын мақсаты: балаларды ойын ережесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақсүйекті қолына алып, балалардың тусы ртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақсүйектің лақтырылған бағытын көрмей, үйке рек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Алақсүйекті іздеңдер, кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақсүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап алса, ақсүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізугі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақсүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады. Жабдығы: ақсүйек. "Ортосондірушілер оқуда" ойыны. Мақсаты: қабырғаға өрмелеу біліктіліктерін бекіту; зейіндерін дамыту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, алаңда шығарылған материалмен ойындар, "Шенберді дәлде". Мақсаты: нысанға дәлдеп тигізуге жаттықтыру.
Серуеннен оралу	Балалардың үйінен шығуға, қимылдарын орындауға, қолжуға үйрету.				
Түсінік	Алдыңдағы түсінік санақтарда: үстелбасында отыру, әдебиет мектебіне баулауға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері.				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				
Бірге-біртұрғызу, шынығу процедуралары	Жалпақ табандылықты алдын-алу мақсатында деңсаулық жолдарымен жүргізу. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды орындау. "Мөлдір су" ойын жаттығуы.				
Бесініс (қалыптастырылатын іскерліктерімен дағдылары)	Үстел үстіндегі іс-қанақтарда: үстелбасында отыру, әдебиет мектебіне баулауға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері.				

Ойындар, жеке-дара іс-әрекет(сюжетті-рөлдік, аз қимылды, дидактикалық, үстелу сті, театр ойындары)	"Не жасырылған" дидактикалық ойыны.Мақсаты: балалардың ойлау қабілеттерін, қиялдарын, байланыстырасөйлеуін дамыту; заттардың қасиеттерін танып, білуге деген қызығушылықтарын арттыру. Барысы. Алдымен педагог, кейін балалар кезектесіп, жүргізуші ролін атқарады. Жүргізуші сөзбен балалар жасырын (ойыншықты, құбылысты, жан-жануарды, құсты, өсімдікті) затты суреттейді, бірақ атамайды. Ойыншы балалар жауабын табуға тырысады. Алдымен педагог балаларға заттың қарапайым, анық сипаттамасын береді, кейін тапсырма құрделенеді. Мысалы. "Бұл өсімдік қылқан жапырақты ағаштарға жатады, үшбұрыш пішінді, болюп келеді", "Бұл жидаз, пластиктан ғана емес, сондай-ақ ағаштан да жасалады, адамның тынығуына жағымды әсер етеді". Сюжетті-рөлдік ойын. "Балабақша". Мақсаты: балалардың балабақшадағы негізгі қызмет түрлері мен жұмыс атқаратын мамандар жауапкершіліктерінікітеріне білету; өзара өнімді қарым-қатынас орнату қабілеттерін дамыту. Керекті құрал-жабдықтар. Балабақшада жұмыс атқаратын медбикеге, тәрбиешіге, тәрбиешінің көмекшісіне, аспазға, аула сыпырушыға қажетті құрал-жабдықтар. Барысы. Балалар алдымен балабақша қызметкерлерінің өздері тағайындайды. Мамандардың рөлін ойнайтын балалар, өздеріне қажет құрал-жабдықтарды тандап, белгіленген бұрышқа жинайды. Балалар мен мамандардың рөлін ойнайтындар өз ара кімнің қайда баратынын және неістейтінін кеңесіп, жоспарлайды. Педагог диалогтар мен қарым-қатынастарды бекітуге ықпал етеді, қосымша сұрақтар қояды, анықтайды, қандай қимыл-әрекет қабылдап, неістеу керектігін, балалардың ауысуына бағыттайды.	"Не артық?" дидактикалық ойыны.Мақсаты: балалардың заттармен құбылыс тарапқа жіктеу бойынша білімдерін бекіту; талдау және қорытындылау қабілеттерін, қиялдарын, зейіндерін дамыту. Керекті құрал-жабдықтар. Бірнеше заттар жиынтығы немесе олардың заттық сызба-карточкалары. Барысы. Жүргізуші бір жиынтыққа жататын және жатпайтын заттарды атайды (көрсетеді), ойыншылар артық затты тауып, атау керек. Жалпы заттар саны төртеу болады. Сюжетті-рөлдік ойын. "Ойыншықтардүкені". Мақсаты: балалардың "ойыншықтар" дүкені жаһылыту сінкітерін бекіту; сатушы мен сатып алушының іс-әрекетін меңгерту; жағымды қарым-қатынасқа түрбіелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Сөрелер, ойыншықтар, ойыншық смартфондар, төлем карточкалары, сөмкелер, қағаз ақшалар. Барысы. Сатушы өз қалауы бойынша тағайындайды, сатып алушылар қолдарына қажет құралдарды (карточка, заттар, смартфон) алып, ойыншықтардың біреуін тандап, қалауына ытайды. Сатушы ойыншықтарды сөрелерге орналастырады, бағаларды белгілейді, сатып алушыларға тауардың артықшылықтарын менерекшеліктерін айтып, оларды ұсынады. Педагог диалог барысындағы ойыншықтар арасындағы сөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуын қадағалайды, қорытындылау сұрақтарын қояды.	"Ғажайып қап" дидактикалық ойыны.Мақсаты: балалардың кейбір бұйымдар жаһылыту сінкітерін бекіту; байланыстыра сөйлеу, ойлау қабілеттерін дамыту, зейіндерін тұрақтандыру. Керекті құрал-жабдықтар. Қап, әртүрлі ойыншықтар мен бұйымдар. Барысы. Жүргізуші балалардың алдына қап қояды. Ойыншықтар қапқа қолдарын салып, сипап сезу арқылы затты анықтау керек. Кейін затты сипаттап, неден жасалғанын, пайдаланылуы жаһылы айтады. Сюжетті-рөлдік ойын. "Ойыншықтарды жөндеу шеберханасы". Мақсаты: балалардың ойыншықтар туралы білімдерін бекіту, шығармашылық ойлауын, өзара өнімді қарым-қатынас орнату біліктіліктерін дамыту, заттардың қасиетін анықтауға деген қызығушылықтарын арттыру. Керекті құрал-жабдықтар: дамытушылық ойыншықтар (машинкалар, пластикалық құыршақтар, Лего ойыншықтары, Киндертосыңсы ойыншықтары). Барысы. Балалар өз еркімен неменесетоптың қалауы бойынша (ойыншықтар) шеберлер роліне тағайындайды. Педагог олар үшін арнайы бұрыш ұйымдастырып, оны өзбенездіреді. Ойыншықтарға бұзылған ойыншықты жөндеді, шөберге көрсетеді, шебер зерттеп, бұзылған ойыншықты жөндеді.	"Не жасырылған" дидактикалық ойыны.Мақсаты: балалардың ойлау қабілеттерін, қиялдарын, байланыстырасөйлеуін дамыту; заттардың қасиеттерін танып, білуге деген қызығушылықтарын арттыру. Барысы. Алдымен педагог, кейін балалар кезектесіп, жүргізуші ролін атқарады. Жүргізуші сөзбен балалар жасырын (ойыншықты, құбылысты, жан-жануарды, құсты, өсімдікті) затты суреттейді, бірақ атамайды. Ойыншы балалар жауабын табуға тырысады. Алдымен педагог балаларға заттың қарапайым, анық сипаттамасын береді, кейін тапсырма құрделенеді. Мысалы. "Бұл өсімдік қылқан жапырақты ағаштарға жатады, үшбұрыш пішінді болып келеді", "Бұл жидаз, пластиктан ғана емес, сондай-ақ ағаштан да жасалады, адамның тынығуына жағымды әсер етеді". Сюжетті-рөлдік ойын. "Балабақша". Мақсаты: балалардың балабақшадағы негізгі қызмет түрлері мен жұмыс атқаратын мамандар жауапкершіліктерінікітеріне білету; өзара өнімді қарым-қатынас орнату қабілеттерін дамыту. Керекті құрал-жабдықтар. Балабақшада жұмыс атқаратын медбикеге, тәрбиешіге, тәрбиешінің көмекшісіне, аспазға, аула сыпырушыға қажетті құрал-жабдықтар. Барысы. Балалар алдымен балабақша қызметкерлерінің өздері тағайындайды. Мамандардың рөлін ойнайтын балалар, өздеріне қажет құрал-жабдықтарды тандап, белгіленген бұрышқа жинайды. Балалар мен мамандардың рөлін ойнайтындар өзара кімнің қайда баратынын және неістейтінін кеңесіп, жоспарлайды. Педагог диалогтар мен қарым-қатынастарды бекітуге ықпал етеді, қосымша сұрақтар қояды, анықтайды, қандай қимыл-әрекет қабылдап, неістеу керектігін, балалардың ауысуына бағыттайды.	"Көзді жұмып, тепе-теңдікті сақтау" дамытушылық жаттығу. Мақсаты: балалардың жұмылу күзбен, тепе-теңдікті сақтауға жаттықтыру; вестибуляр аппараттарын, көру қабілеттерін дамыту. Барысы. Орындаларынан тұру, қолдарынекі жаққасозу; екі аяқпен кезектептеңдікті сақтай отырып, тұру. Жаттығудың алғашқы үлгісін педагог өзі көрсетеді. Тепе-теңдік ұзақтығын реттеу қажет. Театрландырылған қойылым. "Алма" ертертегі Мақсаты: балалар жаһын дас ертегі мазмұнын қайта жаңғырту, есте сақтау, ойлау, эмоциялық, ым-шаралық, коммуникативтік қабілеттерін дамыту. Керекті құрал-жабдықтар. Алма пішіні, костюмдер, ертегі кейіпкерлерінің беттерделері (қоян, қарға, аю, кірпі). Барысы. Педагог балаларға "Алма" ертегісінің мазмұнын қайталайды. Балалар өз қалауы бойынша кейіпкерлерді тандайды, кейін кейіпкерлер костюмдарын киіп, өз орындарына барады. Басынан өткізген рөлді педагог өзгертсе, қойылым соңында педагог кейіпкерлерді бөлек қатарға тұрғызады, көрермендерге кімнің өліні ағанын таныстырады. Өртс-балалар, көрермендерге құрмет білдіріп, бас неді де, көшметенін мадақтауларға не болады. Соңында педагог балалардан, шығарманың олай аяқталғанына не себеп болғанын анықтайды, кейіпкерлердің әрекетінің қасиетін талдап ереді.
Серуенге дайындық(қалыптас тырылатын серліктері мен дағдылары)	Балалардың өз бетінше, жүйелі кінгуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Балалардың өз бетінше, жүйелі кінгуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Балалардың өз бетінше, жүйелі кінгуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Балалардың өз бетінше, жүйелі кінгуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.	Балалардың өз бетінше, жүйелі кінгуін бақылау. Шапшаңдылыққа, ұқыптылыққа тәрбиелеу.

Серуен	Күндібақылау. Мақсаты: балаларды күнді бақылаудың ережелеріне баулу; күннің Жер шарының, адамның бүкіл табиғат объектілерін, құбылыстарына тікелей әсерете түінік ең оңалдау; зияткерлікке тәрбиелеу. "Күннің қақпақшасын аш". Көктем келсе - құлпырарғу, ләрқашан. Жапырақ жайса - бітеді шынарға сән. Ештеңеге шаттана алмайсың сен - Қаулап өскен шалғынға қуанбасан. Күләш Ахметова Педагог күнді бақылау алдында, балаларға, күнге қарау үшін, белгілі көкшынның емес ефеотоппен қолға алып, қарауға болатынын түсіндіреді. Құралдары: фотоленкалар немесе көк шыналар. Іс-тәжірибе: жапырақтардың бір қабат беті алынып, лютеин хлорофил жасушаларын көру. Балалар күннің жасыл жапырақтарының түсіне жасыл болуын қамтамасыз ететінін өңімелейді. Хлорофилдің фотосинтезін кезінде пайда болатынын түсінеді. "Күлімдейміз күндей" жаттығуы. Күлімдейміз күндей (қолдарын жоғары көтеріп, күннің бейнесін жасайды). Жабырқауды білмей (қолдарын жандарына жібереді). Күннен шуақ аламыз (қолдарын жоғары көтереді). Біз бақытты баламыз (қолдарын жандарына жібереді). Г. Құжаулова. "Ақсерек, көксерек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойынаның қалаңдауы кезінде. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары ғана тең ойнай алады. - Ақ серек, көк серек. Бізден сізге кімге рек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобына шығып, екіншідей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беругісі. "Шенберден шенберге" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсаты: балаларды шенберлерге бақытты аяуыстырып екі аяқпен секіруге дағдыландыру, күш-жігерін дамыту. Еркін ойындар: балалардың негізгі қимылдарды орындай білу мүмкіндіктерін жетілдіру.	Құстарды бақылау. Мақсаты: құстардың жаздағы тіршілігі туралы түсініктерін кеңейту; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Балаларға құстардың не себептен адамның қасында не одан ашақ болатынын анықтауға ынталандыру; құстардың жұмыртқа басып, балапандарды ұшуға дайындау құбылысы өте маңызды екендігін түсіндіру. Жұмбақ. Талдың басында, Жем ібарқасында. Там тұр саялы, Достарға аялы. (Құс ұясы) Балаларға құс ұясына да мінәл ашақ, жасырын жерде, ағаш бұтасында, діңінің ішінде, биік тау-тастың арасында салатыны туралы айтып түсіндіру. Ересекерекеті: ауланы (құмсалы) штың шетте рін, үлесе орындықтарын, еденін) сыпыру. Мақсаты: еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу. Құралдары: балаларға арнайы сыпырғыштар, шетқалалар, қолғаптар. "Жоғары - төмен" қимыл жаттығуы. Мақсаты: балалардың мәтіннің мән-іне, ырғағына сай қимылдауға машықтандыру; жоғары және төмен ұғымдарын пысықтау; табиғат құбылыстарына деген қызығушылықты арттыру. - Балалар, "жоғары" десем - қолдарыңды жоғары созып, шапалақтайсыңдар, "төмен" десем - төмен отырып, тыныш отырасыңдар. Күлімдейді алтын күн. Жерде жатыралыңқы м. Құстар ұшты биікке. Сәбіз өсті жүйекте. Кіші болдык же лектей, Өсеміз биік теректей. Д. Ахметова. Күрделенуі: жаттығу сөздерін жылдам датыпайтып, балаларды сол темпке бейімдеуге болады. "Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды жүгіруге бағытты өзгертіп, жылдамдықпен жүгіруге машықтандыру; қуғыншы жете алмайтындай тырысуды, ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту; достық қатынастарды дамыту. Балалар "бояушының" санамақарқылы таңдайды, қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады (тұрады). Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзін бояу түсін таңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өз ойы алап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы" болып, "бояушы" бояуды сатып алуға келген кезде сұрақтар қояды: - Сәлем есіз бе? Кім боласыз?" Бояушы": - Мен бояушымын. Үстімде боялған киімім. Алыс танкелемін, бояу үшін теңге беремін." Бояуды сатушы": - Түсі қандай бояуды қалайсыз? Осы кезде "бояушы" кез келген түсті айтады, сол түс бойынша өзі ойлаған баласырт қашып, қаша жөнеледі. Ал диалогарқы қарай жалғасады: - Бояудың бағысы қанша?" - Бағасы бес (он, он бес, сегіз, бағасы тағы басқа) теңге. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанын келісіпген санрет қағайды, "бояуды қуалап кетеді. Егер "бояу" қашып, қайтып келсе, "бояушы" бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу" ұсталынса, оны сомдаған бала "бояушы" болады. "Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзге	"Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы. Мақсаты: балаларды сөздердің ырғағына сай қимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жау жаңбыр Жау жаңбыр! Арық суы мол болсын! Өсімдіктер мол болсын! Жауған жерін шөп бо лсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру) Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру) Шылп-шылп! Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру) "Күнмен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды белгі бойынша жан-жаққа шапшырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір-біріне жиналуға дағдыландыру; вестибулярлық паратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар жаңбырша лшықтарын баспау үшін, биіктіктерге (тастар, бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып түруісі. "Өткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды бірігіп, шеңберде ойын ережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адам дай белгі бойынша, шеңбер бойымен бір-біріне, бір-біріне жасап жүріп, содан соң жылдамдықтосып, жүгіруге дағдыландыру; вестибулярлық паратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ақырын-ақырын итеріп, Өткеншек тік озағалтамыз. Жылдам-жылдам жүгіріп, Шенберді айналдырамыз. Д. Ахметов а. Соңғы сөздерден кейін балалар жерге отырып, қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауына қағалап жүру керек. Шенбер бойымен жүргізу үшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек. Балалардың ойынды меңгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақ бойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжып жатқанын бақылайды. "Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. Мақсаты: балаларды бір бағытта, жылжы отырып, екі аяқпен секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтар салына не емесе жіптер төселінеді. Күрделенуі: сызықтардан уақытқа жылдам секіруге шақыру. Еркін ойындар: балалардың негізгі қимылдарды орындай білу мүмкіндіктерін жетілдіру.	Кемпіркөк сәткі бақылау. Мақсаты: кемпіркөк сәткі - жансыз табиғаттың бөлігі екені жайлы ұғымдарын қалыптастыру; дағдыластыру; спектр түстерін бекіту; табиғат құбылыстарына деген қызығушылықты арттыру. Бүкіл күн жаңбыр болмай жатса, кемпіркөк сәткі су бұрқу елдің нәтижесінде арнайы жасауға болады. Көркем сөздік жаттау жаттығуы. Мақсаты: тақпақтың мазмұнын естесіп, мән-еріп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Кемпіркөк сәткі". Жаңбыр жауып басылды, Аспан шайдай ашылды. Суретші екен табиғат. Бояуларын дайындап, Түр-түсін дәл тауыпты, Кемпіркөк сәткі ашты. Ш. Әлдибекұлы. Еңбек әрекеті: ойын жанындысын жинау. Мақсаты: еңбек дағдыларын бекіту. "Жаңбыр қалай пайда болады?" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балалардың жаңбыр туралы түсініктерін кеңейту; қоршаған ортаның заңдылықтарына деген қызығушылықты арттыру. Педагог балаларды ұрпақтау құбылыстары бейнеленген суреттерді қарастыруға уақыт береді. Содан соң жаңбырдың қалай пайда болатынын бейнелейтін суреттерді тез тауып алуларын сұрайды. Жаңбырдың қалай пайда болғанын бар суреттерді зерттеп қарап, балалар, педагогпен бірге, жаңбырдың пайда болуын өңімелейді. Құралдары: суреттер: жел, ақ бұлттар, сұр бұлттар, жаңбыр, тұман, теңіз, қар жауылған таулар, кемпіркөк, қар жауыны, бұршақтың қаны, жапырақтардың түсіп жатқаны, қардың еріп жатқаны. "Тым-тырақай" ойыны. Мақсаты: балалардың шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше балашеңбер ортасында белгіленген амақ сөздерден кейін ұстап алушылардың рөлін атқаратын болады. Ал, қанекі, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал тараңдар! Бүкіл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бұрып қарай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "Бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. "Допты түсіріп алма" ойын-жаттығуы. Мақсаты: допты қағып алу біліктілігін жетілдіру; сөздік қорды байыту; заттардың топтастырылу қабілетін, ой шапшаңдығын дамыту. Балалар шеңберде тұрады, кімнің қолына доп түссе, оны түсіріп алмай, келісілген топта мағажататын заттың бірін атау керек." Еркін ойындар: балалардың негізгі қимылдарды орындай білу мүмкіндіктерін жетілдіру.	Желді бақылау. Мақсаты: балаларға желді, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға қарап байқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Педагог балаларға жапырақ, жалауларға, бұтақтарға қарап желді бар не жоқ екендігін байқауға шақырады. Балалар желді қатты соғып немесе әлсіз тұрғанын атайды. "Жел қайдасоғып тұр?" логикалық жаттығуы. Мақсаты: балалардың кеңістікті (жазықтықты) бағдарлай білу қабілеттерін жетілдіру; оң мен сол жақты ажыратуға машықтандыру; объектіге немесе суреттегі объектіге қарап, жел қайда соққанын сұрап сөздерді қосып айтуға баулу; ақыл-ойын дамыту. Құралдары: сюжетті суреттер (суреттерді жалаулар оң және сол жаққа желділер деп тұр). - Суреттерге қарап, далада желдің бар ма екенін анықтап көрейік. Жел бар болса, қай жаққа соғып тұрғанын байқап көрейік. Балалардың мысалы жауаулары: - Бірінші суретте жел сол жаққа соғып тұр. "Аққу-қаздар" ойыны. Мақсаты: белгі белгі сөздерді мұқият тыңдап, ойынға белсенді қатысуға, ойын шартын бұзбауға, қимылдарды үлестіріп, жылдам жүгіруге бейімдеу; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог - қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортаңғы екі шетінде (сан амақпен таңдалған) екі бала "қасқыр" рөлін атқарып тұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайласыңдар? Қайда қонып, ұшасыңдар? Балалар: - Біз ұшамыз, жылы жаққа. Қайтқымыз келеді, жошаққа! Осы сөздерден кейін, балалар қарама-қарсы жаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар" "аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстап алуға баланың ментігіз болып саналады. Педагог алдын-ала алаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардан қауіпсіз" орынды сызып қояды. Ойын бірнеше рет қайталанады. Ойын аяқталған соң, "қасқырлар" ұсталған "қаздар" саналады. Ойыншылардың қабілеттерін бағалайды. "Кім қашпаны алысқа қарайды?" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсаты: балаларды белгі бойынша әрекет ету біліктіліктерін дамыту, оң және сол қолымен қашықтық алысқа қарайды, жүгіруді түсінууді жаттықтыру. Еркін ойындар: шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, бадмингтон ойыну. Мақсаты: ракетканы қарсыласы жаққа лақтыруды үйретуді жалғастыру.
--------	--	--	--	--	---

Баланың "Жеке даму картасына" сәйкес жеке жұмыстар жүргізу	"Айырмашылығын тап" дамытушылық ойыны. Мақсаты: естесактаған заттарды салыстыру, орта керекшіліктерін анықтап, ұқсастықтарымен айырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейінін дамыту. Құралдары: бір қарағанда бірдей болып көрінетін, бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттер жұптары.	Жыл мезгілдері жайында әңгімелесу. Мақсаты: қарапайым сұрақтарға нақты жауып беру біліктіліктерін жетілдіру.	"Жаз" (сюжеттік суреттерді қарастыру) тақырыбына әңгімелесу. Мақсаты: қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету.	"Ғажайып қап" дидактикалық ойыны. Мақсаты: ойыншық атауларымен сөздік қорларын арттыру. Көркем сөзді мәнерлеп айту, жаттау жаттығуы . Мақсаты: көркем сөзді мәнерлеп айтуға машықтандыру, артикуляцияны, есте сақтау қабілетін дамыту; мысыққа деген қызығушылықты арттыру. "Мысығым". Тікелей іп құлағы, Менен бұрынт ұрады, Бойын жазып, керіліп, Беті-қолын жуады. Қасымнан қалмайды, Қөзің қыспалдайды. Ойынатсам да күнімен, Ойыны бір қанбайды. Н.А. Рынова.	"Менің әжем" тақырыбында әңгімелесу. Мақсаты: балалардың сөздік қорларын, жақын туыстық атауларды білдіретін жаңа сөздермен толықтыру.
Кешкі ас	17/30	Ас болсын			
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кенес)	"Баланың еркі туралы не білесің? Бұны мен қалай жұмыс істеу керек?" сұрақ-жауабы	"Баламен қарым-қатынас жасау мәдениеті" тақырыбында кенес.	Ата-аналар кеңесін сайлау және жұмысын жоспарлау.	Ата-аналарға арналған кенес. "Бала белсенділігі-оның денсаулық кепілі."	Айына бір рет "Отбасы күнін" өткізу.

Ойындар(үстелүсті,саусақ,дамытушыойындары)	"Бұл үйде кім тұрады?" үстел үсті ойыны.Мақсаты:балалардыңестесактаукабілеттерін дамыту, сөздік қорларын молайту. Барысы.Тәрбиешіүйдіңтерезесіненотбасымүшелерінің суреттерін көрсетеді. Балалароларды атайды, өзінің отбасы мүшелерінесипаттамабереді. "Қане,көрсет"жаттығуы. Мақсаты:балалардыңойлау,қабылдау,зейін,елестету, пантомималық кабілеттерін дамыту;көліктер туралы түсініктерді пысықтау;ұйымшылдықтәрбиелеу. Балалардышеңбергеномесеқатарларғатұруғаусынуға,ырғақтыәуендіқосыпқоюғаболады. Ұшақ ұшып келеді, қане, көрсетші. (Қол екіжаққа созу, денені екі жаққа қозғалту)Машина жүріп келеді, көрсетші. (Рөлдіайналдырған сынай таныту) Пароходжүзіпкеледі,қане,көрсетші. (Алақандықосып, толқын тәрізді қолды екі жаққаирелендету) Мотоцикл жүріп келеді, қане, көрсетші. (Екіқолдыжұдырыққатую,қолдыкезек-кезекіжіяққабауру) Тікұшақұшыпкеледі,қане,көрсетші. (Қолекіжаққа созу, денені екі жаққа қозғалту). Велосипед жүріп келеді, көрсетші. (Рөлдіайналдырғансынайтаныту,дененіекіжаққатеніселту) Катержүзіпкеледі,қане,көрсетші. (Алақандықосып, толқын тәрізді қолды екі жаққаирелендету) Автобусжүріпкеледі,көрсетші. (Рөлдіаиналдырған сынай таныту)	Саусақжаттығуы. Мақсаты: көркем сөзді мәнерлеп айтуғадағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту.Бір үйде біз нешеуіміз? Кел,санайкекеуіміз.Бас бармақ – әкем,Баланүйрек– шешем,Орған терек – ағам. Шылдыр шүмек – мен,Кішкентайбөбек– сен.Бір үйде біз нешеуіміз?Бір үйде біз бесеуіміз. "Қайсыенауыр?"логикалықжаттығуы.Мақсаты: балалардың заттардың өлшемдеріжайындағытүсініктерінбекіту;заттыңжеңілнемесе ауыр екенін суретке қарап білугедағдыландыру; ойлау кабілеттерін дамыту,зияткерліккетәрбиелеу. Құралдары: заттар және олардың заттықсуреттері (алма, кесе, сопақ пішінді шар,дөңгелекпішіндішар,жұмыртқа, қарбыз,лимон, доп, кияр) Педагогәуелідөңгелекпішіндегіұсақсайтын,содансоң сопақшағаұсақсайтынзаттардысалыстыруғаұсынады. Жауаптарын айтып болғаннан кейінбалалар шынайы заттарды қолға алып, қайсыжеңіл не ауыр екендігін тексеріп табады. Жаттығудытекесізаттансалыстырыпкөругеболады. Балаларзаттыңкөлеміменоныңсалмағыбірдейеместігін түсіндіреді. Педагог заттардыңқасиеттеріне көңіл аудару туралы айтады. Мысалы:әуешарыжеңілауағатолған,қарбыз-жидектің шырыны мен тұқымыарына толған(яғни су салмақты қосады).	"Лото"үстелүстіойыны(отбасы). Мақсаты: балалардың зейіндерін тұрақтандыру,логикалық ойлау кабілетін дамыту; заттардытоптастыруға дағдыландыру; байқампаздыққатәрбиелеу. Әр бала отбасы мүшелерінің киімдерініңфотосуреттерінжинайды,бірауменбіріктіреді."Біздің үйдегі көмекшілер" жаттығуы. Мақсаты:балалардыңтұрмыстықтехникаменқолдану қағидалары туралы түсініктерінпысықтау; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп,қимылдарды орындауға машықтандыру. Бізгенекөмектеседі?(Екіқолдыңсұқсаусақтарыжоғарыныңұсқайды) Бізанықосамыз,(Қолымызалдыда,жұдырыққатую, біріне түйістіру) Көрсетедіқолғабыс(Шансорғышпентазалағансынайтаныту) Кішкентайшансорғыш!(Қолдыекіжаққасермеу,иықтыкөтеру) Бізгенекөмектеседі?(Екіқолдыңсұқсаусақтарыалдыңыныңұсқайды) Бізанықосамыз,(Қолымызалдыда,жұдырыққатую, біріне түйістіру) Тоңазытқышты ашыңыз, (Екі қолды укалау)Салқындантұрасыңыз!(Қолдыекіжаққасермеу,иықтыкөтеру) Бізгенекөмектеседі?(Екіқолдыңсұқсаусақтарыалдыңыныңұсқайды) Бізанықосамыз,(Қолымызалдыда,жұдырыққатую, біріне түйістіру) Шәй ішейік шәйнектен (Қолды алдыға сермеу)Ызылдайтыңжәйменен!(Қолдыекіжаққасермеу,иықтыкөтеру) Бізгенекөмектеседі?(Екіқолдыңсұқсаусақтарыалдыңыныңұсқайды) Бізанықосамыз,(Екіқолдыңсұқсаусақтарыалдыңыныңұсқайды) Өтепысықүтігім(Алақанныңсыртқыжағынбірінеүйкелеу) Басаркімтүтігін!(Қолдыекіжаққасермеу,иықтыкөтеру) АударғанА.Кокенова.	"Менің жанұям" фотосуреттерді қарастыру.Мақсаты: байланыстырып сөйлеу кабілетінжетілдіру,сөздікқорынмолайту;туыстарғадегенсүйіспеншіліктіарттыру. Фотосуреттебіейеленгенотбасыжайлыәңгімелеу, Саусақжаттығуы."Ыдыстықалайжауамыз?".Мақсаты: көркем сөзді мәнерлеп айтуғадағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту;балалардың қарапайым дағдыларын жетілдіру. Бізкөмекшіболыпжүреміз.(Басбармақтардыкөрсету) Жеңімздікезегіментүреміз.(Жендітүргенгееліктеу) Қолғатабақшаныалып,(Саусақтардысозып,екіалақанды, айқастыра, бірі-біріне укалау)Уқалап, жуып береміз. Кесе-екіқосалақандай,(Саусақтардықосып,бірыңғай бүгіп, екі қолды қырынан қосып,"тербету") Шұңғылаттын айдай. Қолға кесені алып, (Жұдырықтармен, қолдардыалмастырып,алақанортасынабасып,айналдыру)Айналыдырып, жуып береміз. Д.Ахметова.	"Үй құрастырамыз" құрастыру ойыны.Мақсаты:балалардыңзейінін,ойлау,елестетукабілеттерін, ұсақ қол моторикасын дамыту;отбасына деген сүйіспеншілігін дамыту. Балаларқұрылысматериалдардантүрліүйлердіқұрастырады. Құралдары:құрылысматериалдаржинақнамасы,төкшелер, кірпіштер, білеулер, призмалар. Сондай-ақ;"Лего"немесеағашқұрастырғышойыншықтары. "Қандайқолісқайдажүреді?"дамытушыжаттығуы. Мақсаты: балалардың көліктер туралыұғымдарын пысықтау, қызығушылығын арттыру;зерттікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдары: жүк машинасы, кеме, пойыз,велосипед, автобус, ұшақ, жеңіл машина т.б.Балаларкезекпенжекесуреттеркөрсетіледі: - Балалар,көрсетілгенсуреткеқарап,көліктердіңқайда жүретінін қимылмен көрсетейік: жердежүрсе-аяқтарымыздытопылдағыз,судажүзсе- қолымызбен суда жүзгендей қимылдаржасаймыз,аспандаұша-қолдарымыздықанатсияқтысермейміз. Ойынды,екікомандағабөлініп,ойнаутаболады.
Таңғажаттығу	Ояңындар,тұрындар!Мүндамойынбұрындар,Жаттығуларжасайық,Терезе нашайық. Таза ауа пайдалы,Қане, биге басайық.Шынықсажас денеміз,Жылдам өсе береміз.				
Таңғаяс(көркемсөздер, қалыптастырылатынскерліктерімендағдылары)	Балалардыңбеті-қолдарынжуу,таңғаясқаотыру. Тамақтану мәдениетінтананыстыру. Қасықпеншанышқындұрысқолданудыүйрету. Тамақішіпотырғандасөйлемге. Тамақтанғаннанкейінбеті-қолдыжуу.				
Ойындар,оқуқызыметіне	БалалардыҰОҚдайындамақсатындажүргізілетінойындарменойынжаттығулары				

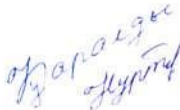
дайындық	"Отбасы" тақырыбында иллюстрациялық суреттерді қарастыру. Мақсаты: балаларды, суреттерді әңгімелеу кезінде, отбасы мүшелерінің отбасыда алатын орны туралы ойлармен бөлісуге ынталандыру.	"Сипатталған имаратты тауып ал" зейінге жаттығу. Мақсаты: балалардың зейінін, қабылдау, ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі түсті және биіктігі түрлі үйлердің суреттері. Педагог суреттерді тізіп, біріне ауызша сипаттама береді, балалар сипатталған үйді табуға тырысады. Дұрыстап қанбала, сол суретке тағы бір рет сипаттама береді.	Әңгімелесу: "Ментұратын қала (ауыл, аймақ)". Мақсаты: балалардың сүйікті қаласының көрікті жерлері жайлы білімдерін бекіту. Оларды фотосуреттерден тануды және атауды үйрету. Байланыстырып сөйлеуді, қиялдарын сыне сімдерін таңдау біліктіліктерін дамыту.	Отбасы жайлы мақалалар-мәтелдер жаттау. Мақсаты: балаларды әдептілікке, үлкенге құрмет көрсету қағидаларына тәрбиелеу. Жақсы ата-орман, Жақсы бала қорған. Отан - қуат, Отбасы - шуақ.	"Неартық?" дамытушылық ойыны. Мақсаты: балаларды заттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі заттар мен ойыншықтар немесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттарды немесе суреттерді төртеу деңгейге жіктеуге немесе салады. Әрбір төрт зат немесе суреттің арасында біреуі артық болып саналады. Артықты табу үшін балалар төрттің арасынан бәріне ортақ қасиеті жоқты іздеп атайды.
Балабақша кестесі бойынша ҰОҚ	Көркем әдебиет "Жұмбақтар әлеміне саяхат" Мақсаты: Балаларға жұмбақтар туралы түсінік беру; жұмбақты толықтырып, жауабын табуға үйрету; есте сақтау қабілетін жетілдіру; балалардың ой-өрісін дамыту; өз ойын еркін айтуға үйрету, адамгершілікке тәрбиелеу.	Математика негіздері "Өсем қала" Мақсаты: Балалардың сандық және реттік санау туралы білімдерін бекіту; геометриялық фигураларды ажырата және атай білуге үйрету; заттарды санымен байланыстыру туралы білімдерін бекіту. Музыка "Біздің қала" Мақсаты: Балаларды жолда жүру ережелеріне сәйкес бағдаршамның атқаратын қызметін таныстыру. Ойын арқылы балаларға жолда жүру ережелерін үйрету. Көше, жол, жаяу дам жүретін жол мен көліктер туралы түсініктерін жетілдіру. Музыкадағы бейнелерді ажыратуға үйрету. Әннің ырақ, сергек, сабырлы сипатына ажырата білуге тәрбиелеу.	Дене шынықтыру "Жазда келдіпейілді" Мақсаты: Балаларды тепе-теңдікті сақтай отырып, қолын жоғары көтеріп тақтай бойымен жүру дағдыларын дамыту; қимылды ойындар арқылы түрлі бағытта жүгіру; 1,5-2 метр арақашықтықтан кегльдерді қағып түсіру іскерліктерін жетілдіру; қимылды ойындарға деген қызығушылықтарын арттыру.	Мүсіндеу "Үйдің құрылысы" Мақсаты: Өтілген мүсіндеу техникалар бойынша бұйым жасап үйренуді қалыптастыру; ауызша нұсқаулық бойынша, алгоритм әрекеттерінің көрінісі, балаларды ұзын сопақшаны есіп, бір-біріне тығыз қосуды үйрету; көлөнер жасауда қиялмен шығармашылықты дамыту; ұсақ қолматерикасын, үйлестіру қозғалысын дамыту; бастаған жұмысын аяқтауға, ермексізбен ұқыпты жұмыс жасаға тәрбиелеу.	Қоршаған орта танысуы "Таңқаларлық құм" Мақсаты: Балаларды құрғақ және дымқыл құмның қасиеттерін таныстыру, балаларға құмға бөлшектерден - құм түйірлерін еңтұратынын көрсету; эксперименттік іс-әрекет арқылы себеп-салдар байланысын орната білу, балалардың сөздік қорын кеңейту; қоршаған әлемге деген қызығушылықты арттыру., зерттеу қызметіне қызығушылық.

Серуен	Желдібақылау. Мақсаты:балалардыңжелдіңқасиеттерінтануғадеген қызығушылықтарын арттыру; бақылауэтижесін,дежелгеауызшисипаттамаберу,ге,с-тәжірибелер жасауға дағдыландыру." "Түтікшесмен үрлеп, лентаны желбіретейік"жаттығуы. Педагог әрбір баланың алдына түтікше менлентаны(қағазданқиылғанжолактажарайды)береді. - Балалар,қазірбізжазгеттіккүшпенүрлеудіжасап,түтікшеден желді үрлеп шығарамыз. - Мен"желқаттысоғыптұр"десем,сендерқаттыүрлеп, лентаны қатты желбіретесіңдер. - Мен"желбаяусоқты"десем,сендертүтікшегеақырын үрлеп, баяу желді білдіресіңдер. Еібекәрекеті:ойыналтанынаағаштарданқурап түскен ұсақ бұтақтарды жинау. Мақсаты: аула сыпырушыға көмек көрсету,өзгелердің еңбегін құрметтеуге тәрбиелеу." "Өткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны.Мақсаты: балаларды бірігіп, шеңберде ойынережесінесайойынауғаиынталандыру;бірадамд айбелгі бойынша, шеңбер бойымен біресе бір,біресе екінші жаққа жүріп, содан соңжылдамдықты қосып, жүгіруге дағдыландыру;вестибуляр аппаратын дамыту; ептілікке,ұйымшылдыққатәрбиелеу. Ақырын-ақырыннтеріп,Өткеншект ікозаттамыз.Жылдам-жылдамжүгіріп,Шеңберді айналдырамыз.Д.Ахметова. Соңғысөздерденкейінбалаларжергеотырып,қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнеше рет қайталану мүмкін.Педагог барлық балалардың бірыңғайқимылдауынкадағалапжүрукерек.Шеңбербойыменжүргізуүшін,балалардыбір жаққа бұрып, беттерін шеңбер ортасына қарату керек.Балалардыңойындыменгерудегібастыміндет і-аса жылдам жүгірмеу. Әрбір бала қимылдаукезіндешеңбердіңбіржақбойыменжүріп, бүкілшеңбердің жылжып жатқанын бақылайды." "Шұңқырдан аттап секіріп өт" қимылдыжаттығуы. Мақсаты: балаларды ұзындыққа секіругетамашықтандыру; вестибуляр аппаратын, күш-жігеріндамыту. Өзбетіменеркінойынарәкеті,шығарылғанматериалменойындар. Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясындамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілінжетілдіру;ойындарғасаналықосылуғатәрбиелеу.	Көліктердібақылау. Мақсаты: көліктерді жүргізетін тек ересектерболатынынбайқату;көліктіжүргізуүшін рұқсатболу керектігін түсінуге жағдайлар жасау; жолережелерінпысықтау. Ереженіестесактаужаттығуы. Жұмбақжасыру."Бағдаршамныңшамдары". Мақсаты:балалардыңжолережелерітуралытүсініктерінпысықтау,бекіту;ойлау,сөйлеукабілеттеріндамыту. Менқауіптенабайлаймын: "Тоқта! Тұр!" – деп тік қараймын.Мен – ортаңғы дөңгелекпін,"Досым,дайында!"– депәлекпін.Мен рұқсат беріп тұрамын: "Жүребер!"– депшакырамын. Балалар бағдаршам шамдарының түстеріненбілдіретінінайтып,жолережелерінқайталайды." "Автокөліктер" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты:алғырлықты,жүгіружылдамдығын,бәсе келестік сезімін дамыту. "Секірейік" қимыл-қозғалыс жаттығуы.Мақсаты:бірорыннанекіаяқпенұзындықжасекірудағдысынқалыптастыру;күш-жігеріндамыту. "Үш табан" қимыл-қозғалыс ойыны.Мақсаты:балалардымергендікке,шыдамдыққа,ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықтыққолдақолдаркнұстап,ойыналқындабелгіліқимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойындауш-төртбалакатысаалады.Әрбалағабір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. Көмбегебір-бірденасықтіккенәрттоптыңойыншылары өз алаңдарында жеке-жекесақаларынүйіріседі.Сақасыалшытүскенбалабіріншіболып,оданкейінгілері рет-ретімен (тәйке, бүк, ішік)"үшуга" кіріседі (көмбеден алшақтау жергебарып сақа үйіреді). Сақасыалшытүскенойыншыбірденкөмбедегітігілі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда, асық ату, бөріұшыпболғансоң,бастапқыкезекбойыншажауласады. Алысқа ұшқан мергендер тигізе алмаса,көмбеде қалған ойыншыға кезек тиеді.Көздегенасығынадәлтігізіпжәнеоныкөмбегежіегін алып өлшегенде, үш табан артыққашықтыққа ұшырған ойыншы қашан келесіасыққа тигізе алмай қалғанша атаудыжалғастырабереді. Болмаса атқан асығы үш табаннан аспайқалғандағана ойындытоқтатып,өзіненкейінгіойыншыға кезек береді. Ұтылғанбалаойыннаншығпқалады. Сөйтіпайналасыөкі-ұшайналымныңішіндээркөмбеден бір-бір жеңімпаз шығып, олар ендіорталық көмбеде ақтық сайысқа түседі. Еркін ойындар: шығарылғанматериалдармен ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, екі аяқпен секіру.Мақсаты: аяқты бүгіп, жерге түсуөбілтіліктеріндамыту.	Жазығаағаштарды(саябақта,аулада)бақылау.Мақсаты: аққайын мен көктеректі дінгегінінтүсінен және жапырағынан ажыратудыдағдыландыру; ағаштың бөліктері (дінгегі,бұтағы,тамыры)жайлытүсініктерінбекіту; туғанжердің табиғатына деген сүйіспеншілік сезімінтәрбиелеу. Ересектерменбіргеорындалатынқарапайым еңбек тапсырмалары: гербарий жасау үшінкөктерекпеніаққайынжапырақтарынжинау.Мақсаты: жапырақтарды ажыратуды үйрету;ағаштарға деген сүйіспеншілікті арттыру." Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойынды зерек болыпойынауға, шапшаңдыққа, жылдамдыққа,қимылдарды үйлестіре білуге дағдыландыру;кеңістіктібағдарлайбілуді,күш-жігеріндамыту;достыққатәрбиелеу. Санамақ бойынша ойынды бастайтын екі балатандалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады.Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады.Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрғанбаланың бірінің артына тұрып, жұпты құрайды.Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балаларшеңберсыртында,солшеңбербойыменбірінен біріқуалайды.Қашыпжүргенбала(қалауы)бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптыңалдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артықболып қалған бала әрмен қарай қашудыжалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүргенбаланы қолмен тигізіп, түртіп үлгерсе, қуғыншыкері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған балақуалайды. "Шеңберденшеңберге" қимылдыойын-жаттығуы. Мақсаты: балаларды шеңберлерге бақыттауыстырыпекіаяқпенсекіругедағдыландыру;күш-жігеріндамыту. Өзбетіменеркінойынарәкеті,шығарылғанматериалмен алаңдағы ойындар. Мақсаты:қызығушылығыбойыншаойынтаңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету менқұралдарымен өзара әрекет ету біліктілігінқалыптастыру.	Торғайлардыбақылау. Мақсаты: торғайдың дене ерекшеліктері ментіршілігіжайлыбілімдерінтергендету;балалардыңтанымдық қабілеттерін дамыту. Торғай-торғай,тоқылдақ,Жердентарыта рышоқыпап,Бетегесіотмспайып Тойған қозыдай монғайып,"Шіп-шіп" десіп отырар.Халық ауыз әдебиеті. Балалардың назарын торғайдың бір орындатоктамайтынына аудару; торғай - өте пысық,жылдам,шапшаң,зерек,көңілдіқүсекенітурадыайту.Торғайжыртқыштардантезқұтылуүшінкөпкімылдайды, қауіпті сезетін құс. Ересектерменбіргеорындалатынқарапайым еңбек тапсырмалары: құраған ұсақбұтақтардыжинау. Мақсаты:жұмысдағдыларынменгерту;ересектерге көмектесу ұмтылысын ояту.Қимыл-қозғалысойыны. "Мысықтарменторғайлар","Қарғалар"(мөлшері 2-3 рет). Мақсаты: денсаулыққа, ойынға дегенқызығушылықтарын дамыту, дене бұлшықетқозғалысын пысықтау, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру; ептілікке, алғырлыққа,ізденімпаздыққа тәрбиелеу, ойынға дегенқызығушылықтарын,белсенділіктерінарттыру;балаларды салауатты өмір салтын ұстануғатәрбиелеу. "Кімқашпаныалысқастырады?"қимылдыойын-жаттығуы. Мақсаты:балалардәбелгібойыншаәрекететубіліктіліктерін дамыту, оң және сол қолыменқапшықтыалысқалақтыруды,жүгіруді,түстітанудыжаттықтыру. Өзбетіменеркінойынарәкеті,шығарылғанматериалмен алаңдағы ойындар. Мақсаты:қызығушылығыбойыншаойынтаңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету менқұралдарымен өзара әрекет ету біліктілігінқалыптастыру.	Терекмамығынбақылау. Мақсаты: терек ағашы жайлы білімдерін бекіту;ағаштардыңтүқымберуамалдарыныңбірін екозәткізту;өсімдіктердітануғақызығушылықтарынтәрбиелеу. Педагог бұршіктерден терек мамықтарыныңңиығатынын,содансоңжелменұшырылып,жергетүсінінінкөрсету. Балаларғәрбірмамықтыңшұншындабіртүқымжабысып тұрғанын байқату. Еібекәрекеті:терекмамығыкөленбегісабақтарына қағаз қаптарына жинау.Мақсаты: ұқыптылыққа, шыдамдылыққатәрбиелеу. Педагогаллергиясыбарбалалардыңқатысы-қатыспауын ескеру керек. "Ақсерек,көксерек"қимыл-қозғалысойыны. Мақсаты: балаларды ойын шарты бойыншаойынауға, мұқият және белсенді болуға;батылдыққа,жылдамдыққа,жеделдепжүгіругебаулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру,достық қарым-қатынастарын дамыту. Ойынашықалаңдаоткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді.Аралығы30-40метрдейжергебір-бірінеқарама-қарсыорналасады.Қаз-қатарқолұстасып,тізіліптұрады. Жеребе бойынша ойынды бастағантоптың балалары әндеге өлең айтады. - Ақ серек, көк серек,Бізденсізекімке рек? Екіншітопғағайларойыншыныңатынаатайды.Солкезде аты аталған бала өз тобынан шығып,екпіндейжүгіріпкеледіде,қарсытоптыңтізбегінузіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өзтобынақосады.Ұеалмаса,өзісолтоптақалады.Ескерту:педагогойынынауалдындақауіпсіздікережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс." Қояндар мен қасқырлар" қимылды ойын-жаттығулары. Мақсаты:балалардыбелгібойыншақосаяқпеналға секіру және аттамдар жасап алға жүгіруқабілеттеріндамыту. Өзбетіменеркінойынарәкеті,шығарылғанматериалмен алаңдағы ойындар. Мақсаты:қызығушылығыбойыншаойынтаңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету менқұралдарымен өзара әрекет ету біліктілігінқалыптастыру.
Серуенненоралу	Балалардыңүйелішешінуге,кіім,дердішқафсөрелерінеорналастыруға,қолжауғаүйрету.				

Түскі ас	Алдындағытүскіасканазараулар;үстелбасындаотыраудебіментамактанумәдениетінебаулугабагытталғанжекежұмыс;әдептілікережелері.				
Күндізгіұйқы	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.				
Бірте-біртөтүргызу,шынығуинопцедуралары	Жалпақтабандылықтыалдын-алумақсатындаденсаулықжолдарыменжүргізу.Алғанбілімдерінбекітужәне мәдени-гигиеналықдағдылардыорындау."Мөлдірсу" ойын жаттығуы.				
Бесінас(қалыптастырылатын іскерліктермендағдылары)	Үстелүстіндегіасканазараулар;үстелбасындаотыраудебіментамактанумәдениетінебаулугабагытталғанжекежұмыс;әдептілікережелері.				
Ойындар, жеке-дара іс-эрекет (сюжетті-рөлдік, азқимылды, дидактикалық, үстелісті, театр ойындары)	"Тергеушілер" дидактикалық ойыны.Мақсаты:балалардыңой-өрісін,қиялдарындамыту.Келісім.Педагогбалаларғакезек-кезекәртүрлізаттаркөрсетеді.Балаларқайзаткімге,неушінкерекекенінтүсіндіреді.Ойынныңтағыбірнұсқасы:баланыңөзіқорытапбірзаттыалып,сипаттайды. Сюжетті-рөлдік ойын. "Отбасы".Мақсаты: балалардың отбасы мүшелері туралы түсініктерін бекіту; отбасы мүшелерініңжанұядағырөлінпысықтау;үлкенгедегенқұрметсезімдерін, жақынына деген сүйіспеншіліккөрсетілеу.Керектіқұрал-жабдықтар.Отбасымүшелерінеқажетзаттар:көзілдірік,ыдыстар,алма,қызыл,кітап,газет,сыпырғыш,шелек пен орамал, ойыншықтар, ойыншықтұрмыстық техникат. б Барысы. Балалар өзара отбасы мүшелерінің рөлдерінбөлісіпаладыда,өздерінеқажеткиімдерменқұралдарды алып, өз орындарына барады. Педагог алдын-алабалаларменқойылмамақандайоқиғакөрсетілуікерекекенінбіргеанықтайды. Педагог диалог барысында ойыншықтарындағы сөйлеу тізбегін, әдептілікережелерініңсақталуынзерттейді,бекітсеұрақтарынқояды.	"Сөздер тізбегі" дидактикалық ойыны.Мақсаты:балалардыңсөздікқорларынбейімдеу.Ойыншықтарын,зейіндерін дамыту; өзаражағымды қарым-қатынасты бекіту. Барысы. Педагог балаларға қандай сала бойынша сөзқұрайтындарын айтады. Берілген жағдайда"Отбасы" тақырыбы қарастырылады . Педагог "Отбасы" түсінігінбайланыстысөздердібіріктіріпайтады да, келесі балаға жалғастырудыұсынады.Егербалаларбелгіленгенуақытасөйлемнен тауып айта алмаса, өз өнерін көрсетеді. Сюжетті-рөлдік ойын. "Үй құрас тыру".Мақсаты: балалардың құрылысынсыңарын тұрғызуға қатысатын мамандар жайлыбілімдерін кеңейту, бекіту; еңбексүйгіштікке, жауапкершіліккөрсетілеу.Керектіқұрал-жабдықтар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қарақарындаштар, сызбалар, ойыншықжүктасымалдаушылар, құрылысқа керек ойыншықсаймандар (балға, бурлаушы, кемпірауыз, т. б). келісім. Педагог алдын-ала балалармен құрылысқақатысатын мамандар жайлы әңгімелеседі.Балаларсәулетші,инженер-құрылысшы, таскалаушы, жүк тиеуші, жүргізуші, сияқтымамандардың қызметтік міндеттерінанықтайды. Балаларқұрылысқақатысатын мамандардыңрөлін өз ара бөлісіп алады; өздеріне қажеткиімдер мен құрал-жабдықтарды алып, өз орындарына барады. Педагог балалармен бірлесіп ойындысәулетшібастайтынын айтады. Кейін балалар жүкті тиеуші, жүргізуші, кірпіш қалаушы мен инженер-құрылысшыныңжұмыстарынорындайды. Педагог диалог барысында ойыншықтарындағы сөйлеу тізбегін, әдептілікережелерініңсақталуынзерттейді,бекітсеұрақтарынқояды. Педагог балармен бірге қорытынды жасайды:салынған үйдің сапасы жақсы болу үшін, құрылыс-мамандарының бірге еңбектетуі, жұмысты жоспарға сәйкес орындауы; үй тұрғызуда қауіпсіздік ережелерін қатаң сақтауы.	Дамытушылық ойын. "Не істейтінімізді айтпаймыз, не істейтінімізді көрсетеміз".Мақсаты:балалардыңой-өрістерін,қиялдарын,логикалық ойлауларын, тапқырлық қабілеттерін дамыту. Барысы. Жүргізуші. 1 Нұсқа.Педагогжұмбақты-мишараменкөрсетеді, балалар затты, жан-жануарды, құбылыстыкөрсетеді. 2 Нұсқа.Белсендібалаларортағашығын,қимылдарды кезектесіп көрсетеді. 3 Нұсқа. Шенберде отырған (тұрған) әр бала, қимылдықкезек-кезеккөрсетеді.Балаларойлап, жұмбақты шешуді тырысады. Сюжетті-рөлдік ойын. "Дәріхана".Мақсаты: балалардың дәріханажұмысшыларының мандығы (фармацевт, провизор)жайлытүсініктерінбекіту;әдептілікке, жауапкершіліккөрсетілеу.Керектіқұрал-жабдықтар. Ойыншықпішіндідәрілер, сөмкелер, акшалаттар, төл емшектері камтамасыз ететін карточкалар менжетондар. Барысы. Педагог алдын-алабалалармендәріханадажұмыс істейтін мамандар туралы әңгімелеседі. Балаларфармацевт, провизор секілді мамандардыңміндеттерін, дәріханада медициналық көмеккөрсетуге арналған қандай дәрілер мен құралдарсатылатынынанықтайды. Балалар дәріхана мамандарының (дәріханашы, провизор)рөлінөзарабөлісіпалады;қалғандарытұтынушы болады; өздеріне керек құралдардыалып, орындарына барады. Педагог балаларға дәріханағабіріншітұтынушыкеліп, ойынды бастайтынын айтады. Басындапедагогдиалогтардытүзетіп, күрделісұрақтар қоюға жаттықтырады.	Дамытушылық ойын. "Б ұзылған телефон".Мақсаты: балалардың есту, көру, ойлауқабілеттерін дамыту; ұйымшылдыққа тәрбиелеу.Барысы. Балалартізбекбойыншаотырады. Жүргізушіінісінемақайтауарқылытаңдапалуға болады. Алдымен педагог балаларға ойын тәртібінүлгісінекөрсетеді.Балаларғаойын тәртібін нақтыорындап, бұзуға болмайтынын түсіндіреді. Жүргізуші бірінші өзі ойлаған заттың атауынжанында отырған баланың құлағына сыбырлапайтады. Бала естіген сөзін келесі отырған балағасыбырлапайтады, ойыносылайжалғасады.Соңғыотырған бала дауыстап, естіген сөзін хабарлайды. Егер бала айтқан сөз, бастаушы ойлап тапқан сөзболып шыкса, телефонның ақаусыз жөндегенінбілдіреді. Егер соңғы сөз бастапқы сөз болмай шыкса, балаларзерттеужүргізіп, бастапқысөздіңқан дайсөзге бұрмаланғанын анықтайды. Әр ойын айналымынан кейін, бірінші отырғанбаланыңбекітілген тақырыптарды, солсебептен зерттеуші, бірінші отырған бала жаңарып отырады. Сюжетті-рөлдік ойын. "Сұлұлық салон".Мақсаты:балалардыңсұлұлықсалонындажұмыс атқаратын мамандар (шаштаразы, мастерманикюр, педикюр шебері, бет әрлеуші) жайлытүсініктерін бекіту; жағымды қарым-қатынас орнатуда, әдептілікке, жауапкершілікке тәрбиелеу.Керектіқұрал-жабдықтар. Ойыншық құралдар және жаппасымалар (каттықағазбен, пластиктан), шаштаразы, маникюр, педикюршебері, бетәрлеушісияқты мамандар қолданатын перчаткалар, халаттар, баскиімдерменжаппасымалар; журналдар; төлем жасайтын жетондар мен карточкалар. Барысы. Педагог ойын алдында балалармен сұлұлықсалонында жұмыс жасайтын шаштаразы, маникюрменпедикюршебері, бетәрлеуші жайлыәңгімелеседі, суреттерментанысады.Бала ларқаймаман, қандай құралдарды пайдаланатынынтүсіндіреді. Балалар сұлұлық салонында жұмыс жасайтынжұмысшылардың рөлін өзара бөлісіп алады;мамандар өздеріне керек құралдарды алып, орындарына барады; қалғанбалалартұтынушы болады. Педагог мамандарға өз орындарын қалайдайындау керектігін түсіндіреді, алтұтынышыларға өз қалауларын сөзбен немесежурналбетіндебейнеленгенсуретарқылы ауызекі түрде керектігін айтады. Басындапедагогдиалогтардытүзетіп, күрделісұрақтар қоюға жаттықтырады.	Дамытушылық ойын. "Тыныс алуды зерттеу".Мақсаты:балалардыңанағарынасыйласқан сұлұлық ажаттықтыру;балардыңтыныс алу жүрісін бекіту. Барысы. Педагог санау бойынша үйретіп өткізеді. Кейін жиі немесе сирек тыныс алу жаттығуларын (теректің тынысу) ұйымдастыруға болады. Тапсырманы орындау барысында белгілі бір сөздермен өлеңдерді, әндерді айтқызып жаттықтыруға бол ады. Театраландырылған қойылым. "Үйшік" ертегісі.Мақсаты: танымал ертегі мазмұнын балаларестеріне түсіру, есте сақтау, ойлау, эмоционалды, ым-ишаралық қабілеттерін дамыту. Керектіқұрал-жабдықтар. Киім-кешектер, "Үйшік" ертегісіне қатысатын кейіпкерлердіңбеттерделері. Барысы. Педагог алдын-алабалаларға "Үйшік" ертегісі мазмұнды білдіреді. Балалар өз қалаулары бойынша ертегі кейіпкерлерінің атын балалардың таңдап алады, кейіпкерлер сәйкес костюмдарын киіп, орындарына барады. Басында автор сөздерін педагог өзі айтады, ал кейінгі бөлімдерде автор рөлін балалардың бірі ойнауға болады. Қойылым соңында педагог кейіпкерлерді бөлек қатар тұрғызады, көрермендерге кімнің рөлін ойнағанын таныстырады. Ертіс-

Серуенге дайындық (калыптастырылатын іскерліктерімен дағдылары)	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламенжекеәңгімелесу;шалбар,баскиімменаяқ киіміне реттілігін бақылау.	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламенжекеәңгімелесу;шалбар,баскиімменаяқ киіміне реттілігін бақылау.	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламенжекеәңгімелесу;шалбар,баскиімменаяқ киіміне реттілігін бақылау.	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламенжекеәңгімелесу;шалбар,баскиімменаяқ киіміне реттілігін бақылау.	Балалардысеруенгеынталандыру;серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламенжекеәңгімелесу;шалбар,баскиімменаяқ киіміне реттілігін бақылау.
Серуен	Аула сыпырушының еңбегін бақылау.Мақсаты: аула тазалығы пен аумақ әсемдігін сақтау үшін күнде еңбек ету керектігі туралы түсінуге, еңбекті құрметтеуге тәрбиелеу; ауласыпырушының қолданатын құралдары туралы білімдерін жетілдіру. Балаларға ауланы тазалау үшін арнайы еңбек қажет; аула сыпырушы (тазалаушы) шаштараз, дәрігер сияқты маман адам екендігін түсіндіру. Аула сыпырушының арнайы киімі, құрал-жабдықтарын көрсету; осы заттардың адамның еңбегіне ыңғайлы екенін еңіліктің қамтамасыз ететінін аңғарту. Алаңды сыпырып, содан соң қоқысты күрекпен жинап, арбаға салып, белгілі жерге шығару жүйесін таныстыру. Қолдағы қоқысты арнайы кофас жәшігіне тастау ережесін бекіту. Еңбек әрекеті: ауланы (құмсалғыштың шеттерін, үлеске орындықтары, еденін) сыпыру. Мақсаты: еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу. Құралдары: балаларға арнайы сыпырғыштар, щеткалар, қолағаштар. "Санықсанша – соншағұл (саңырауқұлақ, жапырақ, тас, бұтақ) жинаймыз" ойын-жаттығуы. Мақсаты: балалардың заттар жинағын санғасай құрастыруға дағдыландыру; зейін, қабылдау, ойлау қабілеттерін жетілдіру. Құралдар: жасанды не гүлдер, не жасанды жапырақтар, нетастар, ағаштардан түскен ұсақ бұтақтар. Педагог балаларға шифрді көрсетеді немесе ауызшасандытайды, балалар санғасай заттар жинағын құрастырады. Заттар жинағын жеке есептеме шағын топтарға бөліп, құрауға болады. "Ақсүйек" кимыл-қозғалыс ойыны. Ойын мақсаты: балалардың ойын ережесін сақтай отырып, аула тазалығын сақтауға, еңбекке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылық тәрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақсүйекті қолына алып, балаларды нтұсыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақсүйектің лақтырылған бағытын көрмей, тек "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Ақсүйекті іздеңдер, кім тез табар екен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақсүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез әкеліп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақсүйекті тауып алған баланың қылықтеп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақсүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешіге табыс еткен бала жеңімпаз аталады. Жабдығы: ақсүйек. Өзбетіменеркі ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсаты: кимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі кимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.	Көліктерді бақылау. Мақсаты: балаларды балабақша маңайында жүрген көліктерді білуге тәрбиелеу, барлық машиналарға бөлшектер мен белгілерді (салон, дөңгелектер, рөл, мотор, жүргізуші) атауға тарту; түсін, айырмашылықтарын табуға машықтандыру. "Қандай көлік қайда жүреді?" дамытушы жаттығуы. Мақсаты: балалардың көліктер туралы ұғымдарын пысықтау, қызығушылығын арттыру; зеректікке, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Құралдары: жүк машинасы, кеме, пойыз, велосипед, автобус, ұшақ, жеңіл машина т.б. Балаларға кезекпен жеке суреттер көрсетіледі: - Балалар, көрсетілген суретке қарап, көліктердің қайда жүретінін қимылмен көрсетейік: жерде жүрсе - аяқтарымызды топылдаймыз, суда жүрсе - қолымызбен суды жүзгендей кимылдар жасаймыз, аспанда ұшса - а-қолдарымызды қанат сияқты сермейміз. Ойынды, екі командаға бөліп, ойындауға болады. Еңбек әрекеті: алаңды тастардан тазалау. Мақсаты: тазалыққа, ұқыптылыққа, бастаған істі аяғына дейін жеткізуге дағдыландыру. тастарды арнай жерге, ыдысқа жиналады. Кейін, тастарды бояп, қызықты құрылымдарды жасауға болады. "Тым-тырақай" ойыны. Мақсаты: балалардың ойын шартына сай ойындауға дағдыландыру; балалардың ойын шартын бізубайойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, кимылдардың үйлестірілуіне бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобын арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өзқалауларымен немесе санамақарқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды. Педагог ойынды бастайды: - Аңшылар жүр орманда, "Небар?" - деп шаңғында. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да алаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңды ойып, секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: - Қояндаршықты шаңғынға, Секіреді қуана. Бір-біріне сөлем береді, Тәтті шөппен көрктенеді. "Қояндар, қашыңдар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады. Педагог ойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. "Төмпешіктен төмпешіккесекір" кимылды	Желді бақылау. Мақсаты: балаларға желді, жапырақтарға, бұтақтарға, жалауларға, бұлттарға арапайы қауға болатынын көрсету; желдің баяу және қатты соққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке, табиғи құбылыстарға деген қызығушылықтарын арттыру. Педагог балаларға жапырақ, жалауларға, бұтақтарға қарап желді бар не жоқ екендігін байқауға шақырады. Балалар желдің қатысы соғынға баяу есіп жүрганын айтады. "Жел қайда соғып тұр?" логикалық жаттығуы. Мақсаты: балалардың кеңістікті (жазықтықты) бағдарлай білу қабілеттерін жетілдіру; оңменсол жақты ажыратуға машықтандыру; объектіге немесе суреттегі объектіге қарап, жел қайда соққанын үстеу сөздерді қосып айтуға баулу; ақыл-ойын дамыту. Құралдары: сюжетті суреттер (суреттерді жалаулар оңменсол жаққа желпілдетір). - Суреттерге қарап, далада желдің бар ма екенін анықтап көрейік. Жел бар болса, қай жаққа соғып тұрғанын байқап көрейік. Балалардың мысалы жасауға қажет: - Бірінші суретте жел сол жаққа соғып тұр. Екінші суретте жел оң жаққа соғып тұр. Ересек әрекеті: ауланы (құмсалғыштың шеттерін, үлеске орындықтарын, еденін) сыпыру. Мақсаты: еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу. Құралдары: балаларға арнайы сыпырғыштар, щеткалар, қолағаштар. "Аңшылар мен қояндар" кимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай ойнауға дағдыландыру; мергендікке, дәлдікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, кимылдардың үйлестірілуіне бейімдеу; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Балалар тобынан арасынан бір-екі бала "аңшы" болып (өзқалауларымен немесе санамақарқылы) тағайындалады. Қалған балалар - "қояндарды" сомдайды. Педагог ойынды бастайды: - Аңшылар жүр орманда, "Небар?" - деп шаңғында. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңды аралап, "қояндарды" іздеген сияқты болып жүреді, содан соң жасырын жерлерге барып тұрады да алаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен" шығып, алаңды ойып, секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: - Қояндаршықты шаңғынға, Секіреді қуана. Бір-біріне сөлем береді, Тәтті шөппен көрктенеді. "Қояндар, қашыңдар!" - деген сөздерден кейін "аңшылар" жасырыннан ытқып шығып, "қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізуге тырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай, жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады. Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды" ұстап алғандарын санап, баға беруге болады. Педагог ойын барысындағы қауіпсіздікті қадағалайды. "Төмпешіктен төмпешіккесекір" кимылды	Күнді бақылау. Мақсаты: балаларды күнді бақылаудың ережелеріне баулу; күннің Жер шарының аламының бүкіл табиғат объектілерін, құбылыстарына тікелей әсер ететініне қолылауды; зияткерлікке тәрбиелеу. Педагог күнді бақылаудың алаңында, балаларға, күнге қарау үшін, белгілі көк шыныны немесе фотопленканы қолға алып, қарауға болатынын түсіндіреді. Құралдары: фотопленкалар немесе көк шынылар. Іс-тәжірибе: жапырақтардың бір қабат бетіне алып, лупа мен хлорофил жасушаларын көру. Балалар күннің жасыл жапырақтарының түсін жасыл болуына қамтамасыз ететінін аңғарта отырып, Хлорофилдің фотосинтез нәтижесінде пайдаланылатынын түсіндіреді. "Күлдім дейміз күндей" жаттығуы. Күлдім дейміз күндей (қолдарын жоғары көтеріп, күннің бейнесін жасайды), Жабырқауды білмей (қолдарын жандарына жібереді). Күннен шуақ аламыз (қолдарын жоғары көтереді). Біз бақытты баламыз (қолдарын жандарына жібереді). Г. Кузгаулова. Еңбек әрекеті: сәбілertoбындағы жолдарды сызыру. Мақсаты: еңбекке баулу. "Орамал" кимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды шапшаңдыққа баулу, ойынға деген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбер бойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалы болуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланың біріне орамалды тартып ала отырып, балаартына бұрылып қарап, орамалды алып, орамал тастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырып тигізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзінше қайталайды. Орамал тастаған ойыншы қуып келе жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе, онда ойынды орамал тастаушы бала өзінше қайталайды. "Жыланша" кимылды ойын-жаттығуы. Мақсаты: бастаушының және бір-бірінің сонынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті түзбей, арақашықты сақтап, жүгіре білу қабілетін жетілдіру. Өзбетіменеркі ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсаты: кимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі кимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.	Ақсүйекті бақылау. Мақсаты: қайыңның ерекшеліктерін атау; басқа ағаштардан ажырату; ағаштың әсемдігіне тамсану сезімін тәрбиелеу. Ересектермен бірге орындалатын қарапайым еңбек тапсырмалары: көкөністерді жинау дағды; ымдық еңбек: көкөністерді жинау. Мақсаты: ұжымдық жұмысқа үйрету; топпен жұмыс жасау дағдыларын қалыптастыру. "Жоғары - төмен" кимыл жаттығуы. Мақсаты: балаларды мәтіннің мәніне, ырғағына сай қимылдауға машықтандыру; жоғары жөнетімен ұғымдарын пысықтау; табиғат құбылыстарына деген қызығушылықты арттыру. Арт балалар, "жоғары" десем - қолдарыңды жоғары созып, шапалақтайсыңдар, "төмен десем" - төмен отырып, тыныш отырасыңдар. Күлдім дейді алтын күн. Жерде қатар алтын ұм. Құстар ұшты биікке. Сәбіз өсті жүйекте. Кіші болды қысқекетей, Өсеміз биік теректей, Д. Ахметова. Құрделенуі: жаттығу сөздерін жылдамдатып айттып, балаларды сол темпке бейімдеуге болады. Ересек әрекеті: ауланы (құмсалғыштың шеттерін, үлеске орындықтарын, еденін) сыпыру. Мақсаты: еңбексүйгіштікке, ересектерге көмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу. Құралдары: балаларға арнайы сыпырғыштар, щеткалар, қолағаштар. "Мысықпен тышқан" кимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шартына сай ойындауға, рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, жалтары жүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады. "Мысық" пен "тышқанды" балалардың қалаулары бойынша немесе санамақ арқылы тағайындауға болады. Ойын басталар алдында кейіпкерлер шеңбер сыртында бір-бірінен алшақ тұрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолына ұстап, шеңбер жасай жүріп сөздерді айтады: - Мысығымыз момықай, Жүреді аулада аңдамай. Тышқан көрсе - бассалады! Кім тышқанды құтқарады? Осы сөздерді айттып, балалар тоқтайды да "мысық" тышқанды "қуалап кетеді. Балалар қол ұстасып, қажет болса, қолдарды жоғары көтеріп, "тышқан" үшін уаға жол ашып беріп жатады. "Мысық" уаға кіріп кетсе, ары қарай өткізбесушін, қолдарды төмен түсіріп, жолды жауып қояды. Ойынға қатысушы балалар өз ерекшеліктерімен, бір еске қолдарды көтеріп, біресетүсіріп, "мысық" пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп жату - басты міндеті. "Тышқан" ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруға болады. "Сызықты баспа" кимылды жаттығуы. Мақсаты: балалардың бір бағытта, жылжи отырып, секіруге дағдыландыру. "Теңіз толқиды" аз кимылды ойыны. Мақсаты: тәрбиешінің белгісі бойынша

			йын-жаттығуы. Мақсаты: белгі орындарға аттап секіре білу, қабілетін дамыту; денетепе-теңдігін, күш-жігерін жетілдіру. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсаты: қызығушылығы бойынша ойынтандау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен құрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін		орындау, шығармашылық, зейінділік, ұстамдылық таныту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясын дамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру.
Баланың "Жеке даму картасына" сәйкес жеке жұмыстар жүргізу	Менің жанұям", отбасы туралы мақалдармен жанылтпаштарайту. "Кім спортшы?" жаттығуы. Мақсаты: балаларды денсаулықты сақтау қағидаларына баулу; мәтінді ырғаққа сай айта жүріп, қимылдарды орындауға машықтандыру. Кім спортшы? Тек алға! (Орында адымдау) Жаттығуда адымда. Басымыз дышайқаймыз, (Қол белде, басты екі жаққа бұру) Бір-екі, бір-екі. Денеміз ділеміз, (Алға сөңкею) Б ір-екі, бір-екі. Қолымызды көтеріміз, қайта төмен түсіреміз, (Қол жоғары, төмен түсіру) Денемізді созамыз. (Аяқ ұшымен тұру, керілу) Аяқтың ашақ қоямыз, (Аяқты кенашып секіру) Бір, екі! Адымда, (Орында адымдау) Біз де бәріге ашап! Спортшы болсаң, шапшама! (Қолшапалақтау) Аударған А. Кокенова.	Отбасы туралы санамақты мәнерлеп айту, жаттау жаттығуы. Мақсаты: санамаққа деген қызығушылықты арттыру; көркем сөзді ырғаққа сай мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Бір үйде біз нешеуіміз? Кеңес, санайық некеуіміз. Бас бармақ – әкем, Балаң үйрек – шешем, Ортан терек – ағам. Шылдыр шүмек – мен, Кішкентай бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуіміз? Бір үйде біз бесеуіміз.	"Жоғалған зат" үстел үсті ойыны. Барысы. Педагог үстел үстіне бірнеше заттар қояды. Балалар мұқият қарап алғаннан кейін, артқа бұрылады. Үстел үстінен бір затты алып тастайды. Бала жоғалған затты табу керек. Жоғалатын заттар санын біртіндеп көбейтуге болады.	Отбасы туралы санамақты мәнерлеп айту жаттығуы. Мақсаты: санамаққа деген қызығушылықты арттыру; көркем сөзді ырғаққа сай мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Әлди-әлди, балапан (еңкі қолалдыға қаратулы, оң-сол жаққа бұрмалау), Саусақтарың, алақан (еңкі қол саусақтары жүздірықтарға жұмылып, ашылады), Санамаққа ашылсын (орында адымдау, қолдармен сермеу, жүру темпі жылдам), Кезекпенен басылсын (қосаяқның кенінде, қолдар белде). Қартатам – бас бармақ (адымдау кезінде еңкі қолалға тік созылады, бас бармақтар көрсетіледі), Ақ әжем – балаң үйрек (екі қолды төмен, жан-жаққа жіберу, алақан даржинақы, бүгүлі, адымдап тұрғанда жанбасқа соғылады), Әкешім – ортан терек (еңкі қолықтардан жоғары көтеріліп, иыққа қайта түседі), Анашым – шылдыр шүмек (еңкі қол белде, жан-жаққа еңкею). Кішкентай бөбек, ол – мен (орнынан секіріп, орнына тұра қалу), Есейіп келемін мен (аяқ ұшына тұру, жоғары созылу), Барлық саусақ – жолдасым (шапалақтау, адымдау кезінде), Жұдырығым – отбасым. Жұдырықта бес саусақ (сөздермен әуен ырғағына сай еркін қозғалыстар жасау), Отбасыда бес салмақ, Барлық саусақ – жолдасым, Жұдырығым – отбасым.	Санамақ. Мақсаты: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Бір дегенім - білім Екі дегенім - елім. Үш дегенім - үміт, Төрт дегенім - түлік. Бес дегенім - берік, Алты дегенім - арық. Жеті дегенім - желім, Сегіз дегенім - сенім, Тоғыз дегенім - той. Он дегенім - ой, Онға дейін санап қой! "Қарада, қайтала" ойын жаттығуы. Мақсаты: қору арқылы қабылдауын, қиялдарын дамыту, кеңістіктегі, жазықтықтағы геометриялық пішіндер жайлы білімдерін бекіту. Құралдары: геометриялық пішіндер жинақнамалары, шаршы пішінді парақтар.
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға келес)	Ата-аналармен "Менің үйім-менің отбасым" Тақырыб ында әңгімелесу.	Ата-аналармен "Отбасындағы еңбек тәрбиесі" тақырыбында әңгімелесу.	Ата-аналармен "Жанұялғиісі" тақырыбында әңгімелесу.	Айына бір рет "Отбасы күнін" өткізу.	"Бала демалысын дұрыс ұйымдастыру" тақырыбына ата-аналарға арналған келес.

	ЦИКЛОГРАММА				
Аптанөмірі	№3				
Күндері	13.06-17.06.2022ж.				
Отпелі тақырыпты натауы	Су/Вода-водица/ Water				
Түскі мейіп натауы, тобы	Жауқазын				
Педагогтің аты-жөні	Туркбенбаева Р				
Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелеу.	Балалардың денесін, терілерін тексеріп алу. Балалардың көңіл-күйлерін көтеру үшін топта күзmezгілігінің атмосферасын жасау.				
Еңбекке баулу	"Өсімдіктер құнарлығы". Мақсаты: балаларға өсімдіктер қоректік заттарды топырақтан алатынын, бірақ ол біртіндеп таусылатынын түсіндіру. Балалардың біліміне сүйене отырып, өсімдіктердің өсуіне топырақ құнарлығының қажеттілігі жайлы айту.	"Біз топ және жатын бөлмелерінің терезе алдында дымқыл матамен сүртеміз". Мақсаты: балаларды сумен жұмыс жасау барысында келесі ережелерді сақтауды: жеңді түр у, матаны сулап, қатты сығу, былғанған жағдайда жууға үйрету.	"Біз зорыңдықтарды орын дарына қоямыз". Мақсаты: еңбек дағдыларын дамытуды жалғастыру; тапсырмаларды жылдам, ұқыпты орындау.	"Кітап бұрышындағы еңбек" (кітаптарды қалпына келтіру). Мақсаты: балаларды жөндеуді талап ететін кітаптарды таңдауды үйрету, оларды мұқият желімдеу (қайшымен желімді дұрыс қолдану, майлықты дұрыс пайдалану). Кітаптарды ұқыпты қолдануға, жұмыс істеу біліктілігін, тәртіпті сақтауға тәрбиелеу.	"Өзтөсек-орнымызды жинауды үйренеміз". Мақсаты. Балаларда өзтөсектерін күтіп ұстау біліктіліктерімен дағдыларын қалыптастыру; тиянақтылыққа тәрбиелеу, басқаларға көмектесуге ұмтылу; еңбекке баулу; өзіне-өзі қызмет көрсетуге дағдыландыру.

Ойындар(үстелүсті, саусақ,дамытушыойындары)	"Жаңбыржауғанда" фонемо-ырғақжаттығуы.Мақсаты: балаларды сөздердің ырғағына сайқимылдауға баулу; жаңбырға еліктеугеынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау,жаужаңбырЖаужаңбыр! Арық суы мол болсын!Өсімдікте р мол болсын!Жауғанжеріншөпболсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру)Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру)Шылп-шылп! Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру)"Үйшіктер" құрылыс ойындары.Мақсаты: балалардың ұсақ қол моторикасын,ақыл-ойын,қиялын,зейіндерін,қамқорлыққатәрбиелеу. Ойынжабдықтары. "Лего" немесе ағаш құрылыс ойыншықтары.Балаларғабірнеше суретүлгісінұсынуға болады.	"Лото"үстелүстіойыны(геометриялықпішіндер).Мақсаты:балалардыңзейіндерінтұрақтандыру,логикалық ойлау қабілетін дамыту; заттардытоптастыруға дағдыландыру; байқампаздыққатәрбиелеу. Әр бала бір геометриялық пішінді алып, солпішінгеұқсасзаттарбейнеленгенкарточкалардытаңдайды. "Жау,жау,жаңбыр!" сөзді-ырғақтыжаттығуы.Мақсаты:жаңбыртуралытүсініктердітиянақтау;көкркем сөздімәнерлеп, ырғақпен айтуғамашықтандыру. Жау,жау,жаңбыр,селдетіп,Күткеніміз сең едің. Жас егін де ер жетіп,Желкілдетсінжелегін. Жау,жау,жаңбыр,тағыда,Дала, тауға көрік бер.менің еккен бағымда,Өссін жүзім, өріктер.	"Бұлтқа" фонемо-ырғақты жаттығуы.Мақсаты:балалардысөздердіңырғағынасайқимылдауға баулу; жаңбырға еліктеугеынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру.Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың?Жерге нөсер төгемін,Өссін гүлдер, көп егін!Гүл-гүлжайнапөсер көк,Нөсерлетсең,нөсерлет!Қаз ақ ауыз әдебиеті. "Заттарды пазл ішіне орналастыру" үстел үстіойыны.Мақсаты: балалардың танымдық қабілеттерін,зейіндеріндамыту. "Айырмашылығынтап" дамытушылықойыны.Мақсаты:естесактағанзаттардыс алыстыру,ортақерекшеліктерін анықтап, ұқсастықтары менайырмашылықтарын табу біліктіліктерін, зейініндамыту. Құралдары: бір қарағанда бірдей болып көрінетін,бірақ бірнеше айырмашылықтары бар суреттержұптары.	"Шәйнектенқандайсұйыққ ұйылды?" жаттығуы.Мақсаты:балалардысуреттердегішәйнектергеқарап, әрқайсында шәйнектен кесеге қандайсұйық құйылып жатқанын анықтауғадағдыландыру; түстерді қабылдау, ой-қиял,сөйлеу қабілеттерін дамыту. - Балалар, шайды біз сұйыққа жатқызамыз.Шәйнектен тек шай сұйығы ғана құйылмайды,сол сұйықтарды қалай білетіндеріңді көрейік.Педагогбалаларғашәйнектенқандайсұйықтыңқұйылғаны туралы сұрайды. Құралдары:бірнешебір-бірінеұқсассуреттер:бірінен су құйылып жатыр, екіншісінен - сүт,үшіншісінен - кофе, төртіншісінен - қара шай,бесіншісінен - лимонад. Жаттығуды шынайы түрде іс-тәжірибедекөрсетуге болады. Сонда құралдар ретіндестақандарғақұйылған: шай,кофе,лимонад,сүт,суқол данылады. Көркемсөздімәнерлепайту(жаттау)жаттығуы.Мақсаты: жылдың төрт мезгілі ретін білугедағдыландыру;естесактау,сөйлеуқабілеттеріндамыту. "Төрт досым". Төрт досым жанымнан өткен: Жаз, күз, қыс және көктем. Ұмытпаймынне бүгін,неертең: "Жаз,күз,қысжәне көктем". Д.Ахметова. "Адымдар" дамытушылықойыны.	"Жаңбырқалайпайдаболады?" дидактикалықойыны.Мақсаты: балалардың жаңбыр туралы түсініктерінкеңейту;қоршағанортаныңзандылықтарынадегенкызығушылықтыарттыру. Педагог балаларға түрлі табиғат құбылыстарыбейнеленгенсуреттердіқарастыруғаақытбереді. Содан соң жаңбырдың қалай пайда болатынынбейнелейтін суреттерді тез тауып алуларынсұрайды. Жаңбырдыңқалайпайдаболғаны барсуреттертізбегіне қарап, балалар, педагоппен бірге,жаңбырдың пайда болуын әңгімелейді. Құралдары: суреттер: жел, ақ бұлттар, сұр бұлттар,жаңбыр, тұман, теңіз, қар жамылған таулар,кемпірқосақ, қар жауыны, бүршіктің атқаны,жапырақтардың түсіп жатқаны, қардың еріпжатқаны. "Оң қолым мен сол қолым" жаттығуы.Мақсаты:балалардыңоңменсолжақтыажыратабілу қабілеттерін бекіту; мәтіннің мәніне сайқимылдауға, оң мен сол жақты дұрыс ажыратуғадағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Оңқолымменің,қалайсың?(Оң қолдыкөрсету)Жанталасып, не жасайсың? (Қолмен бұраңдау)Мен қасық ұстап аламын, (Қасықты ұстағандыкөрсету) Әдемі сурет саламын.(Сурет салғандыкөрсету) Сол қолым, сен не қалайсың? (Оң қолды көрсету)Жанталасып, не жасайсың? (Қолмен
---	--	--	---	---	--

				Максаты:балалардыңсөздікқорларынкеңейтугеықпал ету, тілдерін дамыту. Екі топ бір-біріне қарама-қарсы тұрады. Екітоптың арасынан бөлу сызығы жүргізіледі.Әртүрлітақырыпта рдықолдануғаболады.Қажетсөзді атап, бір адым жасау керек. Бөлу сызығынабірінші жеткен топ жеңіске жетеді.	бұрандау)Мен үзілген нан аламын, (Нанды ұстауды көрсету)Қағаз бетін баса аламын. (Қағазды басып тұрғандыкөрсету) Оңменсолқолдарыммен,(Екіқолдыкөрсету)Заттарды зерттеймін мен, (Саусақтарменжыбырлату) Мыжғылап,ұстап-сипап,(Жұдырықтыашып-жұму) "Сәлем"депдосқабұлғап.(Екіқол менжалаушатәріздібұлғау) Колдарымменменүнемі,(Екіқолдыкөрсету)Жеңімді бірге түремін. (Жеңдерді түргендікөрсету) Нанилеп,шапалақтап,(Нанилеудікөрсету,шапалақтау) Қуанышпенен қостап. (Шапалақтау) Д. Ахметова
Таңғыжаттығу	КешендіжаттығуҚызыл-жасыл гүл ектік,Баптап,күттік,түрлеттік. Қалмасын деп қуарып,Апта сайын суардық. Гүлдендірдіқаулаңы, Ауладагүлк аулады. А. Меңжанова.				
Таңғы ас(көркем сөздер,қалыптастырылатыніскерлікте рімендағдылары)	Балалардың беті-қолдарын жуғызып таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениетімен таныстыру. Қасық пен шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Тамақ ішіп отырғанда сөйлемей. Тамақтанғаннан кейін беті-қолды жууЖуынсаң сен әрдайым, Тазабетің,маңдайың,Тазалықтыңдосы, Судегеніңосы.				
Ойындар,оқуқызығулары	БалалардыңойындарыҚайыңдамақсатындажүргізілетінойындарменойынжаттығулары				

дайындық	Жандыжәнежансызтабиғатжайлыәңгімелесу."Дене мүшелері" жаттығуы. Мақсаты: балалардың дене мүшелері туралытүсініктерінтиянақтау;мәтіндіырғаққасайайтажүріп, қимылдарды орындауғамашықтандыру.Мынау-меніңжүрегім,(Екіқолдыкеудегекою)Бәрі осыдан басталған. Мынау–басымақылды,(Екіалақандыбасқакою,сипау) Бәрін осы басқарған. (Сұқ саусақ жоғары)Мынау–оңқолым,(Екіқолдыкезек-кезекекіжаққасермеу Мынау–сол қолым. Барлық істібасқарған. (Шапалақтап)	"Қызғалдақтайсаусақтар"саусақжаттығуы.Мақсаты: көркем сөзді мәнерлеп айтуғадағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту.Қызғалдақтайсаусақтар, Өсіптүрқатар-қатар.(Саусақтардыжыбырлату)Бір - саусақ, қызғалдақ, Екі-саусақ,қызғалдақ,(Саусақтардыкезегіменжұдырықтан шығарып отыру) Үш,төрт,бес саусақ, Барлығыдақызғалдақ.(Қолдардытікұстап,айналдыру) Қолдабіршоққызғалдақ,(Алақандардыөзарауқалау) Шапалаққақ, шапалақ. (Шапалақтау) Д. Ахметова.	"Неге солай?" ойын-жаттығуы.Мақсаты: балаларды белгілі оқиғаның,құбылыстыңнесебептенболғанынтануға, түсіндіругедағдыландыру;логикалықойлауқабілетіндамыту. Құралдары:жылмезгілдерітуралысуреттер.	"Жыл мезгілдері" дидактикалық ойыны.Мақсаты:балалардың жылмезгілдеріжайлыбілімдерін бекіту, мезгілдік өзгерістердіталқылау. Құралдары:жылмезгілдерітуралысуреттер.	"Жау,жау,жанбыр!"сөзді-ырғақтыжаттығуы.Мақсаты: жаңбыр туралы түсініктерді тиянақтау;көркем сөзді мәнерлеп, ырғақпен айтуғамашықтандыру. Жау,жау,жаңбыр ,селдетіп,Күткен іміз сең едің. Жас егін де ер жетіп,Желкілдет сінжелегін. Жау,жау,жаңбыр,тағыда,Дала, тауға көрік бер.менің еккен бағымда,Өссін жүзім, өріктер.
БалабақшакестесібойыншаҰОҚ	Сөйлеудідамыту "Су-тіршіліккөзі" Мақсаты:Балаларғасутуралыайту,судыңмаңызымен пайдасын түсіндіру; сөздік қорларын молайту;сөзбайлығын, дүниетанымын,ойөрісімензейініндамыту;қоршаған ортаны қорғауға, табиғатты сүюгетәрбиелеу.	Денешынықтыру "Тұп-тұнықсу" Мақсаты: Балаларды жетекшінің ауысуыменжүгіру;гимнастикалыққабырғабойыншажоғары-төмен кезектескен қадаммен өрмелеуге үйрету;балаларда жүруді жүгірумен кезектестіру; жұппентүрлі бағытта жүгіру дағдыларын жетілдіру.	Көркемәдебиет "Аққу- қаздар"ертегісі Мақсаты:Балалардыертегініңмәзмұнынтолықөзойларын жеткізіп айтуға үйрету; ертегіге дегенқызығушылықтарын арттыру; ойлау, есте сақтауқабілеттерін, сөздік қорын молайту;адамгершілікке, еңбек сүйгіштікке тәрбиелеу.	Сурет салу «Тоғандағыбалықтар» Мақсаты: Балаларды сурет салудың дәстүрден тыс тәсілі боялған сабын көпіршіктерініңкөмегімен сурет салу техникасымен таныстыру;адам үшін судың маңызы жайлы білімдерінбекіту; шығармашылық қабілеттерін,эстетикалық талғамдарын, түстерді үйлестірубіліктілігін, қиялдарын,қолдың ұсақмоторикасындамыту;өзбетіншежұмысестеуге,тиянақтылыққатәрбиелеу. Музыка "Ата-ананытындаймыз" Мақсаты: Көңілді әуен арқылы көңіл күйдісыйлай білуге талпындыру. Балалардыңшығармашылыққабілетіндамыту.Балалардыдостыққа, бірлікке,татулыққатәрбиелеу.	Жаратылыстану «Сикыршысу» Мақсаты:Судыңқасиеттерітуралытүсінікберу.Балаларды ойларын жеткізе білуге, сөйлемдердідұрысқұруға,қорытындыжасайбілугеүйретудіжалғастыру. Балалардың сөйлеуін, ойлауқабілетін, зейінін дамыту. Тәжірибе арқылыбалалардың сурет туралы білімдерін нығайту. Балалардытабиғатқа,суғақамқорболуғатәрбиелеу.

Серуен	Судыбақылау. Мақсаты: ыдысқа құйылған суға қарап, оныңайнадай мөлдір екеніне көз жеткізу; судыңқозғалуын, ағымын, жерге сіңіп, жоғалуынбайқатып,өсімдіктердіңтамырларынаөтеқажетекендігін түсіндіру; байқағыштыққа,ұғымталдыққа тәрбиелеу. Бақылау барысы: балалардың назарын судыңқасиеттеріне аудару. Су сұйық, әртүрлітемпературағаиеболуы мүмкіндігі(ыстық,жылы,суық). Сумөлдір,айнауқсапзаттардыбейнелейді.Суды далада ыдысқа құйып қойып, оның бетінеқараса, көк аспан, бұлттар, өзіміздің де бейнемізкөрінеді. Суға тастарды салса - түбінде жатқанолар айқын көрінетін болады. тіпті балықтардыжіберсе, олар нақытыл көрінеді. "Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.Мақсаты: балаларды белгі бойынша жан-жаққашашырапжүгіругежәнебір-бірінесоғылмай,біржерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляраппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетінжетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Еңбекәрекеті:құмсалғыштың бетінқоқысбұталардантазалау Мақсаты: ұқыптылыққа,тазалыққа тәрбиелеу. "Орамал"қимыл-қозғалысойыны.	"Ауа-райынбақылау(бұлттыкүн)". "Жаңбыржауғанда"фонемо-ырғақжаттығуы.Мақсаты: балаларды сөздердің ырғағына сайқимылдауға баулу; жаңбырға еліктеугеынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау,жаужаңбыр!Жаужаңбыр! Арық суы мол болсын!Өсімдіктер мол болсын!Жауғанжеріншөпболсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру)Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру)Шылп-шылп! Шылп-шылп! (Екі аяқпен секіру) Ересектерменбіргеорындалатынқарапайыменбек тапсырмалары: гүл суару. Мақсаты:түскенгүлжапырақта рынтырмаментазалау. "Ормандағы аюда" қимыл-қозғалыс ойыны.Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбай, тақпақсөздерін айта жүріп, қимылдарды жасауға, бір-біріне соғылмай, бір бағытта жылдам жүгіругедағдыландыру; ұйымшылдыққа тәрбиелеу. Ойынға жүргізуші бала "аю" болыптағайындалады (таңдалады), қалған ойыншылар -балалар. "Аю" алаңның бір шетінде, ұйықтаған болып,отырады.	Судыбақылау. Мақсаты:судыңкөптегенқасиеттерінзерттеугедеген ынталарды ояту; суды үнемдеп қолдануережелеріне үйрету; экологиялық білімдердіқалыптастыру. Балалардыңназарынсудыңқасиеттерінеаудару.Асфальтқаш ашырағансутезкебеді.Негеекелінсұрау. Қыстасудышашыратқанытура лыбейнежазбаныкөрсету. Су неге айналатынын, бұл не себептенболатынынсұрау. Балалармен суда қандай заттар суға батыпжатқанын, қайсысы жүзетінін анықтау. Неліктеноларжүзіпнемесебатыпбаражатқанынанықтау. Еңбек әрекеті: гүлзарда өскен гүлдерді суару.Мақсаты: еңбекқорлыққа, бастаған ісін аяғынадейін жеткізе білуге тәрбиелеу. "Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны.Мақсаты:балаларды жүгірубағытынөзгертіп,жылдамдықпенжүгіребілугемашыктандыру; қуғыншыжетеалмайтындайтырысуды,ептілікті,қозғалыс жылдамдығын дамыту; достыққатәрбиелеу. Балалар "бояушыны" санамақ арқылы таңдайды,қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар"белгіліжердетізіліпотырады(тұрады).Әрбір бала, ешкімге айтпай, өзіне бояу түсінтаңдайды, тек "бояушы" сұраған кезде, өзі ойлапқойған	Судыбақылау. Мақсаты:балаларғасуменұқыптыжұмысестеудідағдыландыру ; судың қасиеттері жайлытүсініктерін нақтылау; судың табиғи сұйық затекендігіне көз жеткізу; ұғымталдыққа тәрбиелеу. Бақылаубарысы. Судыңқасиеттерінекөңілаудару. Суәртүрлітемпературадаболады:мұздайсуық(тоңазытқыштан мұздар текшелері), жылы(қолды жуғанда) және ыстық (шәйнекте суқайнатылғанда). Су күннің көзінде ысыйды. Ыстық күндебассейндесутезқызады. Тоғандағы,өзендегі,көлдегі су қызады, сондықтан жазда адамдаршомылуғабарады. Қыста су қар, мұз күйінде болу мүмкін, ұстаса - өтесуық. "Шәйнектенқандайсұйыққұйылды?"жаттығуы. Мақсаты:балалардысуреттердегішәйнектергеқарап, әрқайсында шәйнектен кесеге қандайсұйық құйылып жатқанын анықтауғадағдыландыру; түстерді қабылдау, ой-қиял,сөйлеу қабілеттерін дамыту. Балалар, шайды біз сұйыққа жатқызамыз.Шәйнектен тек шай сұйығы ғана құйылмайды,сол сұйықтарды қалай білетіндерінді көрейік. Педагогбалаларғашәйнектенқандайсұйықтыңқұй	Кемпірқосақтыбақылау. Мақсаты: кемпірқосақ - жансыз табиғаттың бөлігіекені жайлы ұғымдарын қалыптастырудыжалғастыру; спектр түстерін бекіту; табиғиқұбылыстарға деген қызығушылықты арттыру. Бұл күні жаңбыр болмайжатса, кемпірқосақты субүркеудің нәтижесінде арнайы жасауға болады. Көркемсөздіжаттаужаттығуы. Мақсаты: тақпақтың мазмұнын есте сақтап,мәнерлепокуғадағдыландыру;көркемсөздегенқызығушылықтыарттыру. "Кемпірқосақ". Жаңбыржауып басылды,Аспан шайдай ашылды.Суретші екен табиғат,Бояула рындайындап, Түр-түсін дәл тауыпты.Кемпіркосақсалыпты Ш.Әлдибекұлы. Ересектерменбіргеорындалатынқарапайыменбек тапсырмалары: гүл тұқымын жинау. Мақсаты:жұмыстыөзбетіншеорындаудыдағдысындамыту. "Аңшыларменқояндар"қимыл-қозғалысойыны. Мақсаты:балалардыойыншартынбұзбайойнауғадағдыландыру; мергендікке, дәлдікке,шапшаңдыққа, жылдамдыққа,
--------	--	--	---	--	--

	Мақсаты:балалардышапшандық қабаулу,ойынғадеген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбербойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалыболуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланыңбірінеорамалдыартын атастапкетугетиісті.Балаартын а бұрылып қарап, орамалды алып, орамалтастаған баланы қуып жетіп орамалды лақтырыптигізуі керек. Егер тигізсе алмаса, ойынды өзіжалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуыпкеле жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал тастаушыға орамалды тигізсе,онда ойынды орамал тастаушы бала өзіжалғастырады. "Кіммәрегежетеді?"қимыл дыойын-жаттығуы. Мақсаты: белгіге дейін қос аяқпен және бір аяқпенсекіру техникасын дамыту; шыдамдылыққатәрбиелеу. Балалардың шығарылған материалмен дербесойынәрекеті. Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясындамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілінжетілдіру;ойындарғасан алықосылуғатәрбиелеу.	Балалар алаңның екінші жағынан,тақпақ сөздерін айтып, себетке жидектердіжинаған ұқсап, "аюға" қарай жүреді. Ормандағыаюд ыңҚұлпынайы көп екен.Теріп, теріп алайық,Себетім ізгесалайықБал алар,жақынкел еді,Аю жидегін береді. Соңғы сөздерді естіген "аю""оянып", "балаларға"қарай жүгіріп, олар ұстап алмақшы болады. Ұстап алу - балаға қолмен тию болып саналады.Ұсталған "балалар" келесі айналымға қатыспайды.Ойынның соңында балалар "аю" қанша баланыұстап алғанын санаиды. Ойынды, жүргізушініауыстырып, тағы бір рет ойнатуға болады. "Түстерді тап" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: педагогтың белгісі бойынша түстердітауып,белгілікимылд ардыорындауғабейімдеу. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылғанматериалмен алаңдағы ойындар. Мақсаты:қызығушылығыбой ыншаойынтаңдаумүмкіншілігі менқұрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігінқалыптастыру.	түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояуды сатушы"болып,"бояушы"бояуд ысатыпалуғакелгенкездесұрақт арқояды: - Сәлеметсізбе!Кім боласыз?"Бояушы": - Менбояушым ын,Үстімдебоя лғанкиімім.Ал ыстанкелемін, Бояуүшінтеңге беремін."Бояуд ысатушы": - Түсіқандайбояудықалайсыз? Осы кезде "бояушы" кез келген түсті айтады, солтүс болып өзін ойлаған бала сыртқа шығып, қашажөнеледі. Ал диалог ары қарай жалғасады: - Бояудынбағысықанша? - Бағасы бес (он, он бес, сегіз, бағасы тағы басқа)теңге. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанынкелісілгенсанретқаға дыда,"бояудықуалапкетеді. Егер "бояу" қашып, қайтып келсе, "бояушы"бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу"ұсталынса, оны сомдаған бала "бояушы" болады."Бояушы" балалар таңдамаған түсті айтса, өзгетүсті қалауға мәжбүр болады. "Кім қапшаны алыс лақтырады?" қимылдыойын-жаттығуы. Мақсаты:балалардабелгібойы ншаәрекететубіліктіліктерін	ылғаны туралы сұрайды. Құралдары:бірнешебір- бірінеұқсассуреттер:бірінен су құйылып жатыр, екіншісінен - сүт,үшіншісінен - кофе, төртіншісінен - қара шай,бесіншісінен - лимонад. Жаттығуды шынайы түрде іс-тәжірибедекөрсетуге болады. Сонда құралдар ретіндестақандарғақұйылған: шай,кофе,лимонад,сүт,суқол данылады. "Ақ серек, көк серек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шарты бойыншаойнауға, мұқият және белсенді болуға;батылдыққа,жылдамд ыққа,жеделдепжүгіругебаулу ; балалардың тіл байлығын жетілдіру,достық қарым- қатынастарын дамыту. Ойынашықаландаөткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді.Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліптұрады. Жеребе бойынша ойынды бастағантоптың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек,Бізденс ізгекімкерек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды.Солкездеатыаталғанб алаөзтобынаншығып,екпінде й жүгіріп келеді де, қарсы топтыңтізбегін үзіп кетуге	қимылдардыңүйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққатәрбиелеу. Балалар тобынан арасынан бір- екі бала "аңшы"болып(өзқалауларымен немесесанамақарқылы)тағайын далады. Қалған балалар - "қояндарды"сомдайды. Педагогойындыбастайды: - Аңшылар жүр орманда,"Небар ?"- депшалғында. "Аңшылар", қолдарына бір доптан алып, алаңдыаралап,"қояндарды"ізде генсияқтыболыпжүреді,содан соң жасырын жерлерге барып тұрады даалаңды бақылайды. "Қояндар" өз "іздерінен"шығып, алаңда ойнап, секіріп, жүгіріп жүреді. Педагог: - Қояндаршықты шалғынға,Секіре дікуана. Бір-біріне сәлем береді,Тәттішөп пенқоректенеді. "Қояндар, қашындар!" - деген сөздерден кейін"аңшылар" жасырыннан ытқып шығып,"қояндарды" көздеп, допты аяқтарына тигізугетырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай,жылдам өз орындарына доптан қашуға тырысады.Ойынның соңында "аңшылар" қанша "қоянды"ұстап алғандарын санап, баға беруге болады. Педагогойынбарысындағықауіп сіздіктікадағалайды.
--	---	---	--	--	---

			дамыту, оң және сол қолымен қапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түсті тануды жаттықтыру. Өзбетіменеркінойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясындамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға сан алып қосылуға тәрбиелеу.	тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзі сол топта қалады. Ескерту: педагог ойын ойнау алдында қауіпсіздік ережелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. "Жыланша" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсаты: бастаушының және бір-бірінің соңынан бағыттарды өзгертіп, тізбекті үзбей, арақашықты сақтап, жүгіре білу қабілетін жетілдіру. Өзбетіменеркінойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясындамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.	Өзбетіменеркінойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсаты: қызығушылығы бойынша ойынтанда мүмкіншілігімен қамтамасыз ету мен өз құралдарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.
Серуеннен оралу	Балаларды жүйелі шешінуге, киімдерді шкаф сөрелеріне орналастыруға, қол жууға үйрету.				
Түскі ас	Үстел үстіндегі түскі ас қанағараудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері.				
Күндізгі ұйқы	Балалардың тыныш ұйқысы үшін қолайлы жағдай жасау.				
Бірге-біртұтқызу, шын ығу процедуралары	Велосипед жаттығуы. Аяқ-қолды жоғары көтеріп, кезек-кезек аяқпен сермеу. Жалпақ табандылықты алдын-алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру. Алған білімдерін бекіту және мәдени-гигиеналық дағдыларды орындау.				
Бесінас (қалыптастырылатын іскерліктері мен дағдылары)	Үстел үстіндегі ас қанағараудару; үстел басында отыру әдебі мен тамақтану мәдениетіне баулуға бағытталған жеке жұмыс; әдептілік ережелері.				

Ойындар,жеке-дараіс-әрекет(сюжетті-рөлдік, аз қимылды,дидактик алық,үстелүсті,театройындары)	"Бұлқайкездеболады?"дидактикалықойыны. Мақсаты: балалардың мезгілдік табиғатқұбылыстарыжайлыбілімдерінбекіту;ойлау,естесактау қабілеттерін, зейіндерін, сөйлеу тілдеріндамыту. Барысы. Педагог барлық жыл мезгіліне тән құбылыстысипаттайды, балалар құбылысты, жыл мезгілінтабуғаміндетті. Балалардыңөзжауаптарынбірсөзбенғанаемес,сондай-ақ не себепті құбылыстың болғанынтүсіндіру. Сюжетті-рөлдікойын."Асхана". Мақсаты: балалардың асханада жұмыс жасайтынмамандар: аспаз, даяшы, кассир, гардеробқызметкеріжайлыбілімдерін,әдептілікережелерінмеңгеруді, қоғамдық орындардағы тамақтануәдебін, оларды сақтауға ынталануды бекіту;еңбекті құрметтеуге, әдептілік негізінде қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Асхана жиһаздары (үстел, орындықтар), асханақызметкерлерініңкиімүлгілерімен(аспаз,даяшы,кассир,гардероб қызметкері). Барысы. Алдымен педагог балалармен аспаздың адамдар(тұтынушы)үшінтүрлітәғамдарәзірлеужұмысыжайлы әңгімелеседі. Суреттер көрсетеді,педагогикалық	"От, су, аспан, жер" дидактикалық ойыны.Мақсаты: балалардың жанды, жансыз табиғатжайлы білімдерін бекіту; алғырлықтарын,қиялдарын,зейіндеріндамыту;ізденімпаздыққатәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдық:доп.Барысы. Балаларжартышеңбер(шеңбер)құрып,катардаотырады(тұрады). Бірінші кезеңде ойын шартын түсіндірумақсатындажүргізушірөлінпедагогтыңөзіорындауымүмкін. Жүргізуші допты әр баланың қолына кезек-кезеклақтырады да "от!" немесе "су!", немесе"аспан!",немесе "жер!"-деп айтады. Допты қағып алған бала, әр белгі сөзіне әрқалайжауап береді. Мысалы,"от" - өздігінен айналу,"су"- балық атауы, суда тіршілік етеді, су астыжануары, "аспан" - құстың атауы немесе , ұшаалатын жәндік,"жер" - жануардың, жәндік аты.Сюжетті-рөлдікойын. "Ветеринарлықемхана". Мақсаты: балалардың жан-жануарлар дәрігері,медбикелер,күтушілер, ветеринарлықемхананыңқызмет көрсетушісі жайлы түсініктерін бекіту;емханада медициналық жұмысшылар қандай рөлатқаратының анықтау; еңбексүйгіштікке,	Дамытушылықойын. "Неістейтініміздіайтпаймыз, неістейтініміздікөрсетеміз". Мақсаты: балалардың ой-өрістерін, қиялдарын,логикалықойлауларын,тапқырлыққабілеттерін дамыту. Барысы. Жүргізуші. 1 Нұсқа.Педагогжұмбақты ым-ишараменкөрсетеді, балалар затты, жан-жануарды,құбылыстыкөрсетеді. 2 Нұсқа.Белсендібалаларортағашығып,қимылдарды кезектесіп көрсетеді. 3 Нұсқа. Шеңберде отырған (тұрған) әр бала,қимылды кезек-кезек көрсетеді. Балалар ойланып,жұмбақты шешуді тырысады. Сюжетті-рөлдікойын."Хайуанаттар бағы". Мақсаты: балалардың хайуанаттар бағы,қамқорлыққаалынғанаңдар,хайуанаттарбағындақызмет атқаратын ветеринар дәрігері, орнитолог(құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарларбойынша маман), герпетолог (қосмекенділербойынша маман), күтуші жайлы түсініктерін,бекіту; хайуанаттар бағында мамандардың қандайрөл	"Не қалай дыбыстайды?" (табиғатқұбылыстары) дидактикалық ойыны.Мақсаты: балаларды кейбір табиғатқұбылыстарыныңдыбысынажыратуғажетелеу,табиғат үндерін дыбыстық сөйлеу мәдениетіарқылы білдіруді меңгерту; дыбысты естубіліктілігін, дыбыстарды артикуляциялауды,қиялдарын дамыту; зейіндікке, әдептіліккөрсетербиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар:табиғиқұбылыстардыдыбыстарыныңұнтаспасы. Барысы. Педагогбалалардыңалдынатүрліжетондарқойып, біреуін тандап алуды ұсынады. Құбылысты таңбамен белгілеп, оныаудиожазбалардыңарасын антабукерек.Балаларқұбылыстың дыбысы естіліп, таныған бетте,оның үнін артикуляция арқылы білдіругетырысады. Мысалы, Жел "ш-ш-ш" немесе "у-у-у" - деп соғады. Жаңбыр былай дыбыстайды: "тырс-тырс-тырс", және т.с.с Сюжеттік-рөлдіойын."Табиғикорық". Мақсаты: балаларға табиғи қорықтар туралытүсінік беру, "Қызыл кітап", қорықта қызметететін орманшы, аңшы, ағаш кесуші, ветеринардәрігер жайлы түсініктерін бекіту; орманқызметкерлеріорманды	"Ұстап алда,жылдам айт"дидактикалықойыны. Мақсаты: балаларды допты ұстап алуға, аталғантүске боялған белгілі заттарды (құбылыстарды,андарды, құстарды) тез атау біліктілігінжаттықтыру; зеректілікті, зейіндерін,дүниетанымдарын, түстердіажыратубіліктілігін,дамыту. Керектіқұрал-жабдық.Доп. Балалар шеңбер немесе қатар құрыпотырады(тұрады). Ойынды педагог немесе балалардың біріжүргізеді. Сюжетті-рөлдікойын"Цирк". Мақсаты:балалардыңциркежұмысжасайтынкөркемөнерпаздар (сайқымазақ, гимнастшы,сиқыршы, жонглер, аңдарды жаттықтырушы)туралы түсініктерін қалыптастыру; цирккөркемөнерпаздар әртістерінің жұмысынтүсіндіру; еңбексүйгіштікке, төзімділікке,әдептілікке, салауатты өмір салтын ұстануғатәрбиелеу. Керектіқұрал-жабдықтар. Ойыншық құралдар мен модельдер, циркте жұмысжасайтын әртістерге қажет (доптар, ойыншықандар, бас киімдер, таяқтар, спорттық киімдерүлгісі, гимнастикалық сылдырмақтар, костюмдер).Барысы. Оқу қызметінің басында педагог балалармен біргецирктің (сурет) алатын
--	---	---	--	---	--

	жағдаяттарды шешеді. Алдымен педагог балалармен бірге белгілі тағамдар тізімін, ас мәзірін құрастырады. Ол үшін педагог пен балалар кешкі уақытта журналдар данойында пайдаланатын түрлі тағамдардың фотосуреттерін қиып алады. Педагог адамдар келген ше жұмысшылардың жұмысын бақылауда ұстайды (балалардың орындарында отырып). Барлық тағамдар дайын болғаннан кейін, балаларды (тұтынушыларды) асбөлмесіне шақырады. Келушілерге даяшы ас мәзіріңіз сынады, балалар тапсырыс береді, аспаз ас әзірлеуді көрсетеді, даяшы балаларға асты әкеліп, "төлем" қабылдайды. Балалар "даяшы", "мәзір", "тағам" сияқты жанасөздерді айту керек. Педагог ойын барысын өзі түзетеді, қосымша сұрақтар қояды, балалардың әрекетін белсендету үшін. Соңында педагог балалармен бірге қорытынды жасайды: адамдар дәмді, әсем безендірілген тағамдардан дәм тату үшін, асхана жұмысшыларың бай еңбектенеді; "рахмет", "өтінемін" сөздерін қолдану, дастархан басында шуламау, асты дұрыс шайнау, асхана құралдарын дұрыс қолдану -	жан-жануарларға деген қамқорлыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Ветеринарлық емхана қызметкерлеріне қажетті құралдармен бұйымдар; ақ халаттар, перчаткалар, жиһаз, сөмкелер, емханаға керек; ойыншық жан-жануарлар мен құстар. Барысы. Педагог балалармен бірге дайындық жұмысы ретінде ветеринардың жұмысы жайлы фотосуреттер қарастыру керек, К. Чуковскийдің "Айболит" ертегісін оқып, еске түсіру, сонымен қатар ветеринарлық емхана жайлы әңгімелесу. Балалар аңдар мен құстардың қандай денемүшелерін емдейтінін ғана емес, сондай-ақ қандай құралдарды қолданатындарын, ветеринарға қандай сұрақтар қою керектігін талқылау керек. Балалар өз ара ветеринарлық емханада кімдер, қандай қызметкерлер болатынын тандайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киім үлгілері мен құралдарды алып, орындарына барады. Педагог диалог барысында ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерінің сақталуын реттейді, бекітуді сұрақтарын қояды. Соңында педагог балалармен бірге қорытынды жасайды:	ойнайтынын анықтау; еңбексүйгіштікке, жан-жануарларға қамқорлық танытуға тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Хайуанаттар бағы қызметкерлеріне қажетті құралдармен бұйымдар; алғашқы медициналық көмек сөмкесі; ойыншық аңдар мен құстар; ойыншықтарға арналған тор пішіндер. Барысы. Педагог ойын алдында балалармен бірге хайуанаттар бағы жайлы суреттер қарастырады, әлемде қорғауға алынған аңдар туралы бейнежазба көрсетеді. Ветеринар дәрігері, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарлар бойынша маман), герпетолог (қосмекенділер бойынша маман), күтуші сияқты мамандардың қызметінің маңызы, олар қолданатын құралдар жайлы талқылау қажет. Балалар хайуанаттар бағында жұмыс жасайтын қызметкерлерді өздері тандайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киім үлгілері мен құралдарды алып, орындарына барады. Қалған балалар қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды алады да, белгіленген орынға отырғызып, қозғалтып, қимылға келтіреді. Мамандар аңдар мен құстардың орнын қарап, өз көмектерін көрсетеді. Соңында педагог балалармен бі-	р, ондағы тіршілік ететін аңдарды қорғауда қандай рөл атқаратынын анықтау; еңбексүйгіштікке, аңдарға деген қамқорлық сезімдерін тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Табиғи қорық қызметкерлеріне қажетті құралдармен бұйымдар; алғашқы көмек сөмкесі; ойыншық аңдар мен құстар; жасанды орман, бұлақ, тау үлгісі. Барысы. Педагог балалармен бірге дайындық жұмысы ретінде табиғи қорық жайлы суреттер қарастыру, Қазақстанның табиғи қорықтары жайлы бейнежазба көру. Балалар табиғи қорықта орманшы, аңшы, ағашкесуші, ветеринар дәрігер сияқты мамандар не істейтінін (орманшы ауру ағаштарды тауып, ағашкесушігешабуғата псырма береді, ауырған аңдарды байқап, ветеринарға көрсетеді, аңшысаны артқан жыртқыштарды атады); қандай құралдарды қолданатынын талқылау керек. Балалар табиғи қорықта жұмыс жасайтын қандай қызметкерлердің рөлін ойнайтынын өздері тандайды. Кейіпкерлер өздеріне керек киім үлгілері мен құралдарды алып, орындарына барады. Қалған балалар қолдарына ойыншық аңдар мен құстарды алады да, белгіленген орынға отырғызып, қозғалтып,	орны, онда жұмыс жасайтын әртістер жайлы әңгімелеседі; әр әртіспен мамандар қандай құралдарды пайдалатынын, олардың жұмыстары қаншалықты қиын екендігін түсіндіреді. Балалар циркте жұмыс жасайтын әртістерге: сайқымазақтар, гимнастшылар, сиқыршылар, жонглерлер, аңдарды жаттықтырушыларға бөлінеді, топтасып, белгілі тапсырмаларды орындайды. Педагог цирк қойылымдары жайлы хабарлайды да, қалған балаларды орындықтарға жайғасуға шақырады. Әр орындаушы өзінің шығуын үлкен құрметпен хабарлайды және өзін қолдап, қошеметтеуді сұрайды. Балаларға қойылым соңында әртістер көрермендерге бас иітіндерін, ал көрермендер қолшапалақтап, мадақтайтынын айтып қою қажет. Педагог ойын барысын өзі түзетеді, балалар әрекетінің белсенділігін арттыру үшін қосымша сұрақтар қояды. Соңында педагог балалармен бірге қорытынды жасайды: әртістің шеберлігі мен тынымсыз еңбегінің арқасында цирк қойылымдары әсерлі және қызықты болады.
--	---	---	---	--	---

	адамның қоғамдық қорындарда ежелердің орындау негізгі міндеттері.	адам жанында тіршілік ететін аңдар мен құстардың денсаулығы мен тірі табиғаттағы жануарлардың қауіпсіздігіне жауапты екенін.	іргекорытынды жасайды: сиреп бара жатқан аңдар үшін жауапкершілікті адам сезіну, тірі табиғаттіршілігінің заңдылығын бұзбау, қамқорлық таныту және олардың тіршілігі үшін қолайлы жағдай туғызу керектігі жайлы айту.	қимылға келтіреді. Соңында педагог балалармен бірге қорытынды жасайды: адам тірі табиғаттың тіршілік заңын бұзбау керек, оларға көмектесу және қорғау керек.	
Серуенге дайындық (қалыптастырылатын нәтижелерімен ағдылары)	балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбау, басқимменаяқ киім кию реттілігін бақылау.	балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбау, басқимменаяқ киім кию реттілігін бақылау.	балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбау, басқимменаяқ киім кию реттілігін бақылау.	балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбау, басқимменаяқ киім кию реттілігін бақылау.	балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке әңгімелесу; шалбау, басқимменаяқ киім кию реттілігін бақылау.

Серуен	Гүлдердісуаруеңбегінбақылау. Мақсаты:балалардың гүлдерді суару тәсілдерітуралытүсініктерінжетілдіру;гүлдердібаптауеңбегінқадірлеуге тәрбиелеу; гүлдерге дегенсүйіспеншіліктіарттыру. Педагог балаларды гүлдерді суаруға қажетжабдық, құралдарымен таныстырады: қолғаптар,су құйғыш, шелек, суару шлангі, су бүркігіш. Педагогсудышлангі,шелек,суқұйғышарқылыбиік өскен гүлдердің төменгі жағына құюғаболатынын көрсетіп, түсіндіреді. Гүлдердің үстінен тек (шлангінің басына киілген)субүркігішарқылысуарутәсілінкөрсетеді.Гүлдінеге былай суарылғанын сұрайды. Сондай-ақ,педагоггүлдеркатарында,топырақтаөскен арам шөптерді алып тастап отыру қажетінтүсіндіругешақырады. Гүлдерөссінжарықкүнгеқарайсозылып, Әсемболсынбау-бақшамыз,түрлітүскебаялып.Еңбек әрекеті: ауланы (құмсалғыштыңшеттерін, үлеске орындықтарын, еденін)сыпыру. Мақсаты:еңбексүйгіштікке,ересектергекөмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу. Құралдары: балаларға арнайы сыпырғыштар,шеткалар,қолғаптар."Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны.	Бұлттарды бақылау. Мақсаты: балалардың мезгілдік өзгерістер жайлыбілімдерін кеңейтуді жалғастыру, қиялдарындамыту - бұлттар неге ұқсайды. "Бұлтқа" фонемо-ырғақты жаттығуы.Мақсаты:балалар дысөздердіырғағынасайқымылдауға баулу; жаңбырға еліктеугеынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру.Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың?Жерге нөсер төгемін,Өссін гүлдер, көп егін!Гүл-гүлжайнапөсер көк,Нөсерлетсең,нөсерлет!Қаз ақ ауыз әдебиеті."Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны.Мақсаты: балаларды белгі бойынша жан-жаққашашырапжүгіругежәнебір-бірінесоғылмай,біржерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляраппаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетінжетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балаларжаңбыршалшықтарын баспауүшін,биіктіктерге(тастар, бөренелер, орындықтар, сатыларға)жылдам шығып тұру тиіс.	Желдібақылау. Мақсаты: балаларға желді, жапырақтарға,бұтақтарға,жалауларға,бұлттарғақарапбайқауға болатынын көрсету; желдің баяу және қаттысоққанын байқауға дағдыландыру; зеректікке,табиғи құбылыстарға деген қызығушылықтыарттыру. Педагог балаларға жапырақ, жалауларға,бұтақтарға қарап желді бар не жоқ екендігінбайқауғашақырады.Балаларжелдіқаттысоғыппебаяу есіп тұрғанын айтады."Жел қайда соғып тұр?" логикалық жаттығуы.Мақсаты: балалардың кеңістікті (жазықтықты)бағдарлай білу қабілеттерін жетілдіру; оң мен солжақтыажыратуғамашықтандыру;объектігенемесесуреттегі объектіге қарап, жел қайда соққанынүстеу сөздерді қосып айтуға баулу; ақыл-ойындамыту. Құралдары:сюжеттісуреттер(суреттердіжалауларон және сол жаққа желпілдер тұр). - Суреттерге қарап, далада желдің бар ма екенінанықтапкөрейік.Желбар болса,қайжаққасоғыптұрғанын байқап көрейік. Балалардың мысалы жауаптары: - Біріншісуреттежелсолжаққасоғыптұр.Екіншісуретте жел оң жаққа соғып тұр."Әткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны.Мақсаты: балаларды бірігіп, шеңберде ойынережесіне сай ойнауға	Жасылжапырақтардыбақылау. Мақсаты:жаздажапырақтардыңкүнніңәсерінен,фотосинтез нәтижесінде жасыл түсті болатынынтүсінуге жағдайлар жасау; табиғатқа дегенсүйіспеншіліккетәрбиелеу. Іс-тәжірибе: жапырақтарды аударып, екіншіжағында көрінген "тамырларды" көру,тамырлардыңторқаұқса сөрнекесайналғанынбайқату."Бұлқандайағаштыңжапырағы?" дамытушы жаттығуы. Мақсаты: балалардың ағаштар туралы білімдерінпысықтау; жапырақтарға қарап, ағаштардыажыратуға дағдыландыру; зияткерліккетәрбиелеу. Құралдары:терек,шырша,емен,үйеңкі,қайынның суреттері, жапырақтарыныңкескіндері. - Балалар, сендер қандай ағаштарды білесіңдер?(Терек, шырша, емен, үйеңкі, қайын). - Осыжапырақтардытауып, қандайағаштантүскенінанықтайық.Еңбекәрекеті:балабақшаайналасындағықураған ұсақ бұтақтарды жинау. Мақсаты:қарапайымжұмысдағыларынбекіту."Мысық пен тышқан" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты:балалардыңойыншартынасайойнауға,рөлді дәл атқаруға бейімдеу; зеректікке,шапшаңдыққа,	Кемпірқосақтыбақылау. Мақсаты: балалардың кемпірқосақ жайындағытүсініктерінтиянақтау;спектртүстерінбекіту;қабылдау, елестету қабілеттерін дамыту;байқампаздыққатәрбиелеу.Көркем сөзді мәнерлеп айту жаттығуы.Мақсаты: тақпақтың мазмұнын есте сақтап,мәнерлепоқуғадағдыландыру;көркемсөзгедегенқызығушылықтыарттыру. "Кемпірқосақ". Жаңбыржауып басылды,Аспан шайдай ашылды.Суретші екен табиғат,Бояуларындайындап, Түр-түсін дәл тауыпты,Кемпірқосақсалыпты. Ш.Әлдибекұлы."Өз үйінді тап" қимыл-қозғалыс ойыны.Мақсаты:ептілікті,белгі бойыншажылдамәрекететету біліктілігін дамыту, ойын ережесін нақтыорындауғадағдыландыру. Балаларға түрлі фишкалар үлестіріледі. Белгібойынша балалар алаңның түрлі жерлеріндежапсырылғанбелгіліүлкенфишкаларға,өздерінің фишкаларына сай, жүгіреді. Кім өз орнын бірдентаба алмаса - балалардың қалаулары бойыншатақпақ, өлең айтып береді. Ойынды
--------	---	--	--	---	---

	Мақсаты:балалардыойыншартынбүзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшандыққатәрбиелеу. Ойыншыларекітопқабөлініп,екібағытқақарап,екі қатарғатұрады. Бұлардың бір қатары"Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар"Қарлығаштар" болады. Біройыншынысанамақарқылыбасқарушыретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасыменерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен"қар..." дейді де, содан соң қалауынша "шығалар"немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кездебастаушы атын атаған топтағылар бытырай қашажөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды.Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуінұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосыпалса, сол топ жеңеді. "Ұядағы құстар" қимыл-қозғалыс ойыны.Мақсаты: белгі бойынша екі аяқпен секіру;ептілікке, зейіндікке тәрбиелеу, қозғалыскоординациясындамыту. Өзбетіменеркінойыннәрекеті,шығарылғанматериалмен алаңдағы ойындар.Мақсаты:қызығушылығыбойыншаойынтаңдаумүмкіншілігімен қамтамасыз ету	Ересектерменбіргеорындалатынқарапайыменбек тапсырмалары: құрғақ жапырақтардыжинау.Мақсаты.тазалықпентәртіпке еүйрету;топпенжұмыс жасау біліктілігін бекіту."Шұңқырдан аттап секіріп өт" қимылдыжаттығуы.Мақсаты: балаларды ұзындыққа секіругемашықтандыру;вестибуляраппаратын,күш-жігеріндамыту. Өзбетіменеркінойыннәрекеті, шығарылғанматериалмен ойындар.Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясындамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілінжетілдіру;ойындарғасан алықосылуғатәрбиелеу.	ынталандыру; бір адамдайбелгі бойынша, шеңбер бойымен біресе бір, біресеекінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықтықосып, жүгіруге дағдыландыру; вестибуляраппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққатәрбиелеу. Ақырын-ақырынитеріп, Өткеншектіқозғалтамыз.Жылдам-жылдамжүгіріп, Шеңбердіайналдырамыз.Д.Ахметова. Соңғысөздерденкейінбалалар жергеотырып,қолдарын босатады, демалады. Ойын бірнешееретқайталанумүмкін. Педагогбарлықбалалардыңбірыңғайқимылдауынқадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізуүшін, балаларды бір жаққа бұрып, беттерін шеңберортасына қарату керек. Балалардың ойындыменгерудегі басты міндеті - аса жылдам жүгірмеу.Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақбойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжыпжатқанынбақылайды. "Сызықтыбаспа" қимыл жаттығуы.Мақсаты: балаларды бір бағытта, жылжи отырып,екі аяқпен секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденеңсызықтар	жылдамдыққа, жалтарыпжүгіруге машықтандыру; шыдамдылыққа,ұйымшылдыққатәрбиелеу. Ойынға қатысушылар шеңбер құрып тұрады."Мысық" пен "тышқанды" балалардыңқалаулары бойынша немесе санамақ арқылытағайындауға болады. Ойын басталар алдындакейіпкерлершеңберс ыртындабір-біріненалшақтұрады. Балалардың қалғаны бір-бірінің қолынұстап, шеңбер жасай жүріп сөздерді айтады: - Мысығымызмо мықай,Жүреді аулада андамай.Тышқан көрсе-бассалады!Кім тышқанды құтқарады? Осы сөздерді айтып, балалар тоқтайды да"мысық""тышқанды" қуалап кетеді. Балалар қолұстасып,қажетіболса,қолдардыжоғарыкөтеріп,"тышқан" үшін ұяға жол ашып беріп жатады."Мысық" ұяға кіріп кетсе, ары қарай өткізбесүшін, қолдарды төмен түсіріп, жолды жауыпқояды. Ойынға қатысушы балалар өте зерек болу керек,біресе қолдарды көтеріп, біресе түсіріп, "мысық"пен "тышқанның" қуаласпағын реттеп жату -бастыміндеті.	екінші ретөткізу үшін, фишкараларды қайта тарату керек."Үш табан" қимыл-қозғалыс ойыны.Мақсаты: балаларды мергендікке, шыдамдыққа,ұқыптылыққа,ептіліккетәрбиелеу;асықтықолдақолда еркін ұстап, ойын алаңында белгіліқимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. Көмбеге бір-бірден асық тіккен әр топтыңойыншылары өз алаңдарында жеке-жекесақаларын үйіріседі. Сақасы алшы түскен балабіріншіболып,оданкейінгілерірет-ретімен(тәйке,бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі (көмбеден алшақтаужерге барып сақа үйіреді). Сақасы алшы түскенойыншы бірден көмбедегі тігіулі асықты атады. Осылайболмағанжағдайда,асықату,бәріұшыпболған соң, бастапқы кезек бойынша жалғасады.Алысқа ұшқан мергендер тигізе алмаса, көмбедеқалған ойыншыға кезек тиеді. Көздеген асығына дәл тигізіп және оны көмбегежиегін алып өлшегенде, үш табан артыққашықтыққа ұшырған ойыншы қашан келесіасыққатигізеалмайқалғаншаатаудыжалғастырабереді. Болмаса атқан асығы үш табаннан аспай қалғандағана-
--	---	--	---	---	---

	менқұрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігін қалыптастыру.		салынады немесе жіптер төселінеді. Күрделенуі: сызықта рдану ақытқа жылдам секіруге шақыру. Өзбетіменеркінойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясындамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарғасан алықосылуға тәрбиелеу.	"Тышқан" ұсталынса, кейіпкерді ауыстыруға болады. Бір аяқпен орында секіру жаттығуы. Мақсаты: балалардың күш-жігерін дамыту; шыдамдылық қатәрбиелеу. Өзбетіменеркінойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсаты: қимыл-қозғалыс координациясындамыту; негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарға саналы қосылуға тәрбиелеу.	ойынды тоқтатып, өзінен кейінгі ойыншыға кезек береді. Ұтылған бала ойыннан шығып қалады. Сөйтіп айналасы екі-үш айналымның ішінде әр көмбеден бір-бір жеңімпаз шығып, олар енді орталық көмбеде ақтық сайысқа түседі. Өзбетіменеркінойын әрекеті, шығарылған материалмен ойындар. Мақсаты: негізгі қимылдарды орындау тәсілін жетілдіру; ойындарғасан алықосылуға тәрбиелеу.
Баланың "Жеке даму картасына" сәйкес жеке жұмыстар	Аптатқырыбына байланысты өлең жаттау.	"Табиғат әлемі" тақырыбын дәріс жеткізудің суреттерін қарастыру. Мақсаты: балаларды суретке қар	"Сүкімге керек?" әңгімелесуі. Мақсаты: бүкіл тіршілік үшін судың маңызы жайлы білімдерін кеңей	"Жаз" тақырыбына сюжетті суреттер көрсету. Сұрақтар қо	Жаз мезгілінде болатын табиғат құбылыстарына байланысты жұмбақтар жасыру.

жүргізу		ап,сөйлемдер құрастырабілугебаулу;байланыстырыпсөйлеугемашықтандыру.	ту;балалардыңжердегісуресурстары жайлы түсініктерін нақтылау; судыүнемдеуге, ұқыпты қолдануға тәрбиелеу.	ю.Сұрақтарғатолықжауапталапету.	
Кешкі ас	17/30	Ас болсын.			
Балалардыңүйгеқайтуы(ата-аналарғакеңес)	Айынабіррет"Отбасы күнін"өткізу.	Балалармен "Балабақша ережелері", "Достарарасындаөзіндікалайұстаукерек?"тақырыбындаәңгімелесу	Ата-аналарменбалалардыңбүгінгіәрекетіжайлыәңгімелесу.	Ата-аналарменбалалардыңтазалығыжайлыәңгімелесу.	"Меніңдостарым" тақырыбындаәңгіме.

<i>Ақпарат</i> ЦИКЛОГРАММА					
Апта нөмірі	№4				
Күндері	20.06 - 24.06.2022ж				
Өтілетін тақырыптың атауы	Балапандардың шуды үйренуі / Как птенцы учатся летать / How chicks learn to fly				
Мекеменің атауы, тобы	Жауқазын				
Педагогтің атауы - жөні	Абдыханова А.				
Апта күндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күн тәртібі					
Балалардың абылдауы Ата-аналармен әңгімелесу.	Апта тақырыбына байланысты өлең жазу.	"Табиғат әлемі" тақырыбына сәйкес жетісүреттер қарастыру. Мақсаты: балаларды суретке қарап, сөйлемдер құрастыра білуге баулу; байланыстырып сөйлеуге машықтандыру.	"Сүкімге керек?" әңгімелесуі. Мақсаты: бүкіл тіршілік үшін судың маңызы жайлы білімдерін кеңейту; балалардың жердегі су ресурстары жайлы түсініктерін нақтылау; суды үнемдеуге, ұқыптық оқидануға тәрбиелеу.	"Жаз" тақырыбына сюжетті суреттер көрсету. Сұрақтар қою. Сұрақтарға толық жауап алапету.	Жаз мезгілінде болатын табиғат құбылыстарына байланысты жұмбақтар жасыру.
Еңбекке баулу	Айына бір рет "Отбасы күнін" өткізу.	Балалармен "Балабақша ережелері", "Достар арасында өзінді қалай ұстау керек?" тақырыбында әңгімелесу	Ата-аналармен балалардың бүгінгі әрекеті жайлы әңгімелесу.	Ата-аналармен балалардың тазалығы жайлы әңгімелесу.	"Менің достарым" тақырыбында әңгіме.
Ойындар (үстел үсті, саусақ, дамытушы ойындары)	"Жалпы атауын бер" үстел үсті ойыны. Мақсаты: балаларды бірнеше объектіні ортақ белгісі, қасиеті бойынша біріктіріп, топтама ның дұрыс атай білу дағдыларын жетілдіру; сөздік қорларын байыту; ақыл-ой қабілетін дамыту. Балаларға лото карталары беріледі. Балалар белгілі карточкаларды топтастырып жалпы атауын атайды (жануарлар, құстар, үй құстары, үй жануарлары, құралдар, жиһаз, ыдыс-аяқ, ғимараттар, қыздардың және ұлдардың киімдері). "Не (кім) қалай қимылдайды?" дамытушылық ойыны. Мақсаты: балаларды жан-жануарлардың суретін көріп, қалай қимылдайтындарын айтуға машықтандыру; байланыстырып сөйлеуді жетілдіру, сөздік қорларын дамыту. Құралдары: жан-жануарлардың суреттері. Мысалы. Ат-шабады, жүреді, жортады, жатады, секіреді. Құрт - жорғалайды, жатады. Көбелек-	Саусақ жаттығуы. Мақсаты: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Он саусақ. Жалғыз саусақ тіптіде, (Сұқ саусақты шып жұмамыз) Ұстай алмас жіптіде. Екі саусақ бірікті, (Басбармақпен сұқ саусақты қосамыз) Инек ойнайды. Ұшсаусағы морамды, (Басбармақпен сұқ саусақты және ортаңғыны қосып қимыл жасаймыз) Жүгіртеді қаламды. Өнерлі екен он саусақ! (Он саусақты өрсетеміз) Қаласалсақ, жолсалсақ. (Қолымызды ылағ қарай созамыз) М. Әлімбаев "Не артық?" дамытушылық ойыны. Мақсаты: балаларды заттарды шарттарда берілген белгілер бойынша жіктеуге машықтандыру; ойлау қабілеттерін дамыту. Құралдары: түрлі заттар мен ойыншықтар немесе заттық сурет-карточкалар. Педагог түрлі заттарды немесе суреттерді төртеу деңгейге бөліп қояды.	"Торғай-торғай тоқылдақ" артикуляциялық жаттығуы. Мақсаты: балаларды мәтінді есте сақтап, мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Торғай-торғай, тоқылдақ. Жерде нтарығырып шоқып, Бөт егесі томпайып Тойған қозыдай монт айып, "Шіп-шіп" десіп отырар. "Халық ауыз әдебиеті." "Домино" дидактикалық ойыны. Мақсаты: баланың топтамалар жайлы білімдерін дамыту, пысықтау; сәйкес заттың бейнесін тауып дұрыс атауға, оның атқаратын қызметі жайында бір сөйлемді құрастыруға дағдыландыру; қабылдау, зейін, ойлау қабілеттері, ұсақ қол моторикасын жетілдіру. Ойын шарты. Суреттер сәйкес скелетін карточкалардың біріне қатарлап тізіп қою, кім бұрын барлық карточкаларын қояды,	"Суретті құрастыр" дидактикалық ойыны. Мақсаты: баланы бірнеше бөліктерден тұратын, тұтас суретті құрастыра білуге үйрету, төзімділікке, бастаған істі аяқтауға тәрбиелеу. Сурет бөліктерін тандағанды ақателеспей, кім тез осы суретті құрастырып, дұрыс атайды сол жеңімпаз атанады. Ойын іс-әрекеті. Тұтас суретті құрастыру үшін тиісті бөлшектерін іздестіру. Қажетті құралдар. Бірнеше бөлікке бөлінген түрлі заттардың суреттері (көлемдері 7×8 см карточкалар). "Ұшады құстар біздің бақта" жаттығуы. Мақсаты: балаларды құстардың қимылдарына сәйкестендіруге машықтандыру; құстар әлемінде қызығушылықты ыарттыру. Педагог балаларға алдын-ала құстардың ұшып-қонып жүргені туралы бейнежазбаларды көрсетуге мүмкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (Аяқ ұштарына түр, екі қолды жан-жақтан жоғары бір қалыпты көтеру) Ұшады құстар біздің бақта. (Құстың ұшқ	"Мен өзіммен бірге жолға аламын" ойыны. Мақсаты: логикалық ойлауды дамыту. Ойын материалдарымен көрнекі құралдар: бір заттардың суреттері бар суреттер. Балаңызға жүзге баруды ұсыныңыз. Бірақ сапардың сәтті өтуі үшін оған мұқият дайындалу керек, қажет нәрсенің бәрін жинау керек. Баладан бір суретті алып, бұл заттың қалай пайдаланатынын сұраңыз. Суреттердегі заттар өте әртүрлі болуы керек. Мысалы, бала доптың бейнесін алады: "сіз демалыс кезінде доп ойнай аласыз, допты құтқару шеңберінің орнына қолдануға болады, өйткені ол батып кетпейді және т.б.." Бала суретті алдына қойып, әртүрлі жергесі аяқтату үшін не қажетті олатынын айту керек (шөл далада, пойызда, ауылда). Санамақтым мәнерлеп жатқа айтуға жаттығуы. Мақсаты: көркем сөзді мәнерлеп айтуға дағдыландыру; ұсақ қол моторикасын дамыту. Бота, түйе, Құлын, бие, Торай, шошқа, Қозы, қосқар, Қо

	ұшады, қонады, жүреді, отырады. Балық - жүзеді, тыныс алады, құйрығымен қозғалады. Қасқыр- жүреді, жүгіреді, күтіп жатады, отырады, секіреді. Шегіртке- отырады, секіреді, ұшады, жорғалайды. Бүркіт- ұшады, қалқиды, қонады, отырады, жүгіреді. Адам- тұрады, жатады, отырады, жүгіреді, секіреді, билейді, еңкейеді, шалқаяды.	емесесалады. Әрбір төрт зат немесе суреттің арасында біреуі артық болып саналады. Артықты табу үшін балалар төрттің арасынан бәріне ортақ қасиеті жоқты іздеп атайды.	сол жеңіп шығады. Қажетті құралдар: бірдей қоссуреттер, әртүрлі объектілердің бейнеленген көлемдері 5×6 см карточкалар.	анына еліктеу, қолдармен бұлау) Солға ұшады, ұмтылып, (Бір қолды сол жақтан төменнен жоғары бір қалыпты көтеру) Оңға ұшады, ұмтылып, (Екінші қолдың жақтан төменнен жоғары бір қалыпты көтеру) Біресе төмен түсіп, қонады бұтаққа, (Төмен отыру) Біресе көкке самғайды, ұқсайды ұшаққа. (Аяқұштарына тұру, екі қолды жан-жақтан жоғары бір қалыпты көтеру) Д. Ахметова.	дық, құлан, Көжек, қоян, Бака, шаян, Торғай, шымшық... Сен, қал! Сен, шық! Қадыр Мырза Али.
Таңғы жаттығу	Кешенді жаттығу Сөз қолыңды оң жаққа, Сөз қолыңды сол жаққа. Қолды айналындыр бұлданбай Шеңбер жасап тұрғандай				
Таңғы ас (көркем сөздер, қалыптастырылатын іскерліктеріміз, әңгімелеріміз)	Балалардың беті-қолдарын жуғызып таңғы асқа отырғызу. Тамақтану мәдениеті мен таныстыру. Қасық пен шанышқының дұрыс пайдалануды үйрету. Тамақ ішіп отырғандарға сөйлемесу. Тамақтанғаннан кейін беті-қолды жуу Таңғы асты қалдырмау.				
Ойындар, оқу қызметіне	Балаларды ҰОҚ-да ойындау мақсатында жүргізілетін ойындар мен ойын жаттығулары				

дайындық	"Некалайдыбыстайды?"дидактикалықойыны . Мақсаты:құстардыдыбыстарыбойыншатануға,ажыратуға дағдыландыру; құстарға дегенқызығушылықтыарттыру. Құралдары:құстардыңдыбыстарыжазылғанжазбалар,суреттері.	"Қимылдарғақарап,ненікөрсеткенімдіайт?"ойыны. Мақсаты: балаларға ым-ишара арқылы іс-қимылды түсіне білуге машықтандыру;қабылдау, зейін, ойлау қабілеттерін дамыту.	"Көкек"ертегісіжәлісінәңгімелеу. Мақсаты:балалардыанағадегенсүйіспеншіліктіарттыру; көкек құсының балапанды неге ұяғабаспайтыны туралы түсініктерін пысықтау.	"Жеріміздіңжайыпқұстары"тақырыбынаәңгімелесу. Мақсаты:сыртқыкелбетінемесетіршілігіерекшекүстар туралы ұғымдарды дамыту. Құралдары:тотыққұс,түйеқұс,пингвинніңсуреттері.	"Ұшты,ұштынеұшты?" ойыны. Мақсаты:неніңұшатынын,неніңұшпайтынын,аңғарымпаздыққатәрбиелейді. Ойындағыауышларғабастаушыныңсөзінқалтжі бермей бағып отыру шарт. Ұшатын құс не затайтылса, қолдарын жоғары көтереді де,ұшпайтын зат айтылса тырп етпей отырады. Қателескенбалаайыптартыптақпакайтадынеэн салады. Екі рет жаңылса айып шарты, ұлғаятүседі. Бастаушы ойынды былай жүргізеді:Ұшты - ұшты сұңқар ұшты! Ұшты - ұшты қарға ұшты!Ұшты - ұшты арба ұшты!Ұшты-ұштыдауылұшты!Ұшты - ұшты ұшақ ұшты!Ұшты-ұштыторғайұшты!Ұшты-ұштыжылан ұшты!
БалабақшақестесібойыншаҰОҚ	Көркемәдебиет Т.Тойбазарұлы"Қайтпайқалғанқарлығаш"(әңгімесі) Мақсаты:Балалардыңәңгімебойыншасұрақтарғажауап беруге дағдыландыру, қыстап қалғанқұстарғақамқорлықжасауға, олардыбаптапкүте білуге тәрбиелеу; әңгіме мазмұнын өзқиялымен баяндауға дағдыландыру; ойлауқабілетін,сөйлеумәдениетіндамыту;бүкілжан-жануарларға,құстарғақамқорболуға тәрбиелеу.	Құрастыру "Балапандарғаарналғанұялар" Мақсаты: Балаларға табиғи материалданқұрылыс салуға үйрету, туған жердің құстарытуралыбілімдерінқалыптастыру,сөздіккөрудыбелсендіру; қоршаған әлемге дегенсүйіспеншіліктітәрбиелеу. Музыка "Гүлдерайым" Мақсаты: Музыка мен қимылдардыңтұтастығын қабылдау қабілетін дамыту.Балалардың өміріне музыкамен сөйлесуденқуаныш сезімін енгізу; балалардың репертуартаңдаудаөзбетіншешешімқабылдауқабілетіндамыту.	Денешынықтыру "Бұлбалапанқандаймықты" Мақсаты: Балаларды педагогтің түрліңсқаулары бойынша жүгіру дағдыларындамыту; 4-5 сызық арқылы орнынан ұзындыққасекіруге(сызықтардыңарақашықтығы 40–50см)үйрету; балаларда қолдарын көтергендегібиіктіктен жоғары ілінген нәрсеге орнынансөкіру арқылы затты жанап өту дағдыларынжетілдіру.	Жапсыру "Ертегіқұс" Мақсаты: Балалардың ертегі құс туралыұғымдарын қалыптастыру; бірнеше бөліктергеқиып,қағазбетінежапсыруғаүйрету;бөліктердіүйлесімді қолдана білуін жетілдіру; қол, саусаққимылдарын дамыту; өз жұмыстарын бағалайбілуге,шымдамдылыққа, төзімділікке, құстарғадеген мейірімділік пен сүйіспеншілдіккетәрбиелеу.	Қоршағанортаментанысу "Құстар" Мақсаты: Балалардың қыстап қалатын жәнежылыжаққаұшыпкететінқұстартуралыжалпыұғымдарынқалыптастыру,қыстапқалатынжәне жылы жаққа ұшып кететін құстарды жіктейбілуге үйрету. Дидактикалық ойындар арқылызейінді, сөйлеуді, көру қабілеттерін дамыту. Құстарғадегенқамқорлықты,қиынжағдайдаоларға көмек беруге тәрбиелеу.

Серуен Мақсаты: балалардың сауысқан құсы туралы түсінік теріптіянақтау; құстар әлеміндеген қызығушылықты арттыру; байқағыштық тәрбиелеу. "Сауысқан". Ала қанат сауысқан. Жауыратқаж абысқан. Ойда жауыр көрінсе, Ойбайлатқанса уысқан. Қырда жауыр көрінсе, Қикандатқанса уысқан. (Елаузынан). Еңбек әрекеті: шығарылған материалдардың жинау. Мақсаты: балаларды серуеннен кейін орындарын ретке келтіруді үйрету; ойыншықтарды тазалау және жинау, себетке салу. "Аққу-қаздар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: белгі белгісөздерді мүқияттың дап, ойынға белсенді қатысуға, ойын шартын бұзбауға, қимылдарды үлестіріп, жылдам жүгіруге бейімдеу; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдық қатәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог-қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортаның екі шетінде (санамақпен таңдалған) екі бала "қасқыр" ролін атқарып тұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасындар? Қайда қонып, ұшасындар? Балалар: - Біз ұшамыз, жылжымаққа. Қайтқымыз, келдіміз, ақпаққа! Осы сөздерден кейін, балалар қарама-қарсы жаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар" "аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстапалу-баланың қолмен тигізу болып саналады. Педагог алаңды-алаалаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардың аңқау ісіз" орындысыз топқояды. Ойын бірнеше рет қайталанатын. Ойына қалған сайын, "қасқырлар" ұстап алған "қаздар" саналады. Ойыншықтардың қабілеттерін бағаланады. "Ұстап ал" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсаты: белгі бойынша жылдам әрекеттену; үйрету; достық қарым-қатынастарды дамыту. Өзбетімен еркін ойын әрекеті: "Менің қызығым". Мақсаты: жалтарып, бағытты өзгертіп жүгіруді дамыту.	Сауысқанды бақылау. Мақсаты: балалардың сауысқан құсы туралы түсінік теріптіянақтау; құстар әлеміндеген қызығушылықты арттыру; байқағыштық тәрбиелеу. "Сауысқан". Ала қанат сауысқан. Жауыратқаж абысқан. Ойда жауыр көрінсе, Ойбайлатқанса уысқан. Қырда жауыр көрінсе, Қикандатқанса уысқан. (Елаузынан). Еңбек әрекеті: шығарылған материалдардың жинау. Мақсаты: балаларды серуеннен кейін орындарын ретке келтіруді үйрету; ойыншықтарды тазалау және жинау, себетке салу. "Аққу-қаздар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: белгі белгісөздерді мүқияттың дап, ойынға белсенді қатысуға, ойын шартын бұзбауға, қимылдарды үлестіріп, жылдам жүгіруге бейімдеу; дене мүшелерін дамыту; ұйымшылдық қатәрбиелеу. Педагог балаларға "аққу-қаздар" болуды ұсынады. Балалар алаңның бір жағына, педагог-қарама-қарсы жаққа тұрады. Алаңның ортаның екі шетінде (санамақпен таңдалған) екі бала "қасқыр" ролін атқарып тұрады. Педагог: - Аққу-қаздар, қайдасындар? Қайда қонып, ұшасындар? Балалар: - Біз ұшамыз, жылжымаққа. Қайтқымыз, келдіміз, ақпаққа! Осы сөздерден кейін, балалар қарама-қарсы жаққа жүгіріп ("ұшып") ұмтылады. "Қасқырлар" "аққу-қаздарды" ұстап алуға тырысады. Ұстапалу-баланың қолмен тигізу болып саналады. Педагог алаңды-алаалаңның шетінде балалар үшін "қасқырлардың аңқау ісіз" орындысыз топқояды. Ойын бірнеше рет қайталанатын. Ойына қалған сайын, "қасқырлар" ұстап алған "қаздар" саналады. Ойыншықтардың қабілеттерін бағаланады. "Ұстап ал" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсаты: белгі бойынша жылдам әрекеттену; үйрету; достық қарым-қатынастарды дамыту. Өзбетімен еркін ойын әрекеті: "Менің қызығым". Мақсаты: жалтарып, бағытты өзгертіп жүгіруді дамыту.	Қарғаны бақылау. Мақсаты: қарға жайлы білімдерін кеңейту; құстардың тіршілік етуіне ізденімпаздық пен қызығушылықты тәрбиелеу, құстарды қорғауды түсінуге баулау. Қарға, қарға, қарғалар, Қар үстінде жорғалар. Боран соқсақ ар болар. Бұтаға қонар қарғалар. (Елаузынан) Балалар қарғаның дыбыстарын тыңдап ("қар-қар" деген үн қатады; "қарға қарқылдайды"), сыртқы пішініне қарап (қара мен сұр түсті), денесі кесек, өзге құстарға өте ұқсаматынын байқайды. Педагог қарғаның өте ақылдық екенін дәлелдейтін оқиғалар жайындағы бейнежазбаларды көрсетуі мүмкін. Балаларға "Қарға мен түлкі" мысалын ескертуді; түлкінің қарғаның ақшылдығына қарап, текені туралы әңгімелеу. Ересектермен бірге орындатын қарапайым еңбек тапсырмалары: ойына алаңындағы қоқыстарды жинау. Мақсаты: бірігіп жұмыс істеуге тәрбиелеу. "Қу түлкі" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балалардың ойын шарттарына сай ойынай білу, "Мен - түлкі!" сигналы бойынша қолға түспей, жалтарып, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту (қалыптастыру, жетілдіру); қимылдарды үлестіруге, ептілікке тәрбиелеу. Балалар кіші шеңберге жиналады. Олар педагогтің ұсқауы бойынша көздерін жұмады, ал жүргізуші-педагог балаларды шеңбер сыртында жүріп, кез келген баланы сәл түртпін қалады. Осыдан бері педагог таңдаған бала "қу түлкі" болып саналады. Ал ойыншы-балалар болса, жан-жақтарына қарап: "Қу түлкі, сен қайдасың?" - деп, үш рет сұрайды. Соңғы сұрақтан кейін бұдан бері жасырынып тұрған "қу түлкі": "Мен мыңдамын!" - деп дауыстайды. Осы жерден бастап, балалар жан-жаққа "қу түлкіден" қашып құтылу керек. "Қу түлкі" кімге қолын тигізсе, сол шетке шығады. "Шенберден шенберге" қимылды ойын-жаттығуы. Мақсаты: балаларды шеңберлерге бақытты алауыстырып, екі аяқпен секіруге дағдыландыру; күш-жігерін дамыту. Өзбетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалдармен алаңдағы ойындар. Мақсаты: қызығушылықтары бойынша ойын таңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету. Құрдастарымен қарым-қатынас жасау білгірлігінің қалыптастыруы.	Торғайды бақылау. Мақсаты: торғайдың тіршілігі, сыртқы ерекшеліктері жайындағы түсінік пен білімді тиянақтау, құстарды аялау сезімін тәрбиелеу. Торғайдың адамға жақын, бір топ болып мекендейтінін байқау; торғайдың, қыстағы тіршілігі мысалында көрсетіп, өтетөзімді, батыл құс екеніне көңіл аудару. Торғайдың сыртқы дене пішініне қарағанда, қоңыр, сұр, қаратүстерді байқауға болатынын көрсету. "Торғай". Торғай, торғайсың, Жылд амысң, сондайсың, Шырылдап қоймайсың, Ұшасың, талмасың. Шомылып алшалшыққа, Қона ғой біздің баққа. Д. Ахметова. "Қайда барсан-соңыта барсан" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балалардың кеңістікті бағдарлауға аулу. Педагог белгілі заттарды (жемістер мен көкөністерді немесе ойыншықтарды, неқұралдарды) ойына алаңның түрлі жерлеріне саяды. Бала педагогты қанағаттықпен көрсетіп, сол бағыт бойынша жүріп, жасырылған объектіні табу керек. Педагог ұсқаулардың ақылдығын, дұрыс беру керек: алға, бекітім, солға, бұрылып, екі қадам, оңға тағы екі қадам. Күрделенуі: балалардың өздері топтастарынан ұсқау беріп, жүргізуші бола алады. Еңбек әрекеті: шығарылған материалдардың жинау, қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. "Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балалардың ойын шартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншықтар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушы ретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді, содан соң алауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топтарды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. "Кім жоғары?" ойыны. Мақсаты: белгі бойынша балалардың жерден кейін жоғары тұрған заттардың үстінен шығып алу қабілетін дамыту. "Заттар" деп орындықтарды, сатыларды, дінгектерді көру. Өзбетімен еркін ойын әрекеті: "Өзеннен өту". Мақсаты: бөрене үстінде тұру және қырындап жүруге жаттықтыру; денетепе-тендігін сақтауға бейімдеу.	Құстарды бақылау. Мақсаты: балалардың аула құстары, олардың тіршілігі жайлы білімдерін кеңейту; құстарға деген үйсізденшілікке, қамқорлыққа тәрбиелеу. Педагог балаларға ойын алаңына, бау-бақшаға ұшып келген құстардың дыбыстарын тыңдап, ажыратуды ұсынады. Құстардың түрлері болмаса, педагог смартфонға жазылған құстардың дыбыстарын тыңдатып, дұрыс атауды ұсынады. Балалар құстардың үнін сөзбен қалай айтуға болатынын түсіндіреді. Торғай - шырылдайды. Қарға - қарқылдайды. Сауысқан - шықылықтайды. Бөдене - бытылдайды. Бұлбұл - сайрайды. "Торғайдың әні" артикуляциялық жаттығуы. Мақсаты: балалардың мәтінді естесектеп, әнерленіп аулақ машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Шыршыреткен торғайды, Қорға масан, болмайды. Кіп-кішкен торғайлар Ағаш тарды қорғайды. Ж. Сымақов. Еңбек әрекеті: ағаш тұқымдарын жинау. Мақсаты: балалардың тұқым жинауға ынталандыру. "Ит пен торғай" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: иттің торғайға тиесілі қылықтар жайлы білімдерін бекіту; дауысты басқаруға үйрету. "Шұңқырдан аттан секіріп өт" қимылды жаттығуы. Мақсаты: балаларды ұзындыққа секіруге машықтандыру; вестибуляр апаратын, күш-жігерін дамыту. Өзбетімен еркін ойын әрекеті, қимыл-қозғалысты дамыту. Мақсаты: допты астыңғы жақтан бір-біріне лақтыру дағдыларын бекіту.	Құстың ұшуын бақылау. Мақсаты: құстардың түрлілігі, олардың қозғалыс ісін жайлы түсініктерін нақтылау. Педагог ұшып-қонып жүрген құстардың қимылдарына көңіл аударып, балалардың құстарға деген қызығушылығын анықтайды. Қанаттардың көмегімен құстар бір орыннан, екінші орынға, жерді баспай, ұшып, қалықтайды. Құстардың қанаттары қауырындардан тұрады. Құстар аяқтарымен жүреді де секіреді. Мысалы, түйе құс жылдам жүгіреді. Құстар әуеде қанаттарының желкендей жайып, қалықтайды. Мысалы, бүргіт биік ұшып, қалықтап, көрегін аңиды. Балаларға құстардың ұшып, қалықтап жүретінін бейнежазбадан көрсету. Ересектермен бірге орындатын қарапайым еңбек тапсырмалары: ағаш үгінділері мен бақша үлескесін жабу. Мақсаты: жұппен жұмыс жасауға үйрету; достық қарым-қатынасқа тәрбиелеу. "Қайда жасырылғанын тап" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: кеңістікті бағдарлауға, ақыл-ой қабілетін дамыту. "Жоғары - төмен" қимыл-жаттығуы. Мақсаты: балаларды мәтіннің мәніне, ырғағына сай қимылдауға машықтандыру; жоғары және төмен ұғымдарын пысықтау; табиғат құбылыстарына деген қызығушылықтарын ттыру. - Балалар, "жоғары" десем - қолдарыңды жоғары созып, шапалақтайсыңдар, "төмен десем" - төмен отырып, тыныш отырасыңдар. Күлімдейді алтын күн. Жерде жатыралтын күм. Құстар ұшты биікке. Сөз біз өсті жүйекте. Кіші болды қызық електей, Әсеміз биік теректей. Д. Ахметова. Күрделенуі: жаттығу сөздерін жылдам датып айттып, балаларды сол темпіке бейімдетуге болады. "Тым-тырақай" ойыны. Мақсаты: балалардың ойын шартына сай ойынай білуге баулау; шапшаңдыққа, зеректікке, кеңістікті бағдарлау, жылдам жүгіре білу қабілеттерін дамыту. Балалар шеңбер құрайды. Бір немесе бірнеше бала шеңбер ортасында белгісін амақ сөздерден кейін ұстап алушылардың ролін атқаратын болады. Ал, көнекі, балалар, Бір, екі, үш - деп, санаңдар! Бір, екі, үш! Ал тарандар! Бұл сөздерден кейін балалар жан-жаққа бытырай қашады. Оларды ортада тұрған бала ұстап алу керек. Екі, үш бала ұсталған соң, тәрбиеші "бір, екі, үш" - деп санағанша, балалар тез шеңбер құрып тұрады. Ойын қайта басталады. Өзбетімен еркін ойын әрекеті, қимыл-қозғалысты дамыту. Мақсаты: жүру және жүгіру техникасын пысықтау.
--	---	--	---	--	---

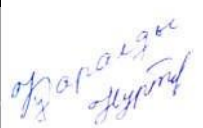
Серуенненоралу	Үстелүстіндегітүскіасканазараудару;үстелбасындаотыруөдебіментамактанумәдениетінебаулугабағытталғанжекежұмыс;әдептілікережелері.
Түскіас	Балалардыңтынышұйқысыүшінқолайлыжағдайжасау.
Күндізгіұйқы	Ояңғаннанкейінтөсектесорындалатынжаттығулар;балалартөсектентұрмай,жатып,көрпеастындабірнешежалпыдамытушылықжаттығуларорындайды.(балалардыңұйқыданоянукалпынабіртіндепауысуынабағытталған,төсектегігимнастика2-3минут. Жаттығуды толық ояңған балалармен бастап, қалғандары ояңған кезде қосылулары дұрыс) Жалпақтабандылықтыалдын-алумақсатындаденсаулықжолдарыменжүру.
Бірте-бірте тұрғызу, шынығу процедураны	Үстелүстіндегібесінасканазараудару;үстелбасындаотыруөдебіментамактанумәдениетінебаулугабағытталғанжекежұмыс;әдептілікережелері.

Бесінас (калыптастырылатын іскерліктері мен дағдылары)	Дамытушылық жаттығу. "Қандай жексаңша айырмашылықтар бар?" Мақсаты: балалардың қабылдауын, зейінін, ойлауын дамыту; ақылдылыққа, байқамаздыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Жұп суреттер (бірінші суретпен салыстырғанда, екінші суретте бірнеше өзгеріс бар). Барысы. Педагог балаларға бірінші суретті көрсетеді, ал кейін сондай екінші суретке қарауға ұсынады. Балалар екінші суретте, бірінші суретке қарағанда не өзгергенін айтады, айырмашылықтарын табады. Сюжетті-рөлдік ойын. "Асхана". Мақсаты: балалардың асханада жұмыс жасайтын мамандар: аспаз, даяшы, кассир, гардероб қызметкері жайлы білімдерін, әдептілік ережелерін меңгеруді, қоғамдық орындардағы тамақтану әдебін, оларды сақтауға ынталандыру; еңбекті құрметтеуге, әдептілік негізінде қарым-қатынас орнатуға тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Асхана жинақтары (үстел, орындықтар), асхана қызметкерлерінің киім үлгілері мен (аспаз, даяшы, кассир, гардероб қызметкері). Барысы. Алдымен педагог балалармен аспаздың амаңдар (тұтынушы) үшін түрлі тағамдар әзірлеу жұмысы жайлы әңгімелеседі. Суреттер көрсетеді, педагог ықалыққа даяттарды шешеді. Алдымен педагог балалармен бірге белгілі тағамдар тізімін, ас мәзірін құрастырады. Ол үшін педагог пен балалар кешкі уақытта журналдар данойында пайдаланатын түрлі тағамдардың фотосуреттерін киып алады. Педагог амаңдар келген ше жұмысшылардың жұмысын бақылауда ұстайды (балалардың орындарында отырып). Барлық тағамдар дайын болғаннан кейін, балаларды (тұтынушыларды) асбөлмесіне шақырады. Келушілерге даяшы ас мәзірін ұсынады, балалар тапсырыс береді, аспаз ас әзірлеуді көрсетеді, даяшы балаларға асты жепіп, "төлем" қабылдайды. Балалар "даяшы", "мәзір", "тағам" сияқты жана сөздерді айту керек. Педагог ойын барысын өзі түзетеді, қосымша сұрақтар қояды, балалардың әрекетін белгісіндету үшін. Соңында педагог балалармен бірге қорытынды жақсайды: адамдар дәмді, әсем безендірілген тағамдардан дәм тату үшін, асхана жұмысшыларының байеңбектенеді, "рахмет", "өтінемін" сөздерін қолдану, дастархан басында шуламау, асты дұрыс шайнау, асхана құралдарын дұрыс қолдану-адамның қоғамдық орындарда ережелерді орындау-негізгі міндеттері.	Логикалық ойын. "Болашақта неге айналады?" Мақсаты: балалардың айналасындағы заттармен құбылыстар, адамдар мен аңдардың тіршілігі жайлы білімдерін бекіту; логикалық ойлау, есте сақтау қабілеттерін, қиялдарын дамыту; тапқырлыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Заттық суреттер мен мимикалық карталар болуы мүмкін. Педагог тапсырмаларды тек қана сөзбен беруі мүмкін. Барысы. Педагог ағартып, көрсеткен жанды және жансыз нысандардың суреттеріне қарап, болашақ танысан неге айналатынын айту керек. Педагог балаларға ойын шартын келісіп, үлгі бойынша түсіндіруі мүмкін: "Мен атаған (көрсеткен) жанды немесе жансыз нысан?" Педагог ұсынған сөз және өзгеріс: жаңа жылға, қыста, балапан; бұзау; түн; күшкі; фундамент; көшет; үсік жүруі; бидай дәні; жұмыртқа; қар жауып тұр; қар көктемде; желмен ұшқан сары жапырақтар; кеш; көже; көп еңбек; оқу; адамдардың бір-біріне көмектесуі сүт. Сюжетті-рөлдік ойын. "Пошта". Мақсаты: балаларға поштаның алатын орны жайлы түсіндіру, онда қызмет атқаратын мамандар туралы жалпы ақпаратты бекіту; ойын барысында өтпелі заттарды (хат, тапсырыс хаты, бандероль, сәлемдеме) қолдануды үйрету; топпен бірігіп ойын желісіне қосылуға, өз орындауына жауап ету; ой-өрістерін, қиялдарын, қатынастық қабілеттерін, затпен сондай-ақ, ақпараттық әрекет ету біліктіліктерін дамыту; еңбекті құрметтеуге, әдептілік тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. "Пошта" жазуы, арнайы, белгіленген орын; қаптамаға арналған қағаз материал, байлауға арналған жіп, қайшы; хат, тапсырыс хаты, бандероль, сәлемдеме сияқты заттардың жасанды макеттері; қаламдар, маркерлер, маркасы бар жетондар, қарындаш желім, телефон рөл. Барысы. Педагог балалармен бірге поштаға экскурсия ұйымдастыруы мүмкін, болмаса фотосуреттер, поштаньң қызметі жайында бейнеролик көру, таныс сюжет бойынша әңгімелесу. Дайындық кезеңінде педагог байланыс операторы, пошташы, байланыс бойынша кешіккіш, экспедитор сияқты поштада еңбектенетін мамандардың жұмысын түсіндіреді. Балалардың таңдауы бойынша рөлдер бөлінеді. қалған балалар поштаға келеді, қалаулары бойынша өтпелі заттың біреуін алады, оны рәсімдейді, қызметкерлерге береді. Педагог ойын барысында балалар ойынаған рөлдер бойынша қосымша сұрақтар қояды, ойын желісінің дамуын қамтамасыз етеді. Балалар, сұрақтарға жауап беріп, өз рөлдерін ің жаңа қырларын таниды. Соңында педагог балалармен бірге қорытынды жақсайды: адамдар арасындағы қарым-қатынас үзіліссіз және жылдам болу үшін, пошта қызметкерлері тиімді еңбек етеді; пошта - қоғамдық орындардың бір, әдептілік ережелерін ұстанып, сақтайтын орын.	"Сөздер тізбегі" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балалардың сөздік қорларын байыту. Ой ұшқырлығын, зейіндерін дамыту; өзара жағымды қарым-қатынасты бекіту. Барысы. Педагог балаларға қандай сала бойынша сөз құрайттындарын айтады. Берілген жағдайда "Отбасы" тақырыбы қарастырылады. Педагог "Отбасы" түсінігіне байланысты сөздердің біріні айтады, келесі балаға жалғастыруды ұсынады. Егер бала белгіленген уақытта сөйкес сөз тауып алма, өз өнерін көрсетеді. Сюжетті-рөлдік ойын. "Отбасы" Мақсаты: балалардың отбасы мүшелері туралы түсініктерін бекіту; отбасы мүшелерінің жанұядағы рөлін пысықтау; үлкенге деген құрмет сезімдерін, жақынына деген сүйіспеншіліктер тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Отбасы мүшелеріне қажет заттар: көзілдірік, ыдыста, алма, кітап, газет, сыпырғыш, шелек пен орамал, ойыншықтар, ойыншық тұрмыстық техника т. б. Барысы. Балалар өзара отбасы мүшелерінің рөлдерін бөлісіп алады, өздеріне қажет киімдермен құралдарды алып, өз орындарына барады. Педагог алдың-ала балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жайлы әңгімелеседі. Балалар сәулетші, инженер-құрылысшы, тасқалаушы, жүктің, жүргізуші, сияқты мамандардың қызметтік міндеттерін анықтайды. Балалар құрылысқа қатысатын мамандардың рөлін өзара бөлісіп алады; өздеріне қажет киімдер мен құрал-жабдықтарды алып, өз орындарына барады. Педагог балалармен бірлесіп ойынды сәулетші бастайтынаны айтады. Кейін балалар жүктің, жүргізуші, кірпіш қалаушы мен инженер-құрылысшының жұмыстарын орындайды. Педагог диалог барысында ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерін сақталуын реттейді, бекітуді сұрақтарын қояды.	Дамытушылық жаттығу. "Не өзгерді?" Мақсаты: балалардың қабылдауын, зейіндерін, есте сақтауын дамыту; байқамаздыққа, зеректілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар: Өртүрлі заттар мен ойыншықтар. Барысы. Педагог балалардың алдына таныс ойыншықтар мен заттарды ұсынады. Алдымен саны басталып, ал кейін 10-12 дейін жеткізілуі мүмкін. Ойыншықтарды біртарап орналастырғанда, балалар олардың реттік нөмірін айтады. Балалар көздерін жұмады, педагог қатардағы ойыншықтардың орналасуын өзгертеді. Балалар көздерінен ашады, қай ойыншық қай жерге қалғанын айтады. Сюжетті-рөлдік ойын. "Үй құрас тыру". Мақсаты: балалардың құрылыс нысандарын тұрғызуға қатысатын мамандар жайлы білімдерін кеңейту, бекіту; еңбексүйгіштікке, жауапкершілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Құрылыс материалдары, қағаз беттері, қарақатпа, даштар, сызбалар, ойыншық жүктасымалдаушылар, құрылысқа керек ойыншықтар (балға, бұрауыш, кемпірауыз, т. б.). Педагог алдың-ала балалармен құрылысқа қатысатын мамандар жайлы әңгімелеседі. Балалар сәулетші, инженер-құрылысшы, тасқалаушы, жүктің, жүргізуші, сияқты мамандардың қызметтік міндеттерін анықтайды. Балалар құрылысқа қатысатын мамандардың рөлін өзара бөлісіп алады; өздеріне қажет киімдер мен құрал-жабдықтарды алып, өз орындарына барады. Педагог балалармен бірлесіп ойынды сәулетші бастайтынаны айтады. Кейін балалар жүктің, жүргізуші, кірпіш қалаушы мен инженер-құрылысшының жұмыстарын орындайды. Педагог диалог барысында ойыншылар арасындағы сөйлеу тізбегін, әдептілік ережелерін сақталуын реттейді, бекітуді сұрақтарын қояды. Педагог балармен бірге қорытынды жақсайды: салыңан үйдің сапасы жақсы болу үшін, құрылыс мамандарының біріге келуі; жұмысты жоспарға сәйкес орындау; үй тұрғызуда қауіпсіздік ережелерін қатаң сақтау.	"Логикалық жұптар" (табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны. Мақсаты: белгілі құбылыстар бейнеленген карталарды жинап, логикалық екі карталарды біріктіру; білімдерін жүйелеу; ойлау, естесің сақтау қабілеттерін, сөйлеу тілдерін, қиялдарын дамыту; түрлі құбылыстарға деген қызығушылыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Өртүрлі табиғат құбылыстары бейнеленген суретті-карталар. Барысы. Балалар суреттердегі белгілі табиғат құбылыстарына мұқият қарап, составитель логикалық жұптар құрайды. Логикалық жұптар тізбегі мынандай болуы мүмкін: тамшы - жаңбыр; тамшы - шатырдағы мұз; тамшысы; тамшы - тұман; тамшы - кемпірқосақ; тамшы - мұз; тамшы - бұлақ; жапырақ - ағаш; жапырақ - бұтақ; жапырақ - гүл; және т. б. Сюжетті-рөлдік ойын. "Театр". Мақсаты: ойын барысында балалар мен бірге театрдың орны, адам өміріне қандай пайдасы бар екенін анықтау; әртіс, режиссер, оператор, жарық беруші, гардеробшы, капеллингер, костюм бойынша декоратор, суретші, лиценз сияқты мамандар туралы білімдерін бекіту; ағымдық қарым-қатынас орнату; мәдениет орындарындағы әртүрлі ережелерін пысықтау; сөйлеу мәнерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Сахна орны. "Театр" жазбасы; сахна макеті, сахналық ойылымдарға қажет (үй, ағаш, қоршау және мүмкіншілік болса ерлер т. б.), кейіпкерлердің костюмдері, кейіпкерлер қолына ұстайтын құралдар. Барысы. Педагог балалармен бірге театрда қандай ойылымдар қойылатынын жайлы суреттер қарастырады, көрермендер мен әртістер арасындағы айырмашылықтарды анықтайды. Көрермендер алдында қойылым орындарына режиссер, дыбыс режиссері, оператор, жарық беруші, костюм әрлеуші, суретші, әрлеуші сияқты мамандар еңбек ететінін айтылады. Балалар алдың-ала әр маман сахналық ойылымға дайындық алдында қандай қиындықтарға тап болуы мүмкіндігін білдіреді, орындарына орналасады. Әртістерді біріктіру үшін педагог алдымен режиссер қызметіне ыңғайланады, белгілі ертегі сюжетін таңдайды. Педагог ойын барысын белгілі сөз тіркестерімен сүйемелдейді, ойыншыларға қосымша сұрақтар қояды, ары қарай ойын тізбегінің жалғасуына ықпал етеді. Соңында педагог балалармен бірге қорытынды жақсайды: сахналық ойылымдар көрермендерге қызық болу үшін, тек қана әртістер ғана емес, сонымен қатар басқа да көптеген мамандар қызмет етеді; еңбекті бағалау керек; театр - әдептілік ережелері сақталатын мәдениет орындарының бірі.
---	--	---	--	---	---

Ойындар, жеке-дара іс-әрекет (сюжетті-рольдік, аз қимылды, дидактикалық, үстелді, театр ойындары)	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке тәртіптегі тәртіп, басқару, басқару жүйесін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке тәртіптегі тәртіп, басқару, басқару жүйесін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке тәртіптегі тәртіп, басқару, басқару жүйесін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке тәртіптегі тәртіп, басқару, басқару жүйесін бақылау.	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке тәртіптегі тәртіп, басқару, басқару жүйесін бақылау.
Серуенге дайындық (қалыптастырылатын іскерліктері мен дағдылары)	Балаларды серуенге ынталандыру; серуенге арналған ойын құралдарын таңдау; әр баламен жеке тәртіптегі тәртіп, басқару, басқару жүйесін бақылау.				

Серуен	Қарғаменсауысқандыбақылау. Мақсаты: қарға мен сауысқанныңайырмашылықтарынайтабілугемашықтандыру;құстар әлемі жайлы түсініктерін бекіту, өзіндікерешекшіліктері мен белгілерін тануғаынғаландыру. Балаларсауысқанныңдыбыстарынтыңдап,сыртқы пішініне қарап, өзге құстарға өтеуқсаматыныбайқайды. Еңбекәрекеті:құрағанжапырақтардыжынау. Мақсаты:еңбексүйіштікке,ұқыптылыққатәрбиелеу. "Ұшады құстар біздің бақта" жаттығуы.Мақсаты: балаларды құстардың қимылдарынаеліктеугемашықтандыру;құстарәле мінедегенқызығушылықтыарттыру. Педагог балаларға алдын-ала құстардың ұшып-қоныпжүргенітуралыбейнежазбалардыкөрсетуді мүкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (Аяқ ұштарынанатүру,екіқолдыжан-жақтанжоғарыбірқалыптыкөтеру) Ұшадықұстарбіздіңбақта.(Құстыңұшқанынаеліктеу, қолдармен бұлғау) Солғаушады,ұмтылып,(Бірқолдысолжақтатөменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңғаушады,ұмтылып.(Екіншіқолдыңоңжақтатөменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресетөментүсіп,қонадыбұтаққа,(Төменотыру) Біресекөккесамғайды,ұқсайдыұшаққа.(Аяқұштарынанатүру,екіқолдыжан-жақтанжоғарыбірқалыптыкөтеру) Д. Ахметова. "Қарақұспенбалаландар"қимыл-қозғалысойыны. Мақсаты: балаларды ойын шарты бойынша,белгілергесайжылдамжүгіругедағдыландыру;шапшандыққа, ептілікке, ұйымшылдыққатәрбиелеу. "Кім жылдам?" ойын-жаттығуы.Мақсаты: жүгіруді, секіруді, өрмелеудіпысықтау. Өзбетіменеркінойынерекеті,шығарылғанматериалмен алаңдағы ойындар. Мақсаты:қызығушылығыбойыншаойынтаңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету менқұрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігінқалыптастыру.	Күндібақылау. Мақсаты: балаларды күнді бақылаудыңерекшелеріне баулу; күннің Жер шарының,адамның бүкіл табиғат объектілерін,құбылыстарынатікелейәсерететінін екіошаудару; зияткерлікке тәрбиелеу. Педагог күнді бақылау алдында, балаларға,күнгеқарауүшін, белгілікөкшынының емесэфотопленканықолғаалып,қарауғаболатынынұттысіндіреді. Құралдары:фотопленкаларнемесекөкшынылар Іс-тәжірибе: жапырақтардың бір қабат бетіналып, лупамен хлорофил жасушаларын көру.Балалар күннің жасыл жапырақтарының түсінжасылболуынкамтамасызететінініңміелейді.Хлорофилдің фотосинтез нәтижесінде пайдалоблатынынұттысінеді. "Күлімдейміз күндей" жаттығуы.Күлімдеймізкүндей(қолдарынжоғарыкөтеріп,күннің бейнесін жасайды), Жабырқаудыбілімей(қолдарынжандарынаж ібереді). Күнненшуқаламыз(қолдарынжоғарыкөтереді), Бізбақытты баламыз(қолдарынжандарынажібереді). Г. Кужагулова. Еңбек әрекеті: ауланы (құмсалғыштыңшеттерін,үлескеорындықтарын,еденін)сыпыру. Мақсаты:еңбексүйіштікке,ересектергек өмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу. Құралдары:балаларғаарнайысыпырғыштар,шетқалар,қолғаптар. "Ақсандық,көксандық"қимыл-қозғалысойыны. Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбайойнайбүлугедағдыландыру;ойынжүргізу шінімүқият тындай бүлуге, күштілікке,шапшандыққабаулу. Екібалабір-бірінеарқаларынберіп,қолұстасып отыру керек. Жүргізушібылайжариялайды: - Ергенауылымкөшеді,У ық-буыншшешеді. Қара қойым қашады.Құмалағынша шады.Ақсандық,көксандық,Арқан тарт, кілем арт! Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі дептүсініп,қолұстасып,төзтұрыуыкерек.Қайсысы қарсыны арқалап кетсе, сол шарт қояды. Қарсыласайтылғанұйжануарының(құсының) дыбыстағанын келтіреді. "Кімқашпаныалысқатарады?"қимылдық ойын-жаттығуы. Мақсаты:балалардабелгібойыншаәрекететүбіліктіліктерін дамыту, оң және сол қолыменқапшықты алысқа лақтыруды, жүгіруді, түстітанудыжаттықтыру. Еркінойындар:шығарылғанматериалменалаңдағы ойындар, қимыл-қозғалыстыдамыту, бадминтон ойнау. Мақсаты:ракетқанықарсыласыжаққалақтыруды үйретуді жалғастыру.	Аққайыңдыбақылау Мақсаты: жыл мезгілдеріне байланыстыөзгерулері мен ерекшеліктерін бақылаудыжалғастыру.Табиғатбөлігіретіндеағаш тарғақамқорлық танытуға тәрбиелеу. Қайың-әдеміағаш;ақтүстіқабағыменерекшекөзге түседі. Аққайың көктемде ерте бүршікжарады. Ал жапырағы кештеу шығады. Қайыңағашының бұтағы мен діні берік, әрі шымыр. Жапырағыжұмыртқапішіндес,жиіктеріаратісті.Қайыңкөктемдегүлдейдіжәнегүлдерісырға секілді салбырап жатады. Қайыңдысуретшілерсалудыұнатады.балаларғақайының суретін салуды ұсыну. Ересектерменбіргеорындالاتынқарапайымменбек тапсырмалары: алаңды ағаштарданқұрап түскен бүршіктерді, ұсақ бұталардыжынау. Мақсаты: бірігіп жұмыс істеуге, берілгенмақсатқа бірігіп жетуге дағдаландыру."Аңшыларменқояндар"қимыл-қозғалысойыны. Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбайойнауғадағдыландыру;мергендікке,дәлдікке,шапшандыққа, жылдамдыққа, қимылдардыңүйлестіре білуге бейімдеу; ұйымшылдыққатәрбиелеу. Балалартобынанаарасынанбір-екібала"аңшы"болып (өз қалауларымен немесе санамақарқылы) тағайындалады. Қалған балалар -"қояндарды"сомдайды. Педагогойындыбастайды: - Аңшылар жүр орманда,"Небар?"- депшалғанда. "Аңшылар",қолдарынабірдоптаналып,алаңдыара лап, "қояндарды" іздеген сияқты болыпжүреді, содан соң жасырын жерлерге барыптұрады да алаңды бақылайды. "Қояндар" өз"іздерінен" шығып, алаңда ойнап, секіріп,жүгіріпжүреді. Педагог: - Қояндаршықтышалғынға, Секіредіқуана. Бір-біріне сәлем береді,Төттішөппенкөрект енеді. "Қояндар,қашындар!"- дегенсөздерденкейін"аңшылар" жасырыннан ытқып шығып,"қояндарды"көздеп,доптыаяқтарынанигізуғетырысады. "Қояндар" бір-біріне соғылмай,жылдам өз орындарына доптан қашуғатырысады. Ойынныңсоңында"аңшылар"қанша"қоянды"ұстап алғандарын санап, баға беруге болады.Педагог ойын барысындағы қауіпсіздіктіқадағалайды. "Қайыңқақарайжүгірі"қимыл-қозғалысойыны. Мақсаты:педагогтіңбелгісібойыншажылдамәрекет етуге машықтандыру; тапсырманызеректікпен және шапшандықпен орындауғадағдыландыру. Өзбетіменеркінойынерекеті,шығарылғанматериалмен алаңдағы ойындар. Мақсаты:қызығушылығыбойыншаойынтаңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету менқұрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігінқалыптастыру.	Көліктердібақылау. Мақсаты:балалардыбалабақшаманайындажүргенкөлік үйлерін бақылауға, барлығына ортақбөлшектер мен белгілерді (салон, дөңгелектер,рөл, мотор, жүргізуші) атауға тарту; түсін,айырмашылықтарын табуға машықтандыру."Қандай көлік қайда жүреді?" дамытушыжаттығуы. Мақсаты:балалардыңкөліктертуралыұғымдарынпысықтау, қызығушылығын арттыру; зеректікке,ұйымшылдыққатәрбиелеу. Құралдары: жүк машинасы, кеме, пойыз,велосипед, автобус, ұшақ, жеңіл машина т.б.Балаларғакезекпенжекесуреттеркөрсетіледі: - Балалар, көрсетілген суретке қарап, көліктердіңқайда жүретінін қимылмен көрсетейік: жердежүрсе-аяқтарымыздытопылдатамыз,судажүрсе-қолымызбен суда жүзгендей қимылдар жасаймыз,аспаңда ұшса - қолдарымызды қанат сияқтысермейміз. Ойынды,екіқомандағабөлініп,ойнауғаболады.Ересек әрекеті: ауланы (құмсалғыштыңшеттерін, үлеске орындықтарын, еденін)сыпыру. Мақсаты:еңбексүйіштікке,ересектергек өмектесуге ұмтылуға тәрбиелеу. Құралдары:балаларғаарнайысыпырғыштар,шетқалар,қолғаптар. "Қаршығаменқарлығаш"қимыл-қозғалысойыны. Мақсаты:балалардыойыншартынбұзбай,белгілер бойынша ойнауға, шапшандыққатәрбиелеу. Ойыншыларекітопқабөлініп,екібағытқақарап,екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары"Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар"Қарлығаштар"болады. Бір ойыншыны санамақ арқылы басқарушыретіндетандайды.Басқарушыекісаптына расыменерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен"қар..." дейді де, содан соң қалауынша "шығалар"немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кездебастаушы атын атаған топтағылар бытырай қашажөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды.Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуінұстап алу. Ұсталған ойыншы сол топқа өтеді. Қайсытопқарсытоптыңойыншысынкөпқосымпалса, сол топ жеңеді. "Кегельдіқағыпал"жаттығуы. Мақсаты:доптытурабағыттадомалатып,алшақтұрған кегельді қағып түсіруге дағдыландыру;дәлдікке, ептілікке, зеректікке баулу". Өзбетіменеркінойынерекеті,шығарылғанматериалмен алаңдағы ойындар. Мақсаты:қызығушылығыбойыншаойынтаңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету менқұрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігінқалыптастыру.	Ауа-райыжағдайынбақылау. Мақсаты:табиғаттқұбылысы-тұманжақалытүсініктерін қалыптастыру; мезгілдікқұбылыстардыбақылауға,солқұбылыстыңерекшеліктерінбайқап,қорытындыжасауғатүр ету. "Бұлтқа" фонемо-ырғақты жаттығуы.Мақсаты:балалардысөздердіңырғағынасайқимылдауға баулу; жанбырға еліктеугеынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру.Ақсын, сұрсын, қарасың, Қайда қалқып барасың?Жерге нөсер төгемін,Өссін гүлдер, көп егін!Гүл-гүлжайнапөсеркөк.Нөсер летсен,нөсерлет!Қазақ ауыз әдебиеті. Еңбекәрекеті:құмсалғыштағықұмдықопсыту. Мақсаты:жұмыстытиянақтыорындау,еңбексүйіштіккетәрбиелеу. Жабықтары:тырнауықтар,қүрекшелер,қолғаптар. "Ұшады құстар біздің бақта" жаттығуы.Мақсаты: балаларды құстардың қимылдарынаеліктеугемашықтандыру;құстарәле мінедегенқызығушылықтыарттыру. Педагог балаларға алдын-ала құстардың ұшып-қоныпжүргенітуралыбейнежазбалардыкөрсетуді мүкін. Қанаттарын жайып жан-жаққа, (Аяқ ұштарынанатүру,екіқолдыжан-жақтанжоғарыбірқалыптыкөтеру) Ұшадықұстарбіздіңбақта.(Құстыңұшқанынаеліктеу, қолдармен бұлғау) Солғаушады,ұмтылып,(Бірқолдысолжақтатөменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Оңғаушады,ұмтылып.(Екіншіқолдыңоңжақтатөменнен жоғары бірқалыпты көтеру) Біресетөментүсіп,қонадыбұтаққа,(Төменотыру) Біресекөккесамғайды,ұқсайдыұшаққа.(Аяқұштарынанатүру,екіқолдыжан-жақтанжоғарыбірқалыптыкөтеру) Д. Ахметова. "Тауықпентүлкі"ойыны. Мақсаты: балалардың белгі бойынша. ойынжересінесайжылдамәрекететүқабілеттерінжетілдіру, ептілікті дамыту. "Шұңқырданаттапсекіріпөт"қимылдықжаттығуы. Мақсаты: балаларды ұзындыққа секіругемашықтандыру;вестибуляраппаратын,күш-жігеріндамыту. Өзбетіменеркінойынерекеті,шығарылғанматериалмен алаңдағы ойындар. Мақсаты:қызығушылығыбойыншаойынтаңдау мүмкіншілігімен қамтамасыз ету менқұрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігіндамыту.
--------	--	---	---	---	---

Баланың "Жеке даму картасына" сәйкес жеке жұмыстар жүргізу	"Торғай-торғай, тоқылдақ" артикуляциялық жаттығуы Мақсаты: балаларды мәтінді есте сақтап, мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Торғай-торғай, тоқылдақ, Жердентары та, рышоқыпап, Бөтесітөмпейіп, Тойған қозыдай монтайып, "Шіп-шіп" десіп отырар. Халық ауыз әдебиеті.	Тілге арналған жаттығу. Өртүрлі өлеңдер оқу. Әйнегі-күн, шатыры-аспан, Кеңдала.... Төсі толған егін. Көлдері күміс шашқан, Қазақстан-Республикаменің!	"Үйдің есігін жабайық" дидактикалық ойыны. Мақсаты. Заттардың көлемі бойынша салыстыруды, қалың және жұқа заттарды ажыратуды үйрету. Ойлау қабілеттерін дамыту.	"Торғайдың әні" артикуляциялық жаттығуы. Мақсаты: балаларды мәтінді есте сақтап, мәнерлеп айтуға машықтандыру; артикуляцияны жетілдіру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. Шыр-шыреткен торғайды, Қорға масан, болмайды. Кіп-кішкен торғайлар Ағаш тарды қорғайды. Ж. Сымақов.	"Жұмбақсан" дидактикалық ойыны. Мақсаты. Балаларды қарапайым математикалық амалдар қосу мен азайтуды шығаруға дайындауға, алғашқы ондықтағы алдыңғы және кейінгі сандардың анықтаудағы айырмашылықты аяқтату; Барысы. Мысалы, үштен үлкен сан, бірақ бес санынан кіші; қандай сан үштен кіші, баладан солсанын да бұдыс ұрау. Бала өртүрлі сандарды атайды, ал тәрбиеші аталған саннан үлкен немесе кіші санды айтады. Кейін баламен рөл ауыстыруға болады.
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Бала өміріндегі дәрумендердің маңызы" тақырыбына кеңес.	Ата-аналарға арналған кеңес: "Бала бақшадағы сияқты күн тәртібін үй жағдайында ұйымдастыру".	Ата-аналарға арналған кеңес: "Баланың дұрыс сөйлеуге қалай үйретуге болады".	Айына бір рет "Отбасы күнін" өткізу.	Сұрақ-жауап: "Баладасалауатты өмір салтын ұстануға бағытталған, отбасы дәстүрлері".

	ЦИКЛОГРАММА				
Аптанөмірі	№1				
Күндері	27.06-01.07.2022ж.				
Өтіпелтақырыптың атауы	Нұрлықнұн/Солнышкөлу чистое/ The sun is radiant				
Мекемелің атауы, тооы	Жауқазын				
Педагогтің аты-жөні	Туркбенбаева Р.				
Аптакүндері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Күнтәртібі					
Балаларды қабылдау Ата-аналармен әңгімелесу.	Балаларды денексызуын тексеріп, терілерімен көңіл-күйлеріне қарау; ата-аналармен оқу құралдары, көрнекі құралдар, балалардың жазғы уақыттағы оқу-ойын әрекетіне қатысуы жайлы әңгімелесу;				
Еңбекке баулу	"Қуыршақтарды жуындру" . Мақсаты: балаларды тәрбиешіге қуыршақты жуындруға көмектесуге үйрету; суға салынған қуыршақтарды шаюға, оларды шөтканың көмегімен тазалауды меңгерту. Сумен ұқыпты жұмыс істеу дағдыларын қалыптастыру. Ересектерге көмектесу ниетін, еңбекке құрметпен қарауға тәрбиелеу.	"Біз ойын бөлмесі мен жатын бөлменің терезе алдын, дымқыл матамен сүртеміз" . Мақсаты: балаларды сумен жұмыс істеу барысында, келесі ережелерді сақтауға үйрету: жеңді түру, матаны сулау жән есығу, кірлеген кезде сумен жуу.	"Бөлме өсімдіктеріне пульверизатормен сүбүрку" . Мақсаты: жаңа еңбек дағдыларын үйрету; жапырақтағы ылғалдылықтың қажеттілігі жайлы түсініктерін бекіту; өсімдіктерге ұқыпты күтім жасауға тәрбиелеу. Өзбетінше суғару қажеттілігін анықтауға үйрету (өсімдіктің сыртқы тұрқы жән етопырақтың түсі мен қалпына байланысты), суғару техникасын еске түсіру.	"Таза орындықтар" . Мақсаты: балаларды ойын бөлмесіндегі орындықтарды таза жән е ұқыпты ұстауға үйрету; оларды дымқыл шүберекпен сүрту; оқу қызметінен кейін орындарына қою. Еңбек дағдылары мен жұмыс барысында мәдени – гигиеналық талаптарды сақтау біліктіліктерін дамыту. Ересектерге көмектесу ниетін, еңбекке құрметпен қарауға тәрбиелеу.	"Өз төсегімізді жинауды үйренеміз" . Мақсаты: балаларда өз төсектерін күтіп ұстау біліктері мен дағдыларын қалыптастыру; тиянақтылыққа тәрбиелеу, басқаларға көмектесуге ұмтылу; еңбекке баулу; өзіне-өзі қызмет көрсетуге дағдыландыру.

Ойындар(үстелүсті,саусақ,дамытушы ойындары)	"Сипаттамасыбойыншатаны "дамытушылықойыны. Мақсаты: сөйлеу тілін, ойлау қабілетін дамыту(зат есі мен сын есімді байланыстыру)."Қатарға тұрып билейік" жаттығуы. Мақсаты: балаларды жаттығу барысындаырғаққасайқозғалып, сөздердібіргеайтажүріп,айтылған дене мүшелерін қозғауғамашықтандыру; қабылдау, зерек болуқабілеттерін, вестибуляр аппаратын дамыту. Жаттығуды көңілді әуен жазбасын қосыпөткізугеболады. Қатарғатұрыпбилейік,Мүшеле рдікөрсетейік: Бастыоң-солғабұрып,Қос иықты көтерейік. Қатарғатұрыпбилейік,Мүшелердікөрсетейік:Жоғары қол көтеріп,Бұлғап,төментүсірейік. Қатарғатұрыпбилейік,Мүшеле рдікөрсетейік: Аяқты кезек көтеріп, Маршпен шапалақтап жүрейік.Д.Ахметова .	"Лото"үстелүстіойыны. Мақсаты: қоршаған ортамен таныстыру,танымдарын кеңейту. Лото көптеген түрлі ойынжағдайларын модельдеуге мүмкіндік береді. Ойын барысында логикалық ойлау,байқампаздық,зейін, естесактауқабілетідамиды, ұсақ қол моторикасы жетіледі."Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақжаттығуы. Мақсаты: балаларды сөздердің ырғағына сайқимылдауға баулу; жаңбырға еліктеугеынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру.Жау, жау жаңбыр Жау жаңбыр! Арық суы мол болсын!Өсімдіктер мол болсын!Жауғанжері ншөпболсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру)Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру)Шылп-шылп!Шылп-шылп!(Екіаяқпенсекіру)	"Сикырлы қорапша" дидактикалық ойыны.Мақсаты:баланыңсөйлеутілін,түйсігін,ойлауқабілетін дамыту, сипаттау мәтінін құраудыпысықтау."Қане,көрсет"жаттығуы. Мақсаты:балалардыңойлау,қабылдау,зейін,елестету, пантомималық қабілеттерін дамыту;көліктер туралы түсініктерді пысықтау;ұйымшылдыққатәрбиелеу. Балаларды шеңберге немесе қатарларға тұруғаұсынуға, ырғақты әуенді қосып қоюға болады. Ұшақұшыпкеледі,қане,көрсетші.(Қолекіжаққасозу, денені екі жаққа қозғалту) Машинажүріпкеледі,көрсетші.(Рөлдіайналдырған сынай таныту) Пароход жүзіп келеді, қане, көрсетші. (Алақандықосып,толқынтәріздіқолдыекіжаққаирелендету)Мотоциклжүріпкеледі,қане,көрсетші.(Екіқолдыжұдырыққатүю,қолдыкезек-кезекекіжаққабұру) Тікұшақұшыпкеледі,қане,көрсетші.(Қолекіжаққа созу, денені екі жаққа қозғалту). Велосипед жүріп келеді, көрсетші. (Рөлдіайналдырған сынай таныту, денені екі жаққа теңселту) Катер жүзіп келеді, қане, көрсетші. (Алақандықосып,толқынтәріздіқолдыекіжаққаирелендету)Автобус жүріп келеді, көрсетші. (Рөлдіайналдырған сынай таныту)	"Айналамыздағы геометриялық пішіндер"дамытушы ойыны (жемістер мен көкөністер).Мақсаты: балалардың жеміс пен көкөністер,геометриялық пішіндер туралы түсініктерінпысықтау; ойлау, қабылдау, зейін қабілеттерінжетілдіру. Құралдары: шеңбер, сопақша, шаршы,тіктөртбұрыш, үшбұрыш сияқты пішіндер;жемістер мен көкөністердің кескіндері. - Балалар, қандай геометриялық пішіндердібілесіңдер? (Дөңгелек, сопақша, шаршы,тіктөртбұрыш,үшбұрыш). - Алдарындағы суреттерде салынған заттарды атапкөрейік. (Балалар жемістер мен көкөністердіатайды) - Оларды қандай бір сөздермен біріктіреміз?(Жемістер,көкөністер.) - Суреттегі көкөніс пен жемісті өзіне ұқсасгеометриялық пішінмен үстін бастырып қойыңдар.Пазл жинау ойыны. Мақсаты: ұсақ қол моторикасы мен қозғалыскоординациясындамыту, тапсырманыжан-жақтықырынан көру қабілетін жаттықтыру, развиваетлогикаларын дамыту, табандылыққа, ұқыптылыққатәрбиелеу. "Қарада,қайтала"ойынжаттығуы. Мақсаты: көру арқылы қабылдауын, қиялдарындамыту, кеңістіктегі, жазықтықтағы геометриялықпішіндер жайлы білімдерін бекіту. Құралдары:геометриялықпішіндер жинақнамалары,шаршыпішіндіпарактар.	"Өрнектіқұрастыр"дидактикалықойыны.Мақсаты: зейін, қабылдау, ойлау қабілетін, ұсаққол моторикасын дамыту, түстер жайлыбілімдерін бекіту, шығармашылық қабілеттерінұштау. "Сипатталған ғимаратты тауып ал" зейінгежаттығу. Мақсаты: балалардың зейінін, қабылдау, ойлауқабілеттеріндамыту. Құралдары:түрлітүстіжәнебиіктігітүрліүйлердіңсуреттері. Педагогсуреттердітізіп,бірінеауызшасипаттамабереді,балаларсипатталғанүйдітабуғатырысады.Дұрыс тапқан бала, сол суретке тағы бір ретсипаттамабереді. Көркемсөздімәнерлепайту(жаттау)жаттығуы. Мақсаты: жылдың төрт мезгілі ретін білугедағдыландыру; есте сақтау, сөйлеу қабілеттеріндамыту. "Төртдосым". Төртдосымжанымнанөткен:Жаз, күз, қыс және көктем. Ұмытпаймыннебүгін,неертен:"Жаз, күз, қыс және көктем". Д.Ахметова.
---	--	--	---	---	---

Таңғыжаттығу	Кешенді жаттығу. Балалардың денсаулығын нығайтуға ықпал ету, күнделікті жаттығу әдетін қалыптастыру. Ал, балалар, тұрайық, Алақандыұрайық. Оңға қарай иіліп, Солға қарай айиіліп, Бір отырып, бір тұрып, Бойымызды созайық. Белімізді жазайық.
--------------	---

Таңғы ас(көркем сөздер,қалыптастырылатын іскерліктері мен дағдылары)	Тамақтану кезіндегі мәдени дағдыларды қалыптастыруды жалғастыру: асхана құралдарын (қасық пен шанышқы) дұрыс қолдану; майлықты ұқыпты пайдалану; нанды үгітпеу, асты-ауызды жауып шайнау, тамақ ішкен кезде сөйлемей; Асты-шашпай, төкпей іш, Сораптамай баппен іш. Ақырын алып қолына. Шашпай же нанды да. Келген асты алдына. Тауысып іш қалдырма. Тамақ ішер кезде біз сөйлемейміз, күлмейміз. Астан басқа өзгені Елемейміз білмейміз.				
Ойындар, оқу қызметіне дайындық	Балаларды ҰОҚ дайындау мақсатында жүргізілетін ойындар мен ойын жаттығулары				
	Драматизациялауға арналған сөздік жаттығу: "Жаз қонаққа келді". Мақсаты: балаларды, мәнерлеп оқу, пантомима ережелерін есүйеніп, жаз туралы өлеңді айтуға ынталандыру; жаз мезгіліне қызығушылықтарына рттыру. Құралдары: өлең мазмұнындағы нысандар бейнеленген суретті-бетперделер. Жаз келіпті жадырап, (Екі қолым еңезін нұсқау) Қандай әсем, қараса. (Қолды екі жаққа жаю) Мұнда әсем түймедақ, ("Түймедақ" - балалар ортаға шығып, қол бұлғайды) Жай қалыптұр, тамаша, Көбелек пен аралар ("Аралар" мен "көбелектер" жәндіктерді келтіреді) Гүлге қонды, жарыса! Шөпарасын қарасаң, Бүлдірген бар қызарған. ("Бүлдіргендер" жүгіріп шығып, беттерін ұстап, бастарын шайқайды) Жасырынып жатқаны, Көзгетүспей, тәп-тәтті!	Әңгімелесу: "Құс ұясын бұзба; ағаштарды сындырма; демалып отырған орнына қоқыстан ама; бұлақты ластама". Мақсаты: табиғатты аялау қағидаларына бейімдеу.	"Денемүшелері" жаттығуы. Мақсаты: балалардың дене мүшелері туралы түсініктерін тиянақтату; м. әтінді ырғаққасайып жүріп, қимылдарды орындауға машықтандыру. Мынау- менің жүрегім, (Екі қолды кеудеге қою) Бәрі осыдан басталған. Мынау– басыма қылды, (Екі алақанды басқа қою, сипау) Бәрін осы басқарған. (Сұқ саусақ жоғары) Мынау– оң қолым, (Екі қолды кезек-кезекі жаққасермеу) Мынау– сол қолым. Барлық істі басқарған. (Шапалақтап)	"Еркелетіп ата" дидактикалық ойыны Мақсаты: сөз тудырушы жұрнақтар арқылы жанасөз құрау.	"Тікұшақ қайда ұшып барады?" дамытушылық жаттығуы. Мақсаты: балаларды суретке қарап, тікұшақтың қай жаққа ұшып бара жатқанын анықтап айтуға машықтандыру; кеңістікті, жазықтықты бағдарлау қабілеттерін пысықтау. Педагог балаларды алдын-ала тікұшақтың қалай қозғалып, ұшатынын бейне жазбалар арқылы көрсетеді. Солдан соң түрлі бағыттарға ұшқан, түрлі кеңістікпен жазықтықта ұшып-қонғаны туралы суреттерді кезегімен көрсетеді. Құралдары: тікұшақтың жоғары, төмен, оң, сол жақтарға ұшқаны туралы суреттері. Балалар мысалы жауаптары: "Тікұшақ солға ұшады", "тікұшақ солға ұшады", "тікұшақ жоғары ұшады", "тікұшақ төмен ұшады", "тікұшақ жерге қонады", "Тікұшақ аспанда ұшады". Балалар тікұшақтың иілгіш екенін байқайды.

	Еңкейіпкеп,ерінбей,(Қалғанбала ларортағашығып, сұқ саусақтарын қозғалтады) Теріпсаламсебетке. Кіп- кішкене,моншақта й,Әсер етер тәбетке. АударғанА.Көкенова.				
Балабақшақестесібо йыншаҰОҚ	Сөйлеудідамыту "Нұрлықүн" Мақсаты: Жазғы ауа-райы,жазғы күнніңерекшелігі туралы түсіндіру.	Денешынықтыру "Күлімдептұрнұрлықүн" Мақсаты: Балаларды аяқтың ұшымен тұру;қолынбелінеқойып,бірая кпентұруға;көлбеутақтаймен(е ні2см,биіктігі30- 35см)жоғарыжәне төмен жүру іскерліктерін жетілдіру;қатарға екеуден тұру дағдыларын дамыту;қимылды ойындар допты алысқа дәлдеплақтыру дағдыларын дамыту.	Көркемәдебиет Әңгімелеп үйренеміз.А. Осеева "Тәтті тоқаш"Мақсаты:Балалардыбайла ныстырыпсөйлеуге,өзойларын еркін айтуға үйрету; оқылған әңгіменіңмазмұнын меңгерту; еңбекті бағалап, адамгершілікқасиеттерін қалыптастыру; оқиғаны өмірменбайланыстыра айту дағдысын дамыту; ата- анаға,үлкендерге сыйластыққа тәрбиелеу.	Суретсалү «Аспандағығажайыпқұс» Мақсаты: Балаларды аспандағы құстың суретінсалуға, дене бөліктерінің пішінін бере білугеүйрету; ұсақ қол моторикасын , зейіндерін,қиялдарын, жазықтықты бағдарлай білүбіліктіліктерін дамыту ; бояу, қылқаламмен суретсалуғажаттықтыру;сұлулық жайлытүсініктерінкеңейту, табиғат нысандарына қамқорлықпенқарауғатәрбиелеу. Музыка "Әсемтабиғат" Мақсаты:Өткенматериалдыбала ларғаестерінесақтау. Балаларда шығармашылықты, өзіне дегенсенімділіктідамыту;өзбетін шешешімқабылдаумүмкіндігі;м узыханыжәнемузыкалыққабілет тіассоциативті қабылдауды дамыту.	Жаратылыстану "Әрқашанкүнсөнбесін!" Мақсаты: Аспан денелерімен танысудыжалғастыру,жердегі жарықпенжылукөзікүнтуралы кеңірек түсінік беру. Күннің жердегітіршілік үшін маңыздылығын анықтау. Балалардыңжансызтабиғаттур алыбілімдерінкеңейту. Табиғатқа деген құрмет сезімінтәрбиелеу.

Серуен	Гүлзардағы гүлдерді бақылау. Мақсаты: гүлдің өсуі мен дамуын бақылауды жалғастыра білуге дағдыландыру; ойлау, зейін, қабылдау қабілеттерін дамыту. Балаларға календула, космея гүлдерін салыстыруға шақыру. Еңбек әрекеті: дала өсімдіктері не күтім жасау (қопсыту, суғару, шөптеу). Мақсаты: Ұжымдық еңбектен алатын жағымды сезімдерін тәрбиелеуді жалғастыру. "Кім спортшы?" жаттығуы. Мақсаты: балаларды денсаулықты сақтау қағидаларына баулу; мәтін дырғаққасайайта жүріп, қимылдарды орындауға машықтандыру. Кім спортшы? Тек алға! (Орында адымдау) Жаттығуда адымда. Басымызды шайқаймыз, (Қол бел де, басты екі жаққа бұру) Бір-екі, бір-екі. Денемізді иеміз, (Алға еңкею) Бір-екі, бір-екі. Қолымызды көтереміз, қайтатементүсіреміз, (Қол жоғары, төмен түсіру) Денемізді созамыз. (Аяқ ұшымен тұру, керілу) Аяқты алшақ қоямыз, (Аяқты кеңашып секіру) Бір, екі! Адымда, (Орында адымдау) Бізде бәрі тамаша! Спортшы болсаң, шаршама! (Қол шапалақтау) "Ақсүйек" қимыл-	Торғайды бақылау. Мақсаты: торғайдың сыртқы дене ерекшеліктері, тіршілігі жайлы білімдерін тереңдету; сөздік қорларын молайту. "Торғайдың әні". Шыр-шыреткен торғайды, Қорғамасаң, болмайды. Кіп-кішкен еторғайлар Ағаштарды қорғайды. Ж.С. ымақов. Торғайдың қимылдарын бақылап, құстың екі аяқпен секіретіні, алаңның өзгешеліктерін, қанаттарымен бір-екі рет қағып, тез жете білетіні, ағаш бұтасына шыртөтіп ұшып кететіні туралы әңгімелей. Еңбек әрекеті: ойын жабындысын жинау. Мақсаты: еңбек дағдыларын дамыту. "Қаршыға мен қарлығаш" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балалардың ойыншартын бұзбай, белгілер бойынша ойнауға, шапшаңдыққа тәрбиелеу. Ойыншылар екі топқа бөлініп, екі бағытқа қарап, екі қатарға тұрады. Бұлардың бір қатары "Қаршығалар" да, екінші қатарындағылар "Қарлығаштар" болады. Бір ойыншыны санамақ	Күнді бақылау. Мақсаты: балаларды күнді бақылаудың ережелеріне баулу; күннің Жер шарының, адамның бүкіл табиғат объектілерін, құбылыстарына тікелей әсер ететініне көңіл аудару; зияткерлікке тәрбиелеу. Педагог күнді бақылау алдында, балаларға, күнге қарау үшін, белгілі көк шыныны немесе фото пленканы қолға алып, қарауға болатынын түсіндіреді. Құралдары: фото пленка, ларнемесек өкшінылар. "Күлімдейміз күндей" жаттығуы. Күлімдейміз күндей (қолдарын жоғары көтеріп, күннің бейнесін жасайды), Жабырқауды білмей (қолдарын жан дараына жібереді). Күннен шуақ аламыз (қолдарын жоғары көтереді), Біз бақытты баламыз (қолдарын жандарына жібереді). Г. Кузагулова. Еңбек әрекеті: құраған шөпті жинау. Қолғаптарды қолдану. Аллергиясы бар балалардың қатыспауы нескеру. Мақсаты: еңбек дағдыларын дамыту; өсімдіктерді аялауға, ересектерге көмек көрсетуге деген ниеттерін тәрбиелеу. "Ақсерек, көксерек" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шарты бойынша ойнауға, мұқият және	Раушангүл бұталарын бақылау. Мақсаты: Өсімдіктердің өсуі мен дамуын бақылау, табиғи ортаға қамқорлық көзқарасты қалыптастыруды жалғастыру. Еңбек әрекеті: гүлдерді суару. Мақсаты: бірлесіп жұмыс істеу, тапсырманы тиянақты орындау. Сукұйғыштарды қолдану. "Санықанша – сонша гүл (саңырауқұлақ, жапырақ, тас, бұтақ) жинаймыз" ойын-жаттығуы. Мақсаты: балалардың заттар жиынын санға сай құрастыруға дағдыландыру; зейін, қабылдау, ойлау қабілеттерін жетілдіру. Құралдары: жасанды не гүлдер, не жасанды жапырақтар; нетастар, ағаштардан түскен ұсақ бұтақтар. Педагог балаларға цифрді көрсетеді немесе ауызша санды атайды, балалар санға сай заттар жиынын құрастырады. Заттар жиынын жекешенемесеш ағын топтарға бөлініп, құрауға болады. "Үшінші артық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойынды зерек болып ойнауға, шапшаңдыққа, жылдамдыққа, қимылдарды үйлестіре білуге дағдыландыру; кеңістікті бағдарлай білуді, күш-жігерін дамыту; достыққа тәрбиелеу. Санамақ бойынша ойынды	Кемпірқосақты бақылау. Мақсаты: жаз мезгілінің ерекшеліктерін, табиғатта болатын өзгерістер жайлы түсініктерін бекіту, "кемпірқосақ" жайлы түсініктерін кеңейту. "Кемпірқосақ". Жаңбыр жауып, асылды, Аспан шайдай ашылды. Суретші екен табиғат, Бояулар ындайындап, Түр-түсін дәл тауыпты, Кемпірқосақ салыпты. Ш. Әлдибекұлы. Еңбек әрекеті: ойына лаңынұсақ бұтақтардан жинау. Мақсаты: бірлесіп жұмыс істеу, ортақтапсырманың орындалуына қол жеткізу, өзара көмекке тәрбиелеу. "Күн мен жаңбыр" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды белгі бойынша жан-жаққаша шырап жүгіруге және бір-біріне соғылмай, бір жерге жиналуға дағдыландыру; вестибуляр апаратын, кеңістікті бағдарлау қабілетін жетілдіру; ептілікке, достыққа тәрбиелеу. Күрделенуі: екінші белгі бойынша балалар жаңбыр шалшықтарын баспау үшін, биіктіктерге (тастар, бөренелер, орындықтар, сатыларға) жылдам шығып тұру тиіс. "Үш табан" қимыл-қозғалыс
----------------------	---	--	--	---	---

	қозғалыс ойыны. Ойын мақсаты: балаларды ойындар ежесіне сай ойнауға машықтандыру; зеректікке, қырағылыққа, дәлдікке дағдыландыру; шыдамдылық қат әрбиелеу. Ойынға қатысушы балалар бір қатарға тұрады. Тәрбиеші ақ сүйекті қолына алып, балалардың тұ сыртына шығады да, алысқа лақтырады. Балалар ақ сүйектің лақтырылған бағытын көрмеуі керек. "Ақ сүйек" жерге түскеннен кейін тәрбиеші: "Алақ сүйекті іздендер, кім тез табарекен?" - дейді. Ойынның шарты бойынша ақ сүйекті тауып алған бала басқаларға білдірмей, тәрбиешіге тез келіп беруі керек. Егер балалардың бірі байқап қалса, ақ сүйекті тауып алған баланы қуып жетіп, денесіне қолын тигізуі керек. Сонда ақ сүйек өзіне беріледі. Сөйтіп, ақ сүйекті ешкімге жеткізбей тәрбиешігет абыс еткен бала жеңімпаз аталады. Жабыдығы: ақ сүйек. "Сызықты баспа" қимыл жаттығуы. Мақсаты: балаларды бір бағытта, жылжи отырып, екі аяқпен секіруге дағдыландыру. Балалардың секіру жолы бойына көлденең сызықтар салынады	арқылы басқарушы ретінде таңдайды. Басқарушы екі саптың арасымен ерсілі-қарсылы жүріп дауыстайды. Алдымен "қар..." дейді де, содан соң қалауынша "шығалар" немесе "лығаштар" деп қосады. Сол кезде бастаушы атын атаған топтағылар бытырай қаша жөнеледі де, аты аталмаған топ оларды қуалайды. Олардың міндеті - қашқан топтағылардың біреуін ұстап алу. Ұсталғаны ойыншы сол топқа өтеді. Қайсы топ қарсы топтың ойыншысын көп қосып алса, сол топ жеңеді. "Бақшадағы тауықтар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: орташа қарқынды жүгіруде, жартылай отыруды және қанаттарын қаққан қозғалысты келтіруді жаттықтыру. Белгі бойынша екі аяқпен секіру; ептілікке, зейіндікке тәрбиелеу, қозғалыс координациясына дамыту. Өзбетімен еркі ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, дымқыл құммен ойындар. Мақсаты: ұсақ қол моторикасында мыту.	белсенді болуға; батылдыққа, жылдамдыққа, жеделдеп жүгіруге баулу; балалардың тіл байлығын жетілдіру, достық қарым-қатынастарына дамыту. Ойнаушы қалаңда өткізіледі. Ойынға қатысушылар екі топқа бөлінеді. Аралығы 30-40 метрдей жерге бір-біріне қарама-қарсы орналасады. Қаз-қатар қол ұстасып, тізіліп тұрады. Жеребе бойынша ойынды бастаған топтың балалары әндете өлең айтады. - Ақ серек, көк серек, Бізден сізгек імкерек? Екінші топтағылар ойыншының атын атайды. Сол кезде аты аталған бала өз тобынан шығып, екпіндей жүгіріп келеді де, қарсы топтың тізбегін үзіп кетуге тырысады. Егер үзіп кетсе, бір баланы жетелеп апарып, өз тобына қосады. Үзе алмаса, өзіс ол топқа қалады. Ескерту: педагог ойынына ауалдында қауіпсіздік ежелерін қайталап, нұсқау беру тиіс. "Теңіз толқиды" аз қимылды ойыны. Мақсаты: тәрбиешінің белгісі бойынша орындау, шығармашылық, зейінділік, ұстамдылықта нығу. Белгі бойынша екі аяқпен секіру; ептілікке, зейінділікке тәрбиелеу, қозғалыс координациясына дамыту. Өзбетімен еркі ойын әрекеті, шығарылған материалмен	бастайтын екі балатаңдалынады: бірі қуғыншы, екіншісі қашады. Балалар тобының жартысы шеңберге тұрады. Қалған балалардың әрқайсысы шеңберде тұрған баланың бірінің артына тұрып, жұпты құрайды. Қуғыншы мен қашушы шеңбер сыртында, бір-бірінен алшақ тұрады. Белгі бойынша балалар шеңбер сыртында, сол шеңбер бойымен бірін-бірі қуалайды. Қашып жүрген бала (қалауы бойынша немесе шаршаған кезде) өзі қалаған жұптың алдына тұрып алады. Сол кезде үшінші артық болып қалған бала әрмен қарай қашуды жалғастырады. Егер қуғыншы қашып жүрген баланы қолмен тигізіп, түртіп үлгерсе, қуғыншы кері бағытта қаша бастайды, оны ұсталған бала қуалайды. "Күннің суретін сал" қимылды ойыны-жаттығуы. Мақсаты: спорттық ойындар мен жарыстарға қызығушылықтары арттыру; ептілікті дамыту. Өзбетімен еркі ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар. Мақсаты: құрдастарымен қарым-қатынас жасау, біліктіліктерін қалыптастыру.	ойыны. Мақсаты: балаларды мергендікке, шыдамдыққа, ұқыптылыққа, ептілікке тәрбиелеу; асықты қолдақолда еркін ұстап, ойын алаңында белгілі қимылдарды жасауға дағдыландыру. Ойынға үш-төрт бала қатыса алады. Әр балаға бір-бірден асық, бір-бір сақа беріледі. Көмбеге бір-бірден асықты қосқан әртөптің ойыншылары өз алаңдарында жеке-жеке сақаларын үйіріседі. Сақасы алшы түскен бала бірінші болып, одан кейінгілері рет-ретімен (тәйке, бүк, ішік) "ұшуға" кіріседі (көмбеден алшақтау жерге барып сақа үйіреді). Сақасы алшы түскен ойыншы бірден көмбедегі тігілуі асықты атады. Осылай болмаған жағдайда, асық ату, бәрі ұшып болған соң, бастапқы кезек бойынша жалғасады. Алысқа ұшқан мергендер тігізе алмаса, көмбеде қалған ойыншыға кезек тиеді. Көздеген асығына дәл тигізіп және оны көмбеге жиегін алып өлшегенде, үш табан артық қашықтыққа ұшырған ойыншы қашан келесі асыққа тигізе алмай қалғанша атауды жалғастыра береді. Болмаса атқан асығы үш табаннан аспай қалғанда ғана ойынды тоқтатып, өзінен кейінгі ойыншыға кезек тиеді.
--	---	---	--	--	--

	месе жіптер төселінеді. Күрделенуі: сызықтардан уақытқа жылдам секіруге шақыру. Өзбетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты дамыту ойыны "Тастардан секіру". Мақсаты: тепе-теңдікті дамыту.		алаңдағы ойындар. Құрдастарымен қарым-қатынас жасау біліктіліктерін қалыптастыру.		йыншыға кезек береді. Ұтылған бала ойыннан шығып қалады. Сөйтіп айналасы екі-үш айналымның ішінде әр көмбеден бір-бір жеңімпаз шығып, олар енді орталық көмбеде ақтық сайысқа түседі. "Түрлі-түсті жолақтар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: кеңістікті жылдам бағдарлау біліктіліктерін дамыту, кемпірқосақ түстерін бекіту. Өз бетімен еркін ойын әрекеті, шығарылған материалмен алаңдағы ойындар, қимыл-қозғалысты, көру қабілеттерінде мығу "Нысанға тігіз".
Серуеннен оралу	Өз бетін шешіп, жылдам қимыл біліктіліктерін оқыту; балалардың аяқ киімін ояуына тағып, сырт киімінң түімесіне ғыта ояуды үйретуді жалғастыру.				
Түскі ас	Жуу нүере жесіп оқыту, жуу нүбелмесіндетертіпті сақтау.				
Күндізгі ұйқы	Релаксацияға арналған жаттығу:				
	"Менің көзім" Мақсаты: тыныш ұйқыға қолайлы жағдай ояту.				
Бірге-біртүтүрғызу, шынығу процедуралары	Жалпақта бандылықты алдын-алу мақсатында денсаулық жолдарымен жүру.				
Бесін ас (қалыптастырылатын іскерліктері мен дағдылары)	Асхана бойынша кезекшілік міндеттерін адал орындауды үйретуді жалғастыру; дастарханды толық жаю.				
Ойындар, жеке-дара іс-әрекет (сюжетті-рөлдік, аз қимылды, дидактикалық, үстел үсті, театр ойындары)	"Не өзгерді?" дамытушылық ойыны. Мақсаты: балалардың қабылдауын, зейіндерін, есте сақтауын дамыту; байқампаздыққа, зеректілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар: Өртүрлі заттар мен ойыншықтар. Барысы. Педагог балалардың алдынан таныс ойыншықтармен заттарды ұсынады. Алдымен саны басталып, ал кейін 10-12 дейін	"Су, аспан, жер" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балалардың тірі табиғат нысандары жайлы білімдерін бекіту; қиялдарын, зейіндерін дамыту; алғырлыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу. Ойын барысында оқолданылады. Балалар жарты шеңбер немесе шеңбер құрып отырады. Бірінші кезеңде ойыншартын көрсету үшін, бастаушы рөлін тәрбиешінің	"Кемпірқосақ" дидактикалық ойыны. Мақсаты: негізгі және қосымша түстер жайлы түсініктерін бекіту. Ойын барысында балалар түрлі түсті жолақтарды таңдайды, түстерді сәйкес рет-ретімен орналастырып, кемпірқосақ құрайды. Сюжетті-рөлдік ойын "Жануарлар бағы". Мақсаты: балалардың жануарлар бағы, қорғауға алынған жан-жануарлар жайлы түсініктерін	"Логикалық жұптар" (табиғат құбылыстары) дидактикалық ойыны. Мақсаты: белгілі құбылыстар бейнеленген карточкаларды жинап, логикалық екі карточкаларды біріктіру; білімдерін жүйелеу; ойлау, есте сақтау қабілеттерін, сөйлеу тілдерін, қиялдарын дамыту; түрлі құбылыстарға деген қызығушылыққа, ізденімпаздыққа тәрбиелеу. Керекті құрал-	Дамытушылық ойын. "Не істейтінімізді айтпаймыз, не істейтінімізді көрсетеміз". Мақсаты: балалардың ой-өрістерін, қиялдарын, логикалық ойлауларын, тапқырлық қабілеттерін дамыту. Барысы. Жүргіз уші. 1 Нұсқа. Педагог жұмбақты ым-ишарамен көрсетеді,

	жеткізілуі мүмкін. Ойыншықтарды бір қатарға орналастырғанда, балалар олардың реттік нөмірін айтады. Балалар көздерін жұмады, педагог қатардағы ойыншықтардың орналасуын өзгертеді. Балалар көздерінашады да, қайойыншық қай жерге ығысқанын айтады. Сюжетті-рөлдік ойын "Экологтар". Мақсаты: эколог жұмысы жайлы түсінік беру. Әлеуметтік шығармашылыққа жағдайтуға және мадақтау, ойын желісіне сәйкестопшаларға бөліну біліктіліктерін, сөйлеуді дағдысын қалыптастыру. Балалардың эколог жұмысының адамгершілік бағыты оның табиғатты сақтауға ықпалы, әлеуметтік маңыздылығы жайлы ұғымдарын кеңейту. Ойын барысы: Тәрбиеші ойын алдында балалармен бірге плакат тар, экологтың жұмысы жайлы кітапшаларды қарастырады, "Қызыл кітап" жайлы білімдерін бекіту, эколог-маманың қызметінің маңызы неде екені жайлы талқылаған жөн. Балалар рөлдерді өздері бөледі, нысанды таңдайды, жергілікті жердің жоспарларымен, картамен жұмысты ұйымдастырады; экологиялық паспорттарды зерттейді; экологиялық жағдайды зерттейді (судың, ауаның, топырақтың сынамасы); экологиялық жағдайды қалыпқа келтіру бойынша жұмыс жүргізеді; фотоға түсумен айналысу. Ойын соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытынды жасауы мүмкін: адам табиғат алдындағы жауапкершілікті сезіну керек.	өзі орындайды. Бастаушы допты кезекпен әр баланың қолына лақтырады да "су!", немесе "аспан!", немесе "жер!" - деп айтады. Допты алған бала, әр белгі сөзге тиісті сөз тауып атайды. Мысалы, "су" - балық атаулары, суда өмір сүретін тіршілік иелері, "аспан" - құстардың немесе ұшатын жәндіктердің атаулары, "жер" - жан-жануарлардың, жәндіктердің атаулары. Сюжетті-рөлдік ойын "Аналар мен қыздар". Мақсаты: балалардың отбасы туралы, отбасы мүшелерінің міндеттер жайлы түсініктерін бекіту. Ойынға қызығушылықтарын дамыту. Балаларды рөлдерге бөлініп, бөлінген рөлгесәйкес әрекет етуді, сюжетті дамытуды үйретуді жалғастыру. Ойын барысында өзара әрекеттесуге және ойыншылар арасындағы қарым-қатынасты орнатуға ықпал ету. Отбасы мүшелеріне деген сүйіспеншілік пен құрметке, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу.	бекіту; ветеринар дәрігер, орнитолог туралы түсініктерін бекіту; мамандардың жануарлар бағында қандай рөл ойнайтынын анықтау; жануарларға қамқорлық танытуға, еңбексүйгіштікке тәрбиелеу. Барысы. Тәрбиеші балалармен бірге ойын алдында жануарлар бағы жайлы суреттер қарастырады, әлем бойынша қорғалатын аңдар мен құстар жайлы бейнебаян көреді. Ветеринар дәрігер, орнитолог (құстар бойынша маман), зоолог (жан-жануарлар бойынша маман) сияқты мамандардың қызметінің маңызы жайлы талқылау қажет. Балалардың өздері жануарлар бағында жұмыс жасайтын қызметкерлерді атап, таңдайды. Кейіпкерлер өзіне қажет киім үлгілері мен құралдарды алады да, орындар ына барады. Қалған балалар қолдарына ойыншықандар мен құстарды алады да, оларды белгіленген орындарға отырғызып, қозғалтады, қимылға келтіреді. Мамандар аңдар мен құстардың орындарын қарайды, көмектерін тигізеді. Ойын соңында тәрбиеші балалармен бірге қорытынды жасауы мүмкін: адам жойылып бара жатқан аңдар мен құстар үшін жауапкершілікті сезіну, қамқорлық таныту, тіршілікті уіне қолайлы жағдайтуға ықпал ету.	жабдықтар. Өртүрлі табиғи құбылыстар бейнеленген суретті-карточкалар. Барысы. Балалар суреттердегі белгілі табиғат құбылыстарына мұқият қарап, составить логикалық жұптар құрайды. Логикалық жұптар тізбегі мынандай болуы мүмкін: тамшы-жаңбыр; тамшы-шатырдағы мұз; тамшысы; тамшы-тұман; тамшы-кемпіркосақ; тамшы-мұз; тамшы - бұлақ; жапырақ - ағаш; жапырақ - бұтақ; жапырақ - гүл; және т.б.. Сюжетті-рөлдік ойын "Балалар кітапханасы". Мақсаты: ойын арқылы қоршаған орта туралы білімдерін көрсету, кітапхананың әлеуметтік маңыздылығын көрсету; кітапхана қызметкерлері жайлы ұғымдарын кеңейту, қоғамдық орындарда өзін-өзі ұстау ережелерін бекіту; кітап ықолдану ережелерімен таныстыру; кітап оқуға деген қызығушылықтарын ояту, кітапты ұқыпты ұстауға тәрбиелеу. Ойын барысында балалар әртүрлі ойын әрекеттерін орындайды: оқырман формулярларын рәсімдеу, кітапханашының өтінім қабылдауы, картотека мен жұмыс, кітап беру, оқу залының жұмысы.	балалар затты, жан-жануарды, құбылысты көрсетеді. 2 Нұсқа. Белсенді балалар ортағашығып, қимылдарды кезектесіп көрсетеді. 3 Нұсқа. Шенберде отырған (тұрған) әр бала, қимылды кезек-кезек көрсетеді. Балалар ойланып, жұмбақты шешуді тырысады. Сюжетті-рөлдік ойын. "Дәріхана". Мақсаты: балалардың дәріхана жұмысшыларының мамандығы (фармацевт, провизор) жайлы түсініктерін бекіту; әдептілікке, жауапкершілікке тәрбиелеу. Керекті құрал-жабдықтар. Ойыншық пішінді дәрілер, сөмкелер, ақхалаттар, төлемақыны қамтамасыз ететін карточкалар мен жетондар. Барысы. Педагог алдын-ала балалармен дәріханада жұмыс істейтін мамандар туралы әңгімелеседі. Балалар фармацевт, провизор секілді мамандардың міндеттерін, дәріханада медициналық көмек көрсетуге арналған қандай дәрілер мен құралдар сатылатынын анықтайды. Балалар дәріхана мамандарының (дәріханашы, провизор) рөлін өзара бөлісіп алады; қалғандары тұтынушы болады; өздеріне керек құралдарды алып, орындарына барады. Педагог балаларға дәріханаға бірінші тұтынушы келіп, ойынды бастайтынын айтады. Басында педагог диалогтарды түзетіп, күрделі сұрақтар қоюға жаттықтырады.
Серуенге дайындық (қалыптастырылатын іскерліктері мен дағдылары)	Тәрбиешінің сүйемелдеуі мен киім киюдің реттілігін бекіту. Өз киім-кешектерін ұқыпты ұстауға, тиянақтылыққа тәрбиелеу.				

Серуен	Бағдарлау. Ойын алаңына экскурсия.Мақсаты: балаларды бағдарлау барысына,басынан бастап, аяғына дейін, зейін салып,қатысуға бейімдеу; дүниетанымын кеңейту;өсімдіктер әлеміне деген қызығушылықтарын арттыру. Балаларға балабақшағимараты найналыпөтіп,аумағында не өсіп тұрғанын анықтаудыңсынады. Көркемсөз."Ағаш". Қаладаорман,қырда орман.Сонау алыс жылдардан Өзен бойы, жол бойыОрман,орм анырғалған.Қап тай өскен өңірдіОрман қандай өмірлі!С.Сейтх азин. Нақтылау: қайсысы ағаштар, бұталар, гүлдер.Гүлзардың жанына тоқтап, ондағы гүлдердіқарастыру. Балалар өсімдіктердің жаз мезгілінде жасылтүсті болатынын аңғарады. Жасыл түс -фотосинтездің (флорофилл) нәтижесінде пайдаланатынқұбылыс. Еңбекәрекеті:жолдардысышыр у. Мақсаты: еңбексүйгіштікке тәрбиелеу."Үйректер мен аңшылар" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты. Ұйымшылдыққа, зейінділіккетәрбиелеу, өз қимыл-қозғалысын басқарубіліктіліктерін дамыту, балаларды доптықозғалмалы нысанға тигізуге жаттықтыру, көруқабілеттеріндамыту. "Бояулар" қимыл-қозғалыс ойыны.Мақсаты: балаларды жүгіру бағытын өзгертіп,жылдамдықпенжүгіре	Көбелектібақылау. Мақсаты: көбелек оның құрылысы, шығуыжайлы білімдерін кеңейту, табиғатты аялауғатәрбиелеу. "Көбелек". Гүлді,бақтыарш алардыАраларды ,шаршамады.Ұ ша берді көбелек те,Төмендепте,т өбелепте.Нәзік канат талар емес.Қондыбар ыпқалақайға,Он ысезгенбалақай ма?Ж.Сәтібеков Балаларға көбелектіәсемететінқа наттарының боялған өрнектері екенін байқату, ал денесі меналты аяғы, басы мен көздері көбелектің нағызжәндік екендігін нақтылы дәлелдейді. Еңбек әрекеті: құмсалғыштыңайналасындағы құмдыжинау. Мақсаты: аса ауыр жұмысты ұлдарғаорындауды (құмды шелекке салып шығару),қыздарға құмды сыпырғышпен сыпырып,қалақшаға салып көмек көрсетуді үйрету. "Ақсандық,көксандық" қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды ойын шартын бұзбайойнай білуге дағдыландыру; ойын жүргізушінімұқият тыңдай білуге, күштілікке,шапшандыққабаулу . Екібалабір-бірінеарқаларынберіп,қолұ стасып отыру керек. Жүргізушібылайжариялайды: - Ертеңауылымк өшеді,Уық-	Аспандыбақылау. Мақсаты: балаларды аспандағы болып жатқанқұбылыстарды ажыратуға, атауға дағдыландыру;ауа райының құбылмалы екендігін түсінугеүйрету. Балаларды түрлі табиғат құбылыстарымен: ашық,бұлтты, бұлыңғыр таныстыру. "Жаңбыр жауғанда" фонемо-ырғақ жаттығуы.Мақсаты: балаларды сөздердің ырғағына сайқимылдауға баулу; жаңбырға еліктеугеынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Жау, жаужаңбырЖ аужаңбыр! Арық суы мол болсын!Өсімдікте р мол болсын!Жауғанж еріншөпболсын! Тырс-тырс! Тырс-тырс! (Бір аяқпен секіру)Тарс-тұрс! Тарс-тұрс! (Екінші аяқпен секіру)Шылп-шылп!Шылп-шылп!(Екіаяқпенсекіру)Еңбек әрекеті: гүлзардағы гүлдерді суару. Мақсаты: балаларды тиісті еңбек әрекеттерінорындаудыүйрету. "Өткеншек" қимыл-қозғалыс ойыны.Мақсаты: балаларды бірігіп, шеңберде ойынережесіне сай ойнауға ынталандыру; бір адамдайбелгібойынша,шеңбербо йыменбіресебір,біресеекінші жаққа жүріп, содан соң жылдамдықтықосып, жүгіруге дағдыландыру; вестибуляраппаратын дамыту; ептілікке, ұйымшылдыққатәрбиелеу. Ақырын-ақырынитеріп, Өткеншектіқозға лтамыз.Жылдам-жылдамжүгіріп, Шеңбердіайналд ырамыз.Д.Ахмет	Өрмекшінібақылау. Мақсаты:өрмекшініңөзіндікере кшеліктеріжайлы білімдерін кеңейту және бекіту; табиғатжайлы реалистік түсініктерін қалыптастыру."Өрмекші мен шыбын". Бірөрмекшізор қылып,Жатыр еді тор құрып.Шыбына йтты: - Өрмекші, Мұныңнаннеон бекші?Таста да бос айланы, Ісетсеңшіпай далы.Өрмек шіайтты: - Шыбыным, Ғұмыр емес ғұмырың.Тасы нарсың,толарс ың,Бәрінен құр қаларсың,Торы ма кеп қонарсың,Сонд аасымболарсың ...А.Асылбек. Балаларғаөрмекшіні"жыртқы ш"тадепайтуғаболатынын түсіндіру, торды бақылатып,өрмекшінің өзге жәндіктерді аулаға құралыекендігінкөрсету. Еңбекәрекеті:үлескеніжинау. Мақсаты: балаларда тәртіпке саналы көзқарасқалыптастыру, бастама мен үлескені жинаубарысындағы дербестікті ынталандыру. Санамакты мәнерлеп жатқа айту жаттығуы.Мақсаты: көркем сөзді мәнерлеп айтуғадағдыландыру;ұсаққолмот орикасындамыту.Бота,түйе, Құлын,бие, Торай,шошқ а,Қозы,қош қар,Қодық,қ ұлан,Көжек,	Желдібақылау. Мақсаты: жазда жел жылы екеніне назар аудару.Іс-тәжірибелік әрекет: жел бағдардың көмегіменжелдің күшін анықтау. Балаларға желді, жалауларға, жапырақтарға қарапбарнежокекендігін,қайжаққ аесетінінбайқату."Түтікшемен үрлеп, лентаны желбіретейік"жаттығуы. Педагог әрбір баланың алдына түтікше менлентаны(қағазданқиылған жолақтажарайды)береді. - Балалар,қазірбізқажеттікүшпен үрлеудіжасап,түтікшеден желді үрлеп шығарамыз. - Мен"желқаттысоғыптұр"десем, сендерқаттыүрлеп, лентаны қатты желбіретесіңдер. - Мен"желбаяусоқты"десем,сен дертүтікшегеақырын үрлеп, баяу желді білдіресіңдер. Еңбек әрекеті: шығарылған материалдардыжинау. Мақсаты: балаларды серуеннен кейін реткекелтірудіүйрету:ойыншықт ардыжинау,себеткесалу, ойыншықтарды жинау. "Орамал"қимыл-қозғалыс ойыны. Мақсаты: балаларды шапшандыққа баулу, ойынғадеген қызығушылықтарын арттыру. Балалар шеңбер құрып отырады, ал шеңбербойымен бір бала жүгіреді, қолында орамалыболуы тиіс. Шеңбер бойынша отырған баланыңбірінеорамалдыартыната стапкетугетийісі.Балаартына бұрылып қарап, орамалды алып, орамалтастағанбаланықуыпжетіп орамалдылақтырыптитгізуі керек. Егер тигізе алмаса, ойынды өзіжалғастырады. Орамал тастаған ойыншы қуыпкеле жатқан баланың орынына отыруы керек. Қуушы бала, орамал
--------	--	---	---	--	--

	білугемашықтандыру;қуғыншы жете алмайтындай тырысуды,ептілікті, қозғалыс жылдамдығын дамыту;достыққатәрбиелеу. Балалар"бояушыны"санамақарқылытаңдайды,қалғаны "бояуларды" сомдайды. "Бояулар" белгілі жерде тізіліп отырады(тұрады).Әрбірбала,ешкімгеайтпай,өзінебояутүсінтаңдайды,тек"бояушы"сұрағанкезде,өзіойлап қойған түсті естіп, ойынға кіріседі. Педагог (кейін балалардың бірі) "бояудысатушы"болып,"бояушы"бояудысатыпалуғакелгенкездесурақтарқойып,"бояушы"қандайбояуды қалайтынын сұрап жатады. "Бояушы" алақанымен "сатушы" алақанынкелісілгенсанретқағадыда,"бояудықуалапкетеді. Егер"бояу"қашып,қайтыпкелсе,"бояушы"бояуды сатып алуға қайта келеді. "Бояу"ұсталынса, оны сомдаған бала "бояушы"болады. "Бояушы"балалартаңдамағантүстіайтса,өзгетүсті қалауға мәжбүр болады. Күрделенуі: жаттығу сөздерін жылдамдатыпайтып, балаларды сол темпке бейімдетугеболады. Дербес ойындар: шығарылған материалменойындар, қимыл-қозғалысты дамыту, кеңістіктібағдарлай білуді, тепе-теңдікті сақтай білудіжетілдіру. Өзбетіменеркінойынәрекеті, шығарылғанматериалмен алаңдағы ойындар. Мақсаты: қызығушылығы бойынша ойын таңдаумүмкіншілігімен қамтамасыз ету менқұрдастарымен өзара әрекет ету біліктілігіндамыту.	буыншешеді. Қара қойым қашады,Құмал ағыншашады.Ақсандық,көксаңдық,Арқан тарт, кілем арт! Балалар "арт" сөзін естісе, бұны белгі дептүсініп,қолұстасып,тезтұруыкерек.Қайсысықарсыны арқалап кетсе, сол шарт қояды. Қарсыласыайтылғанүйжануарының(құсының)дыбыстағанынкелтіреді. "Қуыпжетте,секір" қимыл-қозғалысойыны. Мақсаты: қозғалыс белсенділігін дамыту,ұзындыққа секіре білу. Дербесойындар:шығарылған материалменойындар, топтық ойындар. Мақсаты: қимыл-қозғалысты дамыту, ұзынсекіртпеден секіруді пысықтау;арақатынастардыдамыту.	ова. Соңғысөздерденкейінбалалар жергеотырып,қолдарын босатады, демалады. Ойынбірнәшперетқайталанумүмкін. Педагог барлық балалардың бірыңғай қимылдауынкадағалап жүру керек. Шеңбер бойымен жүргізуүшін,балалардыбіржаққабұрып,беттеріншеңберортасына қарату керек. Балалардың ойындыменгерудегібастыміндеті-асажылдамжүргіздеу.Әрбір бала қимылдау кезінде шеңбердің бір жақбойымен жүріп, бүкіл шеңбердің жылжыпжатқанынбақылайды. "Жандылабиринт" қимыл-қозғалысойыны. Мақсаты: тепе-теңдікті, ептілікті, қозғалысжылдамдығын, тапқырлықты дамыту; бірлескен іс-қимылдардың реттілігін жаттықтыру. Еркін ойындар: шығарылған материалменойындар, топтық ойындар. Мақсаты: қимыл-қозғалысты дамыту, допты алға,қолды бүкпей беру біліктіліктерін бекіту;арақатынастардыдамыту.	қоян,Бақа,ш аян,Торғай, пымшық... Сен,қал! Сен,шық! ҚадырМырза Али. "Қойшы мен табын" қимыл-қозғалыс ойыны.Мақсаты: балаларды ойын шартына сай ойнауғадағдыландыру; ойын желісіне белсенді қатысуғабейімдеу, басқарушы және ойыншы рөлдерін ойнайбілуге машықтандыру; шапшандыққа, зеректікке,жылдамдыққа баулу; күш-жігерін, төзімділігіндамыту. Алаңныңбіржағындакөмегіменкөйқорақоршаллады. Ойнаушылар санамақ арқылы "қойшыны"таңдалып алады; қалғандары – "қойларды"сомдайды. "Қойшының" көзін байланады.Балалардың біреуі (алғашында педагог) "қойшыдансұрайды: "Қойшы, қойшы, маған қанша қадамбересің?". "Қойшы" өз санын (онға дейін) айтады.Осы қашықтықтан "қойшы": «Менің табынымқайда?», - деп сұрайды. "Қойлар" (балалар): "Мә-мә-мә..", - деп дауыстайды да үндемей қалады. Қойшыолардыздейбастайды. Балалар жүргізушіден қашып құтылмақшы болады.Егер "қойшы" балалардың бірін түртіп қалса,сұрайды:"Қойым,қойым,өзіңдіата!"Алойнаушы,"қой": "Мә-мә-мә", - деп дауысын шығарады."Қойшы"баланыдауысын таныпқойса,ұсталған - "қойшыға"айналады.Жаңаойынба талады.Егербала танылмай жатса, осы "қойшымен" ойынжалғасады. Еркін ойындар: шығарылған материалменойындар. Мақсаты: құрдастарымен өзара	тастаушыға орамалдытигітсе,ондаойындыорамалтастаушыбалаөзіжалғастыр ады. "Қарға мен торғай" қимыл-қозғалыс ойыны.Мақсаты: кеңістікті бағдарлауды үйрету, бір-біріне қағыспау біліктіліктерін дамыту,тәрбиешінің нұсқаулығын тыңдау; достық қарым-қатынасқатәрбиелеу. Дербесәрекет:еркінойындар, шығарылғанматериалменойындар. Мақсаты: қимыл-қозғалысты дамыту, кеңістіктібағдарлай білу дағдысын қалыптастыру.
--	---	---	--	--	---

				әрекет етубілдіктілігін дамыту.	
Баланың "Жеке даму картасына" сәйкес жеке жұмыстар жүргізу	"Сөздегі дыбысты анықта" ойын жаттығуы. Мақсаты: балалардың фонематикалық есту қабілетін, сөйлеу тілін дамыту.	"Өрнекті жина" дидактикалық ойыны. Мақсаты: логикалық ойлауын дамыту. "Бұлтқа" фонемо-ырғақты жаттығуы. Мақсаты: балаларды сөздердің ырғағына сайқимылдауға баулу; жаңбырға еліктеуге ынталандыру; артикуляцияны жаттықтыру. Ақсың, сұрсың, қарасың, Қайда қалқып барасың? Жерге нөсер төгемін, Өссін гүлдер, көп егін! Гүл-гүл жайнап өсеркөк, Нөсерлетсең, нөсерлет! Қазақ ауыз әдебиеті.	"Есте сақта, қателеспе" ойын жаттығуы. Мақсаты: зейінін тұрақтандыру, ойлау қабілетін дамыту. "Денемүшелері" жаттығуы. Мақсаты: балалардың дене мүшелері туралы түсініктерін тиянақтату; м. әтінді ырғаққасайып тартып, қимылдарды орындауға машықтандыру. Мынау-менің жүрегім, (Екі қолды кеудеге қою) Бәрі осыдан басталған. Мынау-басыма қылды, (Екі алақанды басқа қою, сипау) Бәрін осы басқарған. (Сұқ саусақ жоғары) Мынау-оң қолым, (Екі қолды кезек-кезекекі жаққа сермеу) Мынау-сол қолым, Барлық істі басқарған. (Шапалақтап)	"Сөйлем құра" дидактикалық ойыны. Мақсаты: балаларды берілген сөзге сөйлем құрау білуге дағдыландыру, сөздік қорларын молайту. "Жәндікті ата" үстел үсті ойыны. Мақсаты: балалардың жәндіктер жайлы білімдерін толықтыру.	"Жаз" тақырыбына әңгімелесу. Мақсаты: сұрақтарға толық, нақты жауап беру білдіктіліктерін пысықтау. Көркем сөзді жаттау жаттығуы. Мақсаты: тапқырлық мазмұнын есте сақтап, мәнерлеп оқуға дағдыландыру; көркем сөзге деген қызығушылықты арттыру. "Бақшада". Көңілді бар бала, Бақшаға, бақшаға сек. Ойнаймыз алаңда, Төбеміз әткеншек. Шешеміз жұмбақта, Жаңылтпаша йтамыз. Кешкілі к үй жаққа Үлкеніпқа йтамыз. Б. Кірісбаев.
Кешкі ас	17/30	Ас болсын			
Балалардың үйге қайтуы (ата-аналарға кеңес)	"Балалық ұяңдық" тақырыбында ата-аналарға арналған кеңес.	"Жаман әдеттерден қалай құтылуға болады?" тақырыбында әңгімелесу.	Кеңес "Бала өміріндегі ойыншықтардың маңызы".	"Балабақшадағы күн тәртібі" тақырыбында әңгімелесу.	Кеңес "Баланың бекке баулу".